

ГОДИШЕН ДОКЛАД

ЗА ДЕЙНОСТТА НА „МНОГОПРОФИЛНА БОЛНИЦА ЗА АКТИВНО ЛЕЧЕНИЕ – ШУМЕН” АД ПРЕЗ 2016 ГОДИНА

1. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО

1.1. ПРЕДСТАВЯНЕ НА ДРУЖЕСТВОТО, ПРАВЕН СТАТУТ, СОБСТВЕНОСТ И УПРАВЛЕНИЕ

„МБАЛ-Шумен” АД е лечебно заведение с високи диагностични и терапевтични възможности, съвременна медицинска апаратура и висококвалифицирани специалисти.

В „МБАЛ-Шумен” АД се извършват над 80 % от високоспециализираните и интензивни медицински дейности в Шуменска област, като се обслужва население от 180 528 души.

Мисията на лечебното заведение е чрез ефективно използване на наличните ресурси да подобрява здравето на гражданите на Република България. Лаконично тя е изразена в мотото „Да продължим радостта от живота заедно”.

Визията за „МБАЛ-Шумен” АД е лечебно заведение, предлагащо високо качество на медицинските услуги на базата на висококвалифициран персонал, модерна материална база и водещи медицински и информационни технологии.

Основната цел на дружеството е предоставяне на своевременни, достъпни, висококачествени и ефективни здравни услуги в съответствие със здравните потребности на населението при непрекъснато повишаване на качеството, осигуряване на висококвалифицирано медицинско обслужване, запазване на лидерските позиции в активното лечение и увеличаване на пазарния дял на лечебното заведение на пазара на здравни услуги.

“Многопрофилна болница за активно лечение – Шумен” АД е правоприменик на Обединената районна болница гр. Шумен, като следствие на преобразуване на последната в търговско дружество, съгласно разпоредбите на чл. 101, ал. 1 от ЗЛЗ и издадените на основание на нея: Заповед № РД 19-20 от 18.08.2000 г. на министъра на здравеопазването и решение на Шуменски окръжен съд по ф. д. 867/2000 год., и на Районна Болница – Нови пазар, като следствие на преобразуване на последната в търговско дружество "МБАЛ Д-р Добри Беров" ЕООД гр. Нови пазар, съгласно разпоредбите на чл. 101, ал. 1 от ЗЛЗ, което е осъществено през 2000 година.

На основание решение на Общински съвет - Нови пазар, на „МБАЛ - Шумен” АД е предоставена за временно и възмездно ползване обособена част от предприятието "МБАЛ Д-р Добри Беров" ЕООД гр. Нови пазар, включваща недвижими имоти, движимо, помощно и медицинско оборудване и апаратура, за което е сключен договор между „МБАЛ – Шумен” АД и "МБАЛ Д-р Добри Беров" ЕООД.

Въз основа на заявление от изпълнителния директор в Разрешението за осъществяване на лечебна дейност, издадено по реда на чл. 46, ал. 2 и чл. 48, ал. 1 от ЗЛЗ са вписани промени в обстоятелствата по разрешението, като е добавен и втори адрес за осъществяване на дейност – гр. Нови пазар, ул. „Христо Ботев” № 22.

На основание на Разрешение № МБ-125/06.04.2016 г. лечебното заведение осъществява своята дейност на два адреса – гр. Шумен, ул. „Васил Априлов” № 63 и гр. Нови пазар, ул. „Христо Ботев” № 22. Разписани са клинични протоколи за организацията на лечебно-диагностичния процес, главните визитации, консултативната помощ, транспорта и логистиката между структурите, извършващи дейност на двата адреса.

„МБАЛ-Шумен” АД е акционерно дружество, вписано в търговския регистър с решение на Шуменския окръжен съд от 27.09.2000 г. по фирмено дело 867 от 2000 г.

Към 31.12.2016 г. вписаният капитал на дружеството е в размер на 6 907 000 лв., разпределен в 690 700 броя поименни акции с номинална стойност 10 лв. всяка една от тях.

Собственици на дружеството са държавата, представлявана от министъра на здравеопазването, която към 31.12.2016 г. притежава 63,06 % от вписания капитал и общините от област Шумен, притежаващи останалите 36,94 % от вписания капитал, разпределени пропорционално на населението, живеещо в съответната община:

	31.12.2016 г. %	31.12.2015 г. %
Министерство на здравеопазването	63,06	63,06
Община Шумен	18,77	18,77
Община Нови пазар	3,52	3,52
Община Велики Преслав	2,80	2,80
Община Каолиново	2,31	2,31
Община Върбица	2,00	2,00
Община Каспичан	1,88	1,88
Община Венец	1,49	1,49
Община Смядово	1,45	1,45
Община Хитрино	1,39	1,39
Община Никола Козлево	1,33	1,33

„МБАЛ – Шумен” АД е акционерно дружество с едностепенна система на управление. Органи на управление на дружеството са общото събрание на акционерите, съветът на директорите и изпълнителният директор.

Ръководството на дружеството се осъществява от Съвет на директорите в състав:

- Елка Христанова Савова – председател на СД;
- Д-р Лиляна Маринова Куздова – зам. председател на СД;
- Д-р Атанас Георгиев Атанасов - член на СД и изпълнителен директор.

Изпълнителният директор в своята дейност се подпомага от заместник-директори, главен счетоводител и главна медицинска сестра.

„МБАЛ - Шумен” АД е едноличен собственик на капитала на „Медицински център МБАЛ – Шумен” ЕООД и изготвя консолидиран финансов отчет.

1.2. ПРЕДМЕТ НА ДЕЙНОСТ

Предметът на дейност на “Многопрофилна болница за активно лечение – Шумен” АД е:

- диагностика и лечение на заболявания, когато лечебната цел не може да се постигне в условията на извънболничната помощ; родилна помощ; рехабилитация; диагностика и консултации, поискани от лекар или лекар по дентална медицина от други лечебни заведения; вземане и експертиза на органи /откриване, установяване и поддържане на жизнените функции на потенциален донор с мозъчна смърт при налична сърдечна дейност/ и предоставянето им за трансплантация; вземане, съхраняване, снабдяване с кръв и кръвни съставки, трансфузионен надзор; диспансеризация; клинични изпитвания на лекарствени продукти и медицински изделия съгласно действащото в страната законодателство; учебна и научна дейност по следните медицински специалности:

Вътрешни болести, Гастроентерология, Ревматология, Нефрология, Клинична хематология, Пневмология и фтизиатрия, Кардиология, Ендокринология, Педиатрия, Детска кардиология, Детска ревматология, Нервни болести, Инфекциозни болести, Анестезиология и

интензивно лечение, Клинична токсикология, Хирургия, Детска хирургия, Гръдна хирургия, Неврохирургия, Съдова хирургия, Ортопедия и травматология, Урология, Очни болести, Ушно-носно-гърлени болести, Акушерство и гинекология, Неонатология, Физикална и рехабилитационна медицина, Клинична лаборатория, Микробиология, Обща и клинична патология, Съдебна медицина, Образна диагностика, Трансфузионна хематология, Спешна медицина, Кожни и венерически болести, Епидемиология на инфекциозните болести.

Лечебното заведение извършва дейността си:

1. в съответствие с утвърдените по реда на чл. 6, ал. 1 от ЗЛЗ медицински стандарти и правилата за добра медицинска практика;
2. при осигуреност с медицински специалисти на основен трудов договор;
3. при наличие на определените в медицинските стандарти по чл. 6, ал. 1 от ЗЛЗ технически изправна медицинска апаратура и техника на територията му.

Лечебното заведение осигурява непрекъснато 24-часово изпълнение на лечебната дейност по медицински специалности съгласно разрешението по чл. 47 от ЗЛЗ, включително и на медицинска помощ при спешни състояния.

През 2015 г. дружеството е сключило договори с РЗОК - Шумен за извършване на болнична медицинска помощ по клинични пътеки, за извършване на клинични процедури по хемодиализа и за извършване на процедури за интензивно лечение, по които извършва дейност и през първото тримесечие на 2016 г. Считано от 01.04.2016 г. лечебното заведение е сключило договори с РЗОК за извършване на болнична медицинска помощ по клинични пътеки, амбулаторни и клинични процедури, както и договор за извънболнична медицинска помощ за извършване на специализирани медико-диагностични изследвания от пакет „Образна диагностика” и за специализирани и високоспециализирани медицински дейности от пакет по специалност „Физикална и рехабилитационна медицина” на адреса в гр. Нови пазар.

С Министерството на здравеопазването е сключен договор за оказване на спешна медицинска помощ за пациенти със спешни състояния, преминали през спешно отделение, за лечение на болни с активна туберкулоза, в т.ч. за амбулаторно проследяване (диспансеризация) на болни с туберкулоза и за активно лечение на пациенти с туберкулоза и за медицинска експертиза, осъществявана от ТЕЛК.

Извън медицинската дейност дружеството отдава под наем собствени помещения и инвентар и извършва стерилизация на консумативи и инструментариум на други лечебни заведения.

1.3. ОРГАНИЗАЦИОННА СТРУКТУРА

Структурата на лечебното заведение отговаря на изискванията на Закона за лечебните заведения и Наредба № 49 от 18.10.2010 г. за основните изисквания, на които трябва да отговарят устройството, дейността и вътрешния ред на лечебните заведения за болнична помощ, диспансерите и домовете за медико-социални грижи и включва:

- ✓ Административно-стопански блок /АСБ/;
- ✓ Консултативно-диагностичен блок /КДБ/ с регистратура, информация и приемно-консултативни кабинети; медико-диагностични лаборатории; отделение по образна диагностика, кабинети по функционална диагностика и всички отделения без легла;
- ✓ Спешно отделение /СО/;
- ✓ Стационарен блок, включващ 18 отделения с легла, в които са представени основните медицински специалности. Стационарният блок е с 342 разкрити болнични легла на адрес – гр. Шумен, ул. „Васил Априлов” № 63 и с 56 разкрити болнични легла на адрес гр. Нови пазар, ул. „Христо Ботев” № 22 , общо 398 легла, в т. ч. 43 интензивни.
- ✓ Болнична аптека.

/А/ Консултативно-диагностичният блок на адреса в гр. Шумен, ул. „Васил Априлов” №63 се състои от:

1. Регистратура и информация;

2. Кабинет „Планов прием” /КПП/;

3. Консултативни кабинети /КК/, както следва:

- вътрешни болести;
- хирургия, урология, ортопедия и травматология;
- акушерогинекологичен;
- нервни болести;
- УНГ болести;
- очни болести;
- инфекциозни болести;
- детски болести;
- кожни и венерически болести;
- физикална и рехабилитационна медицина;
- ревматология.

4. Медико-диагностични лаборатории:

- Клинична лаборатория – III ниво на компетентност в изпълнение на медицински стандарт „Клинична лаборатория”

- Микробиологична лаборатория, с изследване на туберкулоза – II ниво на компетентност в изпълнение на МС „Микробиология”; осъществява дейност и като лаборатория по туберкулоза от средно ниво в изпълнение на МС „Микробиология”.

5. Отделения без легла:

5.1. Отделение по образна диагностика - III ниво на компетентност:

- конвенционално рентгеново изследване;
- компютърно аксиално томографско изследване;
- интервенционална рентгенова диагностика.

Отделението е трето ниво на компетентност в изпълнение на МС „Образна диагностика”;

5.2. Отделение по хемодиализа /ОХД/ – II ниво на компетентност в изпълнение на МС „Диализно лечение”, с разкрити 17 места за краткотраен престой на пациенти /диализни постове/, в т.ч. 12 места в обща зала и 5 места в /жълта/ зала за пациенти с Хепатит В.

5.3. Отделение „Обща и клинична патология” /ООКП/ – в съответствие с МС „Клинична патология”;

5.4. Отделение „Съдебна медицина” /ОСМ/;

5.5. Отделение по трансфузионна хематология /ОТХ/ - III ниво на компетентност в изпълнение на МС „Трансфузионна хематология”;

6. ТЕЛК с един състав в гр. Шумен.

/Б/ Консултативно-диагностичният блок (КДБ) на адреса в гр. Нови пазар, ул. „Христо Ботев” №22 се състои от:

1. Приемно-консултативни кабинети по следните основни медицински специалности: Вътрешни болести, Нервни болести, Детски болести, Хирургия, Анестезиология и интензивно лечение, Физикална и рехабилитационна медицина.

2. Медико-диагностични лаборатории:

- Клинична лаборатория - III ниво на компетентност;
- Микробиологична лаборатория - II ниво на компетентност;

3. Отделения без легла:

3.1. Отделение по образна диагностика - III ниво на компетентност:

- рентгенови кабинети - 2бр.;

- зала за компютърна томография с ангиографски к-т и възможност за изобразяване на съдове с контрастно вещество;
- ехографски кабинет;
- кабинет за дентални графии.

3.2. Отделение за физикална и рехабилитационна медицина II ниво на компетентност /ОФРМ/:

- секция електросветлолечение;
- секция топлолечение;
- секция кинезитарепия;
- кабинет за лазертерапия;
- кабинет за функционална диагностика.

4. ТЕЛЖ с един състав в гр. Нови пазар.

2. ПРЕГЛЕД НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ДЕЙНОСТТА, СЪСТОЯНИЕТО И РАЗВИТИЕТО НА ДРУЖЕСТВОТО

2.1. ФИНАНСОВО - ИКОНОМИЧЕСКИ ОТЧЕТ И АНАЛИЗ

2.1.1. Основни финансови показатели

Влияние върху всички финансови и икономически показатели на дружеството оказва сключеният на 25.03.2016 г. договор за наем на обособена част от търговско предприятие, съгласно който дружеството наема недвижими имоти, движимо, помощно и медицинско оборудване и апаратура от "МБАЛ Д-р Добри Беров" ЕООД, гр. Нови пазар и от 06.04.2016, съгласно Разрешение за осъществяване на лечебна дейност № МБ-125/06.04.2016 г., издадено от министъра на здравеопазването, осъществява дейност на два адреса: в гр. Шумен и в гр. Нови пазар.

Показатели	2016 год. хил.лв.	В т.ч. хил.лв.		2015 год. хил.лв.	Изм. 2016/2015 хил.лв.	Изм. 2016/2015 %
		Шумен	Н. Пазар			
Общо приходи	17 281	16 215	1 066	16 704	577	3,45
Общо разходи	18 834	17 434	1 400	17 380	1 454	8,37
Печалба (Загуба) преди лихви, данъци и амортизация (ЕБИТДА)	(1 010)	(676)	(334)	(86)	-924	1074,42
Печалба (Загуба) преди данък върху печалбата	(1 553)	(1 219)	(334)	(676)	-877	129,73
Разходи за данък върху печалбата	(13)	(13)	-	(66)	53	-80,30
Печалба (Загуба) за периода	(1 540)	(1206)	(334)	(610)	-930	152,46

Активи и пасиви	2016 год. хил.лв.	2015 год. хил.лв.	2016/2015	Изм. хил.лв.	Изм. 2016/2015 %
Текущи активи	2 629	3 211		-582	-18,13
Разходи за бъдещи периоди	6	12		-6	-50
Общо активи	10 838	11 656		-818	-7,02
Собствен капитал	5 618	7 158		-1 540	-21,51
Провизии и сходни задължения	1 038	1 008		30	2,98
Задължения	3 628	2 915		713	24,46

Финансирания	554	575	-21	-3,65
Общо собствен капитал и пасиви	10 838	11 656	-818	-7,02

Годишният финансов отчет на МБАЛ-Шумен АД към 31.12.2016 г. е първият финансов отчет на дружеството, изготвен в съответствие с Националните счетоводни стандарти, съгласно влезлия в сила от 2016 г. нов Закон за счетоводството. Последният финансов отчет към 31 декември 2015 година е изготвен в съответствие с МСС. В тази връзка са направени преизчисления и рекласификации на някои от показателите за 2015 г.

Общият размер на приходите на дружеството за 2016 г. е 17 281 хил.лв. и е с 577 хил.лв. или с 3,45 % по-висок от 2015 г. Основна причина за увеличението им е увеличението на броя на преминалите през лечебното заведение болни, което се дължи на оказването от дружеството на болнична медицинска помощ от 06.04.2016 г. и в гр. Нови Пазар.

От общите приходи за годината, 16 215 хил.лв. са реализирани на адреса на дружеството в гр.Шумен, а 1 066 хил.лв. – в гр. Нови Пазар. Ако се елиминира влиянието на дейността, оказвана в гр. Нови Пазар, приходите на лечебното заведение от дейност, осъществена в гр. Шумен, намаляват през 2016 г. с 489 хил.лв. спрямо предходната година.

Разходите на дружеството през 2016 г. са в размер на 18 834 хил.лв. и се увеличават с 1 454 хил.лв. или с 8,37 % спрямо 2015 г. Увеличението им се дължи основно на реализираните разходи във връзка с оказването на медицинска помощ в гр. Нови пазар, които са в размер на 1 400 хил.лв. Разходите за дейността, извършвана в гр.Шумен са в размер на 17 434 хил.лв. и са по-високи с 54 хил.лв. спрямо предходната година.

В резултат от цялостната си дейност лечебното заведение отчита загуба за 2016 г. в размер на 1 540 хил.лв., спрямо загуба от 610 хил.лв. за 2015 г.

2.1.2. Приходи

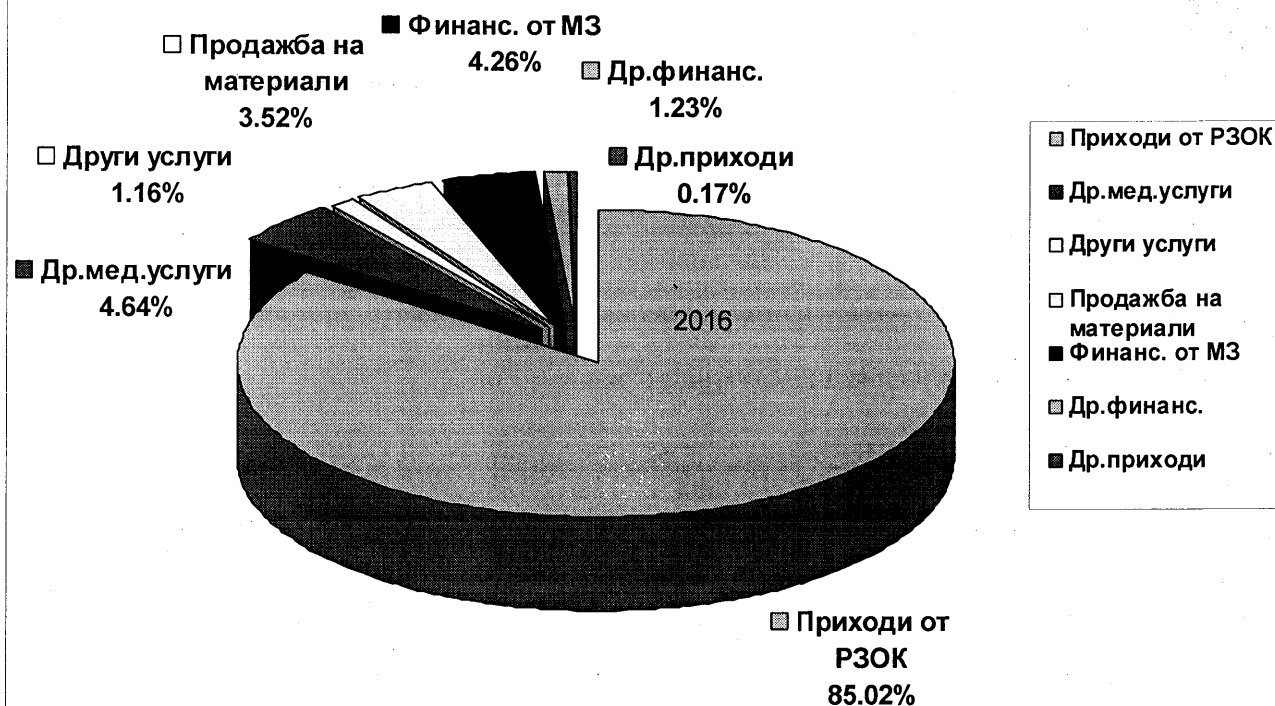
Показатели	2016 г. хил.лв.	В т.ч. хил.лв.		2015 г. хил.лв.	Изм. 2016/2015 хил.лв.	Изм. 2016/2015 %
		Шумен	Н. Пазар			
Приходи от медицински услуги	15 494	14 473	1 021	14 951	543	3,63
- в т.ч. от РЗОК	14 693	13 711	982	14 237	456	3,20
Приходи от други услуги	201	201	-	230	-29	-12,61
- в т.ч. наеми	135	135	-	134	1	0,75
Приходи от продажба на материали	608	608	-	647	-39	-6,03
Приходи от финансирания	949	904	45	737	212	28,77
Други приходи	2	2	-	90	-88	-97,78
Финансови приходи	27	27	-	49	-22	-44,90
Общо приходи	17 281	16 215	1 066	16 704	577	3,45

Увеличението на общите приходи на дружеството през 2016 г. спрямо предходната година се дължи основно на увеличение на приходите от медицински услуги с 543 хил.лв. или с 3,63 % и на приходите от финансирания – с 212 хил.лв. или с 28,77 %. Намаляват всички останали приходи, с изключение на приходите от наеми, чието увеличение е незначително.

При елиминиране на приходите от дейност в гр. Нови Пазар, за дейността в гр. Шумен се наблюдава значително намаление на приходите от медицински услуги - с 478 хил.лв. спрямо предходната година. Приходите от финансирания за дейността в гр. Шумен са със 167 хил.лв. по-високи спрямо 2015 г.

Приходите на лечебното заведение за 2016 г. са основно от извършена дейност по договори с РЗОК-Шумен, собствени приходи от други медицински услуги и финансирания от Министерство на здравеопазването.

Структура на приходите на МБАЛ-Шумен АД за 2016 г.

Приходите по сключените договори с РЗОК-Шумен за осъществяване на болнична и извънболнична медицинска помощ съставляват 85,02 % от общите приходи на дружеството за 2016 г. и запазват относителния си дял спрямо 2015 г., когато са представлявали 85,23 % от общите приходи.

Приходите от финансирания от МЗ представляват 4,26 % от общите приходи на дружеството за 2016 г. спрямо 3,18 % от приходите за 2015 г.

2.1.2.1. Приходи от медицински услуги

Показатели	2016 год. хил.лв.	В т.ч. хил.лв.		2015 год. хил.лв.	Изм. 2016/2015 хил.лв.	Изм. 2016/2015 %
		Шумен	Н. Пазар			
Клинични пътеки РЗОК	11 872	10 931	941	11 607	265	2,28
Клинични процедури по хемодиализа РЗОК	1 691	1 691	-	1 637	54	3,30
Клинични процедури за интензивно лечение РЗОК	869	869	-	920	-51	-5,54
Амбулаторни процедури РЗОК	139	139	-	-	139	-
СМД РЗОК	41	-	41	-	41	-
Импланти РЗОК	81	81	-	73	8	10,96
Други приходи от мед. услуги	801	762	39	714	87	12,18
Общо приходи от медицински услуги	15 494	14 473	1 021	14 951	543	3,63

Отчетените приходи от РЗОК по договор за болнична помощ от клинични пътеки за периода са в размер на 11 872 хил.лв. Увеличението им е с 265 хил.лв. спрямо предходната година. При анализа обаче следва да се отчете фактът, че от м. април 2016 г. част от клиничните пътеки бяха трансформирани в амбулаторни процедури. Отчетените през 2016 г. приходи по договор с РЗОК за амбулаторни процедури са в размер на 139 хил.лв.

Приходите по договор с РЗОК за клинични пътеки в гр. Нови Пазар са в размер на 941 хил.лв., а в гр. Шумен - 10 931 хил.лв. Общите приходи от клинични пътеки и амбулаторни процедури, реализирани в гр. Шумен са в размер на 11 070 хил.лв. и са по-малко с 537 хил.лв. от приходите за предходната година.

Приходите от РЗОК по договор за клинични процедури по хемодиализа за 2016 г. се увеличават с 54 хил.лв. или с 3,30 % спрямо 2015 г.

Приходите по договор с РЗОК за извършване на процедури по интензивно лечение за 2016 г. са в размер на 869 хил.лв. и бележат намаление с 51 хил.лв. или с 5,54 % спрямо предходната година.

През годината лечебното заведение е сключило договор за извършване на специализирани медико-диагностични изследвания от пакет „Образна диагностика” и за специализирани и високоспециализирани медицински дейности от пакет по специалност „Физикална и рехабилитационна медицина” на адреса в гр. Нови Пазар. Реализираните приходи по договора са в размер на 41 хил.лв.

Приходите от заплатени от РЗОК импланти през 2016 г. бележат увеличение от 8 хил.лв.

Приходите от други медицински услуги се увеличават с 87 хил.лв. или с 12,18 % спрямо предходната година.

2.1.2.2. Приходи от финансираня

Отчетените приходи от финансираня за годината са в размер на 949 хил.лв. и бележат увеличение с 212 хил.лв. или с 28,77 %. Приходите от финансираня за текущата дейност се увеличават с 232 хил.лв. или с 35,58 %, а приходите от финансираня за дълготрайни активи намаляват с 20 хил.лв. или с 23,53 %.

Показатели	2016 год. хил.лв.	В т.ч. хил.лв.		2015 год. хил.лв.	Изм. 2016/2015 хил.лв.	Изм. 2016/2015 %
		Шумен	Н. Пазар			
Приходи от финансираня за текуща дейност, в т.ч.	884	839	45	652	232	35,58
МЗ	724	681	43	512	212	41,41
-по договори за медицински дейности	714	671	43	500	214	42,80
-централни доставки на медикаменти и консумативи	10	10	-	12	-2	-16,67
Финансиране от АЗ по проект Шанс за работа	10	10	-	9	1	11,11
Друго правителствено финансиране	38	38	-	25	13	52,00
Други дарители	112	110	2	106	6	5,66
Приходи от финансираня за ДА, в.т.ч.	65	65	-	85	-20	-23,53
МЗ	13	13	-	20	-7	-35,00
Общини	4	4	-	21	-17	-80,95
Други дарители	48	48	-	44	4	9,09
Общо приходи от финансираня	949	904	45	737	212	28,77

През 2016 г. лечебното заведение има сключен договор с Министерството на здравеопазването за оказване на спешна медицинска помощ на пациенти със спешни състояния,

преминали през спешно отделение, които не са хоспитализирани, за лечение на болни с активна туберкулоза, в т.ч. амбулаторно проследяване на болни с туберкулоза и активно лечение на пациенти с туберкулоза и за медицинска експертиза, осъществявана от ТЕЛК, както и договор по Националната програма за подобряване на майчиното и детско здраве 2014 г. – 2020 г. Отчетените приходи по договори за медицински дейности с Министерството на здравеопазването и от централни доставки на медикаменти и консумативи за 2016 г. са в размер на 714 хил. лв. От тях 671 хил.лв. са приходи от дейност в гр. Шумен, а 43 хил.лв. в гр. Нови Пазар.

Приходи от МЗ по договори за медицински дейности

Дейност	2016 год. хил.лв.	В т.ч. хил.лв.		2015 год. хил.лв.	Изм. 2016/2015 хил.лв.	Изм. 2016/2015 %
		Шумен	Н. Пазар			
Оказване на спешна медицинска помощ	485	485	-	295	190	64,41
Медицинска експертиза от ТЕЛК	112	71	41	68	44	64,71
Активно лечение на пациенти с туберкулоза	79	79	-	84	-5	-5,95
Амбулаторно проследяване на болни с туберкулоза	8	8	-	40	-32	-80,00
Консултативна дейност ЦСМП	2	-	2	-	2	-
Отбранително-мобилизационна подготовка	1	1	-	1	-	-
Дейности по Национална програма за подобряване на майчиното и детско здраве 2014 г. – 2020 г.	27	27	-	12	15	125,00
Общо	714	671	43	500	214	42,80

Анализът на приходите от МЗ показва увеличение през 2016 г. на приходите за оказване на спешна медицинска помощ със 190 хил.лв. или с 64,41 % спрямо предходната година. Причина за отчетеното увеличение е промяната в критериите за определяне на общия финансов ресурс на лечебното заведение за извършване на тази дейност, съгласно утвърдената от министъра на здравеопазването Методика за субсидиране на лечебните заведения през 2016 г. Въпреки отчетеното увеличение обаче, дейността на спешно отделение остава нефинансирана в пълен размер, тъй като разходите за осъществяването и са значително по-високи и не могат да бъдат намалени без това да окаже влияние на качеството на медицинската помощ. Ситуацията се утежнява допълнително от невъзможността на извънболничната първична и специализирана медицинска помощ да оказва денонощно медицинско обслужване на амбулаторни пациенти, чието състояние не е спешно. Тази невъзможност води до увеличаване на потока от пациенти в спешно отделение, за които лечебното заведение не получава финансиране, а за обслужването им са необходими значителни човешки, материални и финансови ресурси.

Непрекъснато увеличение бележат приходите от медицинска експертиза, осъществявана от ТЕЛК. През 2016 г. тези приходи се увеличават спрямо 2015 г. с 64,71 % или с 44 хил.лв. От тях 41 хил.лв. са приходи от ТЕЛК гр. Нови Пазар, а 3 хил.лв. се дължат на увеличение на дейността на ТЕЛК гр. Шумен. Въпреки увеличението обаче, дейността на ТЕЛК не е финансирана в пълен размер от Министерство на здравеопазването и през 2016 г. лечебното заведение генерира пряка загуба от тази дейност, без преразпределяне на част от общите разходи, в размер на 86 хил.лв.

Приходите от МЗ за активно лечение на пациенти с туберкулоза намаляват от 84 хил.лв. за 2015 г. на 79 хил.лв. за 2016 г.

През 2016 г. значително намаление бележат и приходите от МЗ за амбулаторно проследяване на болни с туберкулоза, определени в договора за финансиране с МЗ – от 40 хил.лв. за 2015 г. на 8 хил.лв. за 2016 г.

От месец септември 2015 г. дружеството работи по договор с Министерство на здравеопазването по Националната програма за подобряване на майчиното и детско здраве 2014 г. – 2020 г. Отчетените приходи за 2016 по програмата са в размер на 27 хил.лв.

2.1.2.3. Други приходи

Приходите от други услуги през 2016 г. са в размер на 201 хил.лв. През годината се отчита намаление на тези приходи в размер на 29 хил.лв. спрямо 2015 г. Приходите от наеми през 2016 г. са в размер на 135 хил.лв. и се увеличават с 1 хил.лв. спрямо 2015 г.

Приходите от продажба на материали /медицински изделия/, необходими за лечението на пациентите, бележат намаление с 39 хил.лв. спрямо 2015 г.

Другите приходи през 2016 г. са в размер на 2 хил.лв. и намаляват с 88 хил.лв. или с 97,78 % спрямо предходната година, тъй като през 2015 г. дружеството е продало имот на стойност 77 хил.лв., който не използва.

2.1.3. Разходи

Разходите за дейността на дружеството през 2016 г. се увеличават с 1 454 хил.лв. или с 8,37 % спрямо 2015 г. - от 17 380 хил.лв. за 2015 г. до 18 834 хил.лв. през 2016 г. Увеличението им е свързано основно с осъществяването от 06.04.2016 г. на медицинска дейност от дружеството и на адрес в гр. Нови Пазар, за която са реализирани разходи в размер на 1 400 хил.лв. Разходите за дейността в гр. Шумен са в размер на 17 434 хил.лв. и са увеличени с 54 хил.лв. спрямо 2015 г.

Увеличението на разходите, както в абсолютен размер, така и в процентно отношение, е значително по-голямо от увеличението на приходите. То се дължи на увеличение на всички видове разходи с изключение на разходите за амортизации и другите разходи за дейността, като най-съществено е увеличението на разходите за персонала.

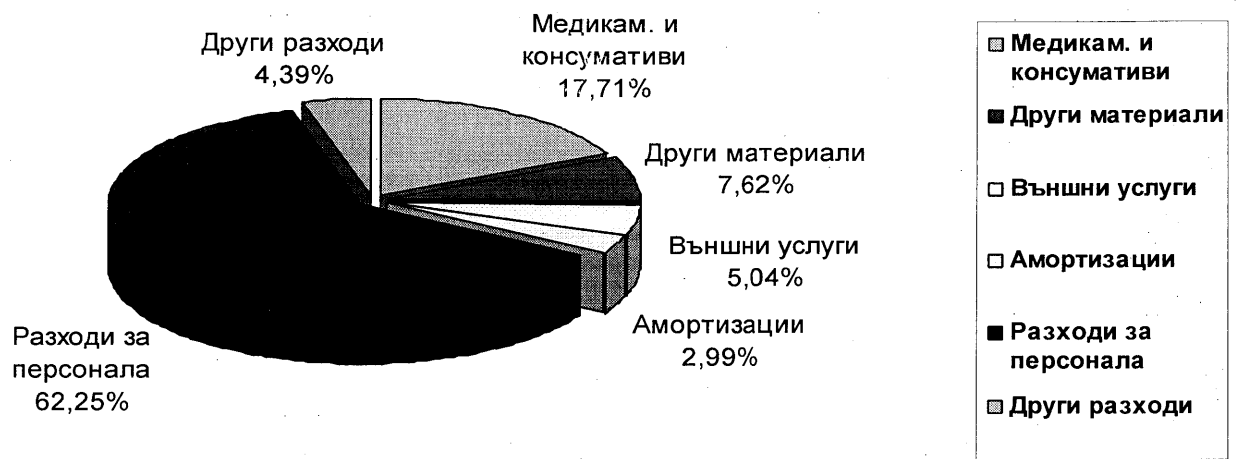
Показатели	2016 год. хил.лв.	В т.ч. хил.лв.		2015 год. хил.лв.	Изм. 2016/2015 хил.лв.	Изм. 2016/2015 %
		Шумен	Н. Пазар			
Разходи за материали	4 771	4 549	222	4 725	46	0,97
в т.ч. медикаменти и консумативи	3 336	3 222	114	3 301	35	1,06
Разходи за външни услуги	949	898	51	801	148	18,48
Разходи за персонала	11 724	10 597	1 127	10 193	1 531	15,02
Разходи за амортизации	564	564	-	634	-70	-11,04
Други разходи за дейността	820	820	-	1 022	-202	-19,77
Финансови разходи	6	6	-	5	1	20,00
Общо разходи	18 834	17 434	1 400	17 380	1 454	8,37

В структурата на разходите най-значим е дялът на разходите за възнаграждения и осигурителни плащания за персонала.

Показатели	2016 год. хил.лв.	Отн. дял в %	Шумен хил.лв.	Отн. дял в %	Нови Пазар хил.лв.	Отн. дял в %	2015 год. хил.лв.	Отн. дял в %
Разходи за медикаменти и консумативи	3 336	17,71	3 222	18,48	114	8,14	3 301	18,99
Разходи за други материали	1 435	7,62	1 327	7,61	108	7,72	1 424	8,19
Разходи за външни услуги	949	5,04	898	5,15	51	3,64	801	4,61
Разходи за персонала	11 724	62,25	10 597	60,78	1 127	80,50	10 193	58,65
Разходи за амортизации	564	2,99	564	3,24	-	-	634	3,65

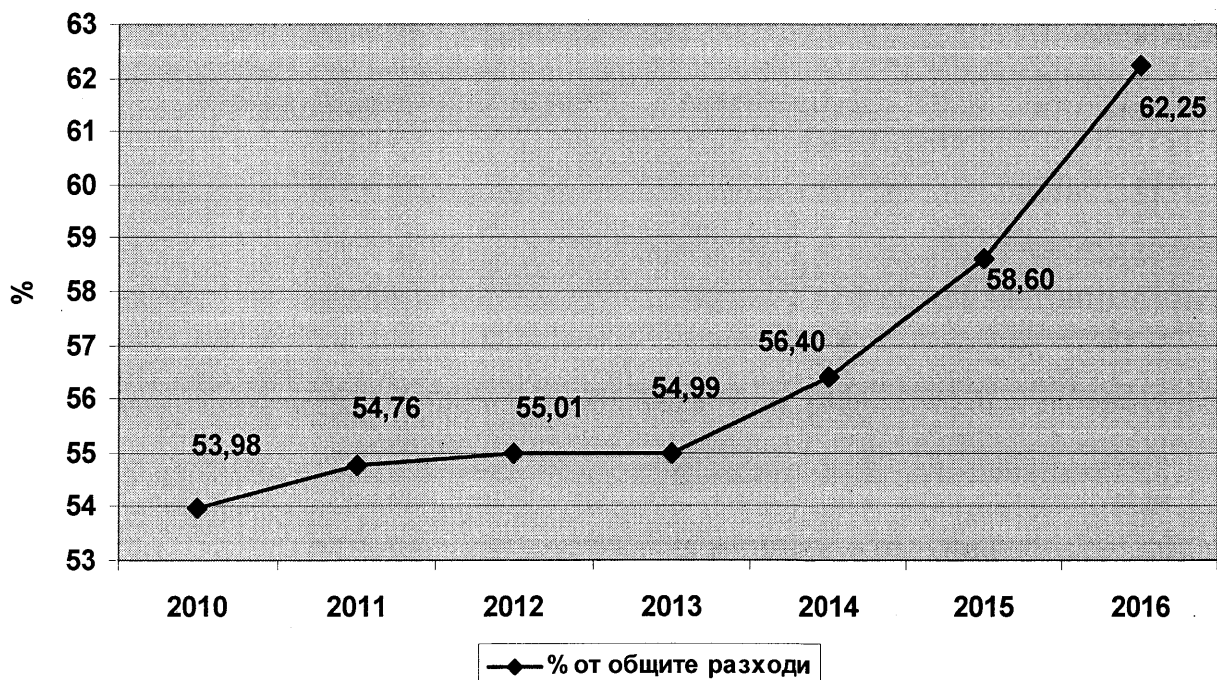
Други разходи	826	4,39	826	4,74	-	-	1 027	5,91
Общо разходи	18 834	100,00	17 434	100,00	1 400	100,00	17 380	100,00

Структура на разходите на МБАЛ-Шумен АД за 2016 г.

Разходите за персонала представляват 62,25 % от общите разходи на дружеството за 2016 г., като тенденцията, която се наблюдава, е към непрекъснато повишение на относителния им дял.

Разходи за персонала - % от общите разходи

През 2010 г. те са представлявали около 54 % от общите разходи, през 2011, 2012 и 2013 г. – около 55 %, през 2014 г. – над 56 %, през 2015 г. – почти 59 %, а през 2016 г. – над 62 % от общите разходи на дружеството.

Разходите за медикаменти и медицински консумативи са втори по тежест с относителен дял от 17,71 % от общите разходи за 2016 г. При тях се наблюдава тенденция на намаление на тежестта им в общите разходи - от 18,99 % за 2015 г. на 17,71 % за 2016 г.

2.1.3.1. Разходи за материали

Разходи за материали	2016 год. хил.лв.	В т.ч. хил.лв.		2015 год. хил.лв.	Изм. 2016/2015 хил.лв.	Изм. 2016/2015 %
		Шумен	Н. Пазар			
Лекарствени продукти	1 929	1 853	76	1 942	-13	-0,67
Медицински консумативи, кръв и биопродукти	1 407	1 369	38	1 359	48	3,53
Вода, горива и енергия	883	802	81	875	8	0,91
Храна за персонала	217	207	10	206	11	5,34
Храна пациенти	117	117	-	112	5	4,46
Канцеларски материали и компютърни консумативи	89	84	5	87	2	2,30
Постелен инвентар, облекло и ЛПС	2	2	-	28	-26	-92,86
Стопански инвентар и компютърна техника	52	49	3	7	45	642,86
Резервни части	6	5	1	8	-2	-25,00
Други материали	69	61	8	101	-32	-31,68
Общо разходи за материали	4 771	4 549	222	4 725	46	0,97

Разходите за материали през 2016 г. като цяло се увеличават едва с 46 хил.лв. или с 0,97 % спрямо 2015 г., въпреки отчетените през 2016 г. разходи за материали за дейността в гр. Нови Пазар в размер на 222 хил.лв.

В структурата им се наблюдава увеличение на разходите за медицински консумативи, кръв и биопродукти, вода, горива и енергия, храна за персонала и пациентите, на разходите за канцеларски материали и компютърни консумативи и на разходите за стопански инвентар и компютърна техника.

Увеличението на разходите за медицински консумативи, кръв и биопродукти, както и на разходите за вода, горива и енергия, храна на персонала и канцеларски материали и компютърни консумативи, се дължи на увеличения брой преминали болни във връзка с осъществяването на дейност и в гр. Нови Пазар.

Намаляват разходите за лекарствени продукти, постелен инвентар и облекло, резервни части и други материали.

Разходите за материали за дейността в гр. Шумен са в размер на 4 549 хил.лв. и отчитат намаление със 176 хил.лв. спрямо 2015 г. Намаление се наблюдава при разходите за лекарствени продукти, вода, горива и енергия, канцеларски материали и компютърни консумативи, постелен инвентар и облекло, резервни части и други материали. Увеличават се разходите за медицински консумативи, за храна за пациентите и за стопански инвентар и компютърна техника. Увеличението на разходите за стопански инвентар и компютърна техника през 2016 г. е свързано със започналия процес на въвеждане на интегрирана болнична информационна система, за която бе необходимо закупуването на значителен брой компютърни конфигурации.

Отчетеното увеличение на разходите за вода, горива и енергия през 2016 г. е само с 8 хил.лв., а спрямо 2014 г. е реализирано намаление на тези разходи с 83 хил.лв.

Разходи за вода, горива и енергия	2016 год. хил.лв.	В т.ч. хил.лв.		2015 год. хил.лв.	Изм. 2016/2015 хил.лв.	Изм. 2016/2015 %
		Шумен	Н. Пазар			
Вода	203	189	14	188	15	7,98
Електроенергия	466	409	57	443	23	5,19
Газ	184	184	-	221	-37	-16,74
Горива и смазочни материали	30	20	10	23	7	30,43
Общо разходи за вода, горива и енергия	883	802	81	875	8	0,91

Най-съществено при разходите за вода, горива и енергия е намалението на разходите за газ - с 37 хил.лв. или с 16,74 % спрямо 2015 г. Причина за отчетеното намаление е както намаление на потреблението, така и намаление на цената на газа.

Увеличението на разходите за електроенергия е с 23 хил.лв. спрямо 2015 г., въпреки отчетените разходи за електроенергия за дейността в гр. Нови Пазар в размер на 57 хил.лв. За дейността в гр. Шумен разходите за електроенергия намаляват от 443 хил.лв. за 2015 г. на 409 хил.лв. за 2016 г. Намалението се дължи от една страна на намалено потребление, а от друга на доставката и от м. май 2015 г. от свободния пазар на по-ниски цени. Със сключения през м. август 2016 г. нов договор за доставка е договорена още по-ниска цена на нетната електроенергия.

Незначително увеличение - с 1 хил.лв. спрямо 2015 г. и с 3 хил.лв. спрямо 2014 г., се наблюдава при разходите за вода за дейността в гр. Шумен. Тези разходи са на сравнително високо ниво поради повишаване на цената за пречистване на отпадните води през 2013 г. от 0,28 лв. на 1,14 лв. без ДДС.

2.1.3.2. Разходи за външни услуги

Разходите за външни услуги през 2016 г. достигат 949 хил.лв. при 801 хил.лв. за 2015 г. От тях 51 хил.лв. са за дейността в гр. Нови Пазар, а 898 хил.лв. за дейността в гр. Шумен.

Разходи за външни услуги	2016 год. хил.лв.	В т.ч. хил.лв.		2015 год. хил.лв.	Изм. 2016/2015 хил.лв.	Изм. 2016/2015 %
		Шумен	Н. Пазар			
Транспортиране и обезвреждане на опасни отпадъци	77	76	1	63	14	22,22
Абонаментна поддръжка	136	128	8	139	-3	-2,16
Транспортни услуги	201	201	-	171	30	17,54
Пране на постелен инвентар и облекло	87	82	5	73	14	19,18
Наеми	6	4	2	4	2	50,00
Медицински услуги	70	68	2	54	16	29,63
Услуги по медицински контрол	17	14	3	13	4	30,77
Текущ ремонт	96	85	11	80	16	20,00
Граждански договори	61	57	4	65	-4	-6,15
Телекомуникационни и пощенски услуги	32	24	8	26	6	23,08
Охрана	17	16	1	5	12	240,00
Застрахователни услуги	8	8	-	8	-	-
Квалификация и преквалификация на персонала	5	4	1	6	-1	-16,67

Юридически и одиторски услуги	63	63	-	35	28	80,00
Други	73	68	5	59	14	23,73
Общо разходи за външни услуги	949	898	51	801	148	18,48

Увеличение се наблюдава при всички разходи за външни услуги с изключение на разходите за абонаментна поддръжка, разходите по граждански договори и разходите за квалификация и преквалификация на персонала.

При съпоставяне на разходите за външни услуги за дейността в гр. Шумен спрямо предходната година се отчита намаление единствено на разходите за абонаментна поддръжка, граждански договори, телекомуникационни и пощенски услуги и квалификация и преквалификация на персонала. При останалите разходи за външни услуги се наблюдава увеличение.

Увеличението на разходите за обезвреждане на опасни отпадъци е с 14 хил.лв. и се дължи както на увеличение на количествата, така и на нарастване на договорените цени от м. април 2016 г.

Увеличението на разходите за транспортни услуги с 30 хил.лв. или със 17,54 % е в резултат единствено на увеличения обем извършвани услуги поради преминаване на допълнителни маршрути за превоз на хемодиализно болни и на медицински екипи на външна услуга.

Във връзка със зачестилите случаи на агресивно поведение на пациенти и техни близки спрямо персонала на спешно отделение, през м. септември 2016 г. бе сключен договор с външна фирма за физическа охрана, който е причина за отчетеното увеличение на разходите за охрана.

Увеличението на разходите за юридически услуги е свързано със заведените от дружеството дела срещу наказателни постановления и писмени покани за възстановяване на неоснователно получени суми от РЗОК-Шумен.

2.1.3.3. Разходи за персонала

Разходите за персонала през 2016 г. са в размер на 11 724 хил.лв. и бележат увеличение с 1 531 хил.лв. спрямо 2015 г. От тях 9 714 хил.лв. са разходи за възнаграждения и обезщетения по КТ, а 2 010 хил.лв. са разходи за осигурителни вноски и социални разходи.

Увеличението на разходите за персонала спрямо предходната година се дължи на отчетените разходи за персонала в гр. Нови Пазар в размер на 1 127 хил.лв. и на увеличените с 404 хил.лв. разходи за персонала в гр. Шумен.

Разходи за персонала	2016 год. хил.лв.	В т.ч. хил.лв.		2015 год. хил.лв.	Изм. 2016/2015 хил.лв.	Изм. 2016/2015 %
		Шумен	Н. Пазар			
Възнаграждения на персонала	9 241	8 347	894	8 130	1 111	13,67
Възнаграждения и обезщетения на Изпълнителния директор и на членовете на Съвета на директорите	68	68	-	74	-6	-8,11
Обезщетения по Кодекса на труда	45	39	6	15	30	200,00
Начисления за непозлзвани отпуски	265	219	46	145	120	82,76
Начисления за доходи при пенсиониране	95	95	-	101	-6	-5,94
Общо разходи за възнаграждения и обезщетения по КТ	9 714	8 768	946	8 465	1 249	14,75
Социални осигуровки	1 711	1 541	170	1 477	234	15,84
Обезщетения по КСО	25	22	3	22	3	13,64

Начисления за осигурителни вноски върху непозлзвани отпуски	48	40	8	26	22	84,62
Социални разходи	226	226	-	203	23	11,33
Общо разходи за осигурителни вноски и социални разходи	2 010	1 829	181	1 728	282	16,32
Общо разходи за персонала	11 724	10 597	1 127	10 193	1 531	15,02

Разходите за възнаграждения и обезщетения по Кодекса на труда на персонала в гр. Шумен през 2016 г. се увеличават с 303 хил.лв. или с 3,58 % спрямо 2015 г., а увеличението на разходите за осигурителни вноски и социални разходи е със 101 хил.лв. или с 5,84 % спрямо 2015 г.

Отражение върху високите нива на разходите за персонала дават и начислените разходи за доходи на персонала при пенсиониране съгласно НСС 19 Доходи на персонала. Това са разходи за бъдещи доходи при пенсиониране на персонала, които се начисляват на база актюерска оценка. Размерът им за 2016 г. е 95 хил.лв., при 101 хил.лв. за 2015 г.

Основните причини за отчетеното увеличение на разходите за персонала са:

- Непрекъснато увеличение на минималната работна заплата за страната, което налага увеличение на основните работни заплати на целия персонал на лечебното заведение. В резултат на преговори със синдикалните организации, работните заплати на всички работници и служители бяха увеличени с 40,00 лв. от 01.01.2016 г. За увеличение от 40,00 лв. на всички основни заплати за персонала само в гр. Шумен са необходими около 40 хил.лв., т.е. в резултат на увеличението на основните заплати през 2016 г. е отчетено увеличение на разходите за заплати с около 480 хил.лв. спрямо 2015 г.

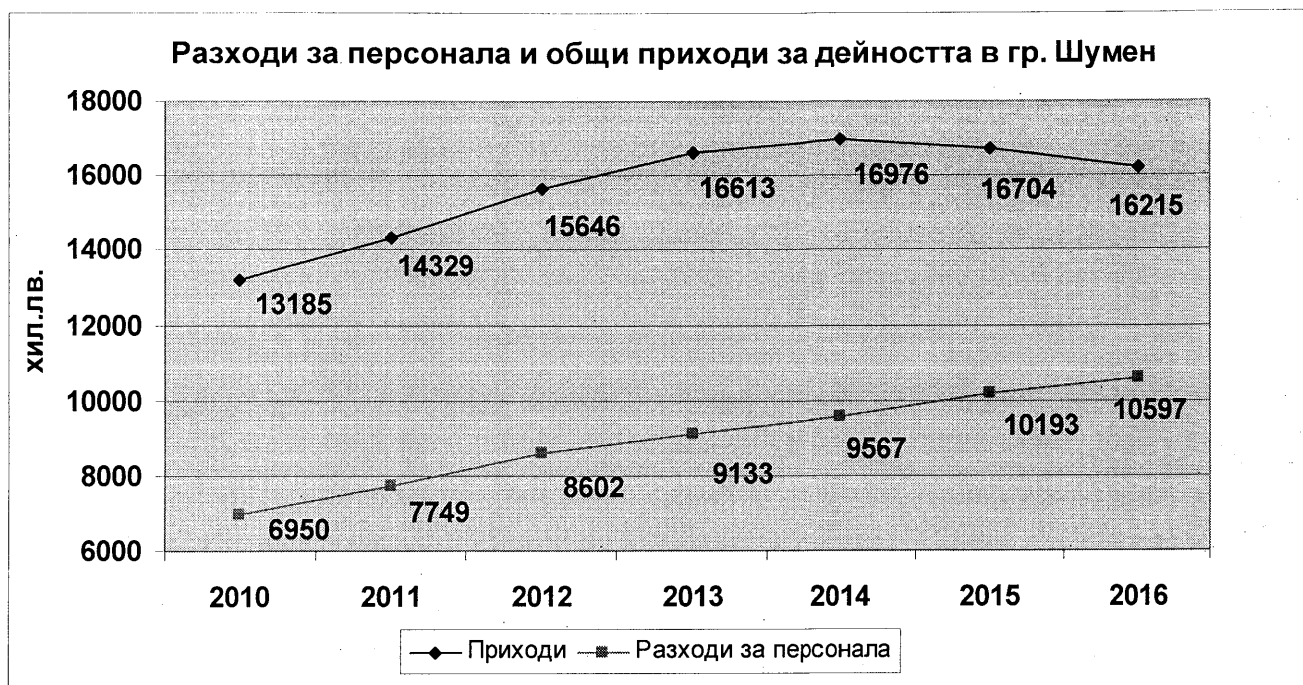
- Увеличение на начисленията за непозлзвани отпуски и осигурителни вноски върху тях. През 2015 г. начислените разходи за непозлзвани отпуски са в размер на 145 хил.лв., а осигурителните вноски върху тях – 26 хил.лв. Към 31.12.2016 г. са начислени 265 хил.лв. разходи за непозлзвани отпуски и 48 хил.лв. осигурителни вноски върху тях. Увеличението се дължи както на увеличаване брой дни непозлзвани отпуски, така и на нарастването на средната брутна работна заплата.

Влияние върху размера на непозлзваните отпуски към края на годината оказват допълнителните дни отпусък за синдикални членове, договорени в КТД извън по-високия размер на дните за основен платен годишен отпусък, които през годините непрекъснато се увеличават. През 2012 г. няма договорени допълнителни дни извън дните за основен пратен годишен отпусък. През 2013 г. в подписания КТД са договорени допълнителни 2 дни, през 2014 г. – 3 дни, а през 2015 г. и 2016 г. - 4 дни допълнителен платен годишен отпусък. Общият размер на средствата за изплащането на тези 4 допълнителни дни отпусък за една година е 142 хил.лв. Този допълнителен отпусък утежнява както финансовото състояние на дружеството, така и изготвянето на графици за осигуряване на дейността с необходимите специалисти.

- Увеличение на разходите за специализанти. Тревожните тенденции във възрастовата структура на персонала, както и недостигът на лекари със специалност, налага необходимостта от назначаване на лекари специализанти. През 2015 г. в лечебното заведение по трудов договор работят шест специализанти, годишните разходи за които са в размер на 87 хил.лв. През 2016 г. в дружеството работят 13 специализанти, за които са начислени разходи в размер на 183 хил.лв. Тези средства от една страна са необезпечен разход за персонал, но от друга страна са инвестиция в бъдещето на лечебното заведение, тъй като лекарите ще попълнят отчасти нуждата от специалисти след няколко години.

Анализът на тенденциите в разходите за персонала и приходите на лечебното заведение за дейността в гр. Шумен показва противоположно изменение на тези показатели през 2015 г. и 2016 г. В периода 2010 г. - 2014 г. движението на приходите и разходите за персонала е успоредно, т.е. имаме тенденции на увеличение както на разходите за персонала, така и на общите приходи на дружеството. През 2015 г. и 2016 г. обаче се наблюдава противоположно

движение – продължаващо увеличение на разходите за персонала при намаление на приходите на лечебното заведение.

2.1.3.4. Средна месечна работна заплата

Средната месечна брутна работна заплата в лечебното заведение непрекъснато нараства - от 636 лв. за 2010 г., 758 лв. за 2011 г., 873 лв. за 2012 г., 911 лв. за 2013 г., 939 лв. за 2014 г., 980 лв. за 2015 г. до 993 лв. за 2016 г.

Увеличението през 2016 г. спрямо 2015 г. е с 13 лв. или с 1,33 %.

Средна брутна работна заплата по категории персонал	2016 год. лв.	В т.ч. в лв.		2015 год. лв.	Изм. 2016/2015 лв.	Изм. 2016/2015 %
		Шумен	Н. Пазар			
Лекар без специалност	992	991	1 022	999	-7	-0,70
Лекар с една специалност	1 779	1 803	1 572	1 904	-125	-6,57
Лекар с 2 и повече специалности	2 180	2 234	1 849	2 315	-135	-5,83
Висш немедицински персонал	1 166	1 194	961	1 234	-68	-5,51
Медицински специалист	892	912	732	868	24	2,76
Санитар	597	602	560	549	48	8,74
Друг персонал	660	663	632	606	54	8,91
Общо за МБАЛ-Шумен АД	993	1 009	859	980	13	1,33

Намаление бележат средните брутни работни заплати на високо квалифицирания персонал на дружеството – лекари и висш немедицински персонал. Това се дължи на по-малкия размер на изплатените средства за допълнително материално стимулиране. Увеличават се средните брутни работни заплати на медицинските специалисти, санитарите и другия персонал.

Намалението на средната брутна заплата е най-малко при лекарите без специалност – със 7 лв. спрямо 2015 г. Средната работна заплата на лекар с една специалност през 2016 г. е в размер на 1 779 лв. и е със 125 лв. по-ниска спрямо 2015 г. Намалението на средната работна заплата на лекар с две и повече специалности през 2016 г. е със 135 лв. спрямо 2015 г. Средната заплата на висшия немедицински персонал е в размер на 1 166 лв. и е по-ниска с 68 лв. спрямо 2015 г.

Средната брутна работна заплата на медицинските специалисти през 2016 г. е в размер на 892 лв. и се увеличава с 24 лв. или с 2,76 % спрямо 2015 г.

Най-голямо в абсолютна стойност и в процентно отношение е увеличението на средната брутна работна заплата на другия персонал – с 54 лв. или с 8,91 % спрямо 2015 г., както и на санитарите – с 48 лв. или с 8,74 %.

Съпоставителният анализ на заплатите на персонала в гр. Шумен и в гр. Нови Пазар показва по-ниски нива на средните брутни заплати на персонала в гр. Нови Пазар за всички категории персонал, с изключение на лекарите без специалност. Средната брутна работна заплата в гр. Нови Пазар е със 150 лв. по-ниска от тази в гр. Шумен. Причина за отчетената разлика в заплащането е запазването на трудовите правоотношения с персонала на "МБАЛ Д-р Добри Беров" ЕООД – Нови пазар по чл. 123а от КТ при сключване на договор за наемане на активите на едноличното дружество от областната болница и договорени по-ниски основни работни заплати между персонала и МБАЛ Д-р Добри Беров ЕООД.

Трудовите възнаграждения на персонала на лечебното заведение са начислявани и изплащани регулярно в пълен размер, съгласно подписания Колективен трудов договор и Вътрешните правила за работна заплата.

2.1.3.5. Други разходи за дейността

Други разходи за дейността	2016 год. хил.лв.	В т.ч. хил.лв.		2015 год. хил.лв.	Изм. 2016/2015 хил.лв.	Изм. 2016/2015 %
		Шумен	Н. Пазар			
Отчетна стойност на продадени материали	608	608	-	647	-39	-6,03
Отчетна стойност на продадени дълготрайни активи	-	-	-	48	-48	-100,00
Разходи за данъци и такси по ЗМДТ и данъци върху разходите по ЗКПО	113	113	-	118	-5	-4,24
Командировки	14	14	-	6	8	133,33

МБАЛ – Шумен АД
ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ЗА 2016 г.

Обезценка на вземания	7	7	-	15	-8	-53,33
Брак на МЗ и ДА	15	15	-	2	13	650,00
Санкции и неоснователно получени суми РЗОК-Шумен и МЗ	4	4	-	156	-152	-97,44
Санкции ИА Медицински одит	18	18	-	-	18	-
Закуски кръводарители	22	22	-	22	-	-
Съдебни обезщетения	7	7	-	-	7	-
Други	12	12	-	8	4	50,00
Общо други разходи за дейността	820	820	-	1 022	-202	-19,77

Другите разходи за дейността намаляват с 202 хил.лв. или с 19,77 % спрямо 2015 г. - от 1 022 хил.лв. до 820 хил.лв.

Намалението им се дължи основно на намаление на начислените санкции и неоснователно получени суми от РЗОК поради обжалване и съдебно оспорване от страна на дружеството, както и на намалението на продадените материали и на липсата на продадени дълготрайни активи през 2016 г.

През 2016 г. са наложени санкции от Изпълнителна агенция Медицински одит в размер на 18 хил.лв. за нарушения, извършени през предходната година.

Увеличение бележат разходите за командировки – с 8 хил.лв. или с 133,33 %. Разходите за брак на материални запаси и дълготрайни активи се увеличават с 13 хил.лв. спрямо 2015 г. и с 1 хил.лв. спрямо 2014 г.

Разходите за амортизации намаляват със 70 хил.лв. или с 11,04 % спрямо предходната година и с 273 хил.лв. спрямо 2014 г. Намалението се дължи на по-ниските темпове на обновяване на наличната апаратура, голяма част от която е амортизирана и е необходимо да бъде заменена с нова.

2.1.4. Активи

	31.12.16 год. хил.лв.	31.12.15 год. хил.лв.	Изм. 2016/2015 хил.лв.	Изм. 2016/2015 %
Нетекущи активи				
Имоти, машини, съоръжения и оборудване	8 197	8 427	-230	-2,73
Нематериални активи	1	1	-	-
Инвестиции в дъщерни дружества	5	5	-	-
Общо нетекущи активи	8 203	8 433	-230	-2,73
Текущи активи				
Материални запаси	412	382	30	7,85
Вземания от клиенти и доставчици	1 297	1 263	34	2,69
- в т.ч. от РЗОК	1 239	1 204	35	2,91
Вземания от предприятия от група	60	34	26	76,47
- в т.ч. от МЗ	25	3	22	733,33
Други вземания	12	14	-2	-14,29
Парични средства и еквиваленти	848	1 518	-670	-44,14
Общо текущи активи	2 629	3 211	-582	-18,13
Разходи за бъдещи периоди	6	12	-6	-50,00
Общо активи	10 838	11 656	-818	-7,02

През 2016 г. общите активи на дружеството намаляват с 818 хил.лв. или със 7,02 % спрямо 2015 г. Намалението се дължи на намаление както на нетекущите активи – с 230 хил.лв., така и на намаление на текущите активи с 582 хил.лв. спрямо 2015 г.

Балансовите стойности на сградите, машините и оборудването, както и на съоръженията, намалява, въпреки усилията за доставка на нова апаратура през годината.

Придобитите през годината дълготрайни активи са на обща стойност 277 хил.лв., най-голямата част от които са закупени със собствени средства.

Придобити активи по източници на финансиране	2016 год. хил.лв.	2015 год. хил.лв.
Собствени средства	153	163
Субсидии от Министерство на здравеопазването	-	521
Субсидии от Община Шумен	50	23
Други дарители	74	66
Общо придобити активи	277	773

С цел гарантиране на качеството на медицинските услуги през годината със собствени средства на лечебното заведение са извършени основни ремонти и са доставени следните дълготрайни материални активи на обща стойност 153 хил.лв.:

- Преустройство и ремонт на част от Хирургически блок с цел пребазиране на кабинети Планов прием на стойност 16 хил.лв.;
- Инструмент Тъндърбийт за Отделение за уши, нос и гърло на стойност 2 хил. лв.;
- Резектоскоп за Урологично отделение на стойност 1 хил. лв.;
- Набор аксесоари за микрохирургия за Отделение за уши, нос и гърло на стойност 2 хил.лв.;
- Система за видеонаблюдение за Отделение Поддръжка сграден фонд и енергоносители на стойност 2 хил. лв.;
- Видеопринтер за ехограф за Отделение по Ревматология на стойност 2 хил. лв.;
- Пинсета биполярна Premium за Операционна на Второ хирургично отделение на стойност 1 хил. лв.;
- Бариери автоматични електрохидравлични за Пропускателен режим на стойност 8 хил. лв.;
- Биполярни пинсети с кабел плосък за Гинекологично отделение на стойност 2 хил. лв.;
- Касети с фосфорни плаки за дигитализираща система AGFA CR 15-X за Отделение по образна диагностика на стойност 2 хил. лв.;
- Дихателен апарат Оксиген Дрегер за Спешно отделение на стойност 1 хил. лв.;
- Езофагоскоп по Хеслингера за Отделение за уши, нос и гърло на стойност 3 хил. лв.;
- Центрофуга DMO 412 S за Клинична лаборатория на стойност 1 хил. лв.;
- Телевизионна система за Управление на стойност 26 хил. лв.;
- Лек автомобил БМВ за Отделение по Автотранспорт на стойност 14 хил. лв.;
- Лек автомобил Фолксваген пасат за Отделение по Автотранспорт на стойност 6 хил. лв.;
- Климатик Осака за Управление на стойност 1 хил. лв.;

- Моторна коса–кастрачка НТ 101 за Отделение Поддръжка сграден фонд и енергоносители на стойност 1 хил. лв.;
- UPS устройство EATON E за Клинична лаборатория на стойност 1 хил. лв.;
- UPS батерии за Отделението по Хемодиализа на стойност 8 хил. лв.;
- Букви и лога за брендиране на фасада за Управление на стойност 14 хил. лв.;
- Сенокосачка моторна TORO за Отделение Поддръжка сграден фонд и енергоносители на стойност 1 хил. лв.;
- Легло болнично –модел Бигла за Отделение по Нервни болести на стойност 27 хил. лв.;
- Легло болнично –модел Бигла за ОАИЛ на стойност 6 хил. лв.;
- UPS G-tec ZP 120 N за Клинична лаборатория на стойност 4 хил.лв.;
- Косачка моторна Щил FS 240 за Отделение Поддръжка сграден фонд и енергоносители на стойност 1 хил. лв.

Необходимият финансов ресурс за закупуване на нова медицинска апаратура в редица случаи надхвърля възможностите на лечебното заведение, което налага формулиране на приоритети, мобилизиране на ресурс, търсене на алтернативни форми и източници на финансиране.

С предоставените средства за капиталови разходи от Община Шумен през 2016 г. в размер на 100 хил.лв. през годината лечебното заведение е закупило:

- Електрокуагулатор за Ортопедотравматологично отделение на стойност 20 хил.лв.;
- Неонатален респиратор за Неонатологично отделение на стойност 30 хил.лв.

Остатъкът от 50 хил.лв. е предоставен за ремонт на VIII етаж на Хирургически блок, който приключи през м. януари 2017 г.

Придобитите дълготрайни активи от други дарители през годината са на стойност 74 хил.лв. и включват:

- Автоматичен биохимичен анализатор за Клинична лаборатория на стойност 50 хил.лв., дарен от Алкомет АД;
- Система за дейонизирана вода за Клинична лаборатория на стойност 10 хил.лв., дарена от Алкомет АД;
- Автоклавируема бормашина за Операционна на Ортопедотравматологично отделение на стойност 10 хил.лв., дарен от Алкомет АД;
- Инкубатор за недоносени деца за Неонатологично отделение на стойност 4 хил.лв., дарен от Фонд Нашите недоносени деца.

Основната част от вземанията към 31.12.2016 г., в размер на 1 239 хил.лв., са от РЗОК-Шумен за извършена от лечебното заведение медицинска дейност през м. декември 2016 г.

Вземанията на дружеството от Министерство на здравеопазването по договор за медицинска дейност към 31.12.2016 г. са в размер на 25 хил.лв.

Най-съществено при текущите активи е намалението на паричните средства. От 1 518 хил.лв. към 31.12.2015 г. размерът им намалява с 670 хил.лв. и достига 848 хил.лв. към 31.12.2016 г.

2.1.5. Собствен капитал и пасиви

	31.12.16 год. хил.лв.	31.12.15 год. хил.лв.	Изм. 2016/2015 хил.лв.	Изм. 2016/2015 %
Собствен капитал				
Основен акционерен капитал	6 907	6 907	-	-
Резерви	958	958	-	-
Неразпределена печалба (загуба)	(2 247)	(707)	-1 540	217,82
Общо собствен капитал	5 618	7 158	-1 540	-21,51
Провизии и сходни задължения				
Задължения към персонала при пенсиониране	655	612	43	7,03
Пасиви по отсрочени данъци	383	396	-13	-3,28
Общо провизии и сходни задължения	1 038	1 008	30	2,98
Задължения				
Задължения към финансови предприятия	7	11	-4	-36,36
Получени аванси	5	-	5	-
Задължения към доставчици	912	959	-47	-4,90
- в т.ч. просрочени	279	-	279	-
Задължения към предприятия от група /свързани лица/, които ще се трансформират в записан капитал	1 305	862	443	51,39
Задължения към персонала и за социално осигуряване	1 129	791	338	42,73
Задължения за данъци	143	134	9	6,72
Други задължения	127	158	-31	-19,62
Общо задължения	3 628	2 915	713	24,46
Финансирания	554	575	-21	-3,65
Общо собствен капитал и пасиви	10 838	11 656	-818	-7,02

Към 31.12.2016 г. собственият капитал на дружеството е по-малък от записания основен капитал. През 2016 г. собственият капитал на дружеството намалява с 1 540 хил.лв. спрямо 31.12.2015 г. Намалението се дължи на реализираните загуби през 2015 г. и 2016 г. Отражение върху размера на собствения капитал оказва и отказът на Търговския регистър да впише решение на общото събрание на акционерите от 09.06.2016 г. за увеличаване на капитала на дружеството с размера на получените през 2014 г. от държавата и усвоени средства за капиталови разходи в размер на 605 хил.лв. Мотивите за отказа са свързани с изричния текст на чл. 100, ал.8 от ЗЛЗ, съгласно който в случаите на предоставени на лечебното заведение от държавния или общинския бюджет средства за капиталови разходи, с размера на усвоените средства се увеличава капиталът на дружеството, но без да се прилагат разпоредбите на Търговския закон и устава на дружеството. Промените се извършват само с подаване на заявление до Търговския регистър от министъра на здравеопазването или оправомощено от него длъжностно лице.

Провизиите и сходни задължения, включващи задължения към персонала при пенсиониране и пасиви по отсрочени данъци, към 31.12.2016 г. са в размер на 1 038 хил.лв. и се увеличават с 30 хил.лв. спрямо предходната година.

Стойността на задължението към персонала е изчислена на база актюерска оценка. Представлява настоящата стойност на очакваните разходи за изплащане на дължимите

еднократни обезщетения при пенсиониране на служителите на МБАЛ - Шумен АД за правата придобити към момента на извършване на оценката, т.е за прослужените години трудов стаж, намалена със стойността на непризнатите актюерски загуби. Тази стойност непрекъснато нараства поради увеличение на средната брутна работна заплата в дружеството, намаляване на очаквания среден срок до пенсиониране и намаляване на процента на дисконтиране. Към 31.12.2016 г. задълженията към персонала при пенсиониране са в размер на 655 хил.лв., а пасивите по отсрочени данъци – 383 хил.лв.

Общият размер на задълженията на лечебното заведение към 31.12.2016 г. е 3 628 хил.лв. Спрямо предходната година задълженията се увеличават със 713 хил.лв.

При анализа на задълженията на дружеството следва да се отчетат начислените задължения към свързани лица (Министерство на здравеопазването, общини акционери), които след усвояване и вписване в търговския регистър съгласно чл. 100 от ЗЛЗ, ще се трансформират в записан капитал. Към 31.12.2016 г. техният размер е 1 305 хил.лв. и включва:

- Предоставени от Министерство на здравеопазването средства за капиталови разходи през 2014 г., усвоени през 2015 г. в размер на 605 хил.лв., за които има решение на общото събрание на акционерите за увеличаване на записания капитал и с които съгласно ЗЛЗ следва да бъде увеличен записания капитал на дружеството;
- Представени от Министерство на здравеопазването през 2016 г. средства за капиталови разходи в размер на 340 хил.лв. за изграждане и ремонт на асансьори и за закупуване на медицинска апаратура;
- Предоставени от Община Шумен за периода от 2012 г. до 2016 г. средства за капиталови разходи в размер на 358 хил.лв.;
- Предоставени от Община Смядово през 2016 г. средства за капиталови разходи в размер на 2 хил.лв.

Ако се елиминира влиянието на получените средства за капиталови разходи, които ще се трансформират в капитал, задълженията на дружеството към 31.12.2016 г. са в размер на 2 323 хил.лв. спрямо 2 053 хил.лв. към 31.12.2015 г. Увеличението на задълженията спрямо 2015 г. е с 270 хил.лв.

Основната причина за увеличения размер на задълженията на дружеството към 31.12.2016 г. е увеличението на задълженията към персонала., които към 31.12.2016 г. са в размер на 1 129 хил.лв. От тях 776 хил.лв. са текущи задължения за заплати и осигурителни вноски за м. декември 2016 г., а 353 хил.лв. са начисления за неползван платен годишен отпуск. Увеличението на текущите задължения към персонала се дължи основно на отчитането към края на 2016 г. на текущи задължения към персонала в гр. Нови Пазар.

Тревожна тенденция е непрекъснатото увеличение на задълженията за неползван платен годишен отпуск. Към 31.12.2016 г. размерът им достига 353 хил.лв., при 175 хил.лв. към 31.12.2015 г.

Задължения към персонала и за социално осигуряване	31.12.16 год. хил.лв.	31.12.15 год. хил.лв.	Изм. 2016/2015 хил.лв.	Изм. 2016/2015
				%
Задължения за текущи възнаграждения	508	393	115	29,26
Задължения към социалното осигуряване	268	223	45	20,18
Начисления за неползван платен годишен отпуск	353	175	178	101,71
Общо задължения към персонала и за социално осигуряване	1 129	791	338	42,73

Положителна тенденция е намалението на задълженията към доставчици, които към 31.12.2016 г. са в размер на 912 хил.лв.

От 2011 г. ръководството е следвало последователна политика за намаляване на периода на отложено плащане по договорите за доставка на медикаменти и медицински консумативи, в резултат на която задълженията към доставчици през 2016 г. намаляват с 47 хил.лв. спрямо 2015 г. - от 959 хил.лв. към 31.12.2015 г. на 912 хил.лв. към 31.12.2016 г. или с 4,90 %.

Просрочените задължения към 31.12.2016 г. в размер на 279 хил.лв. са към доставчици на лекарствени продукти. Към 31.12.2015 г. лечебното заведение няма просрочени задължения.

Дружеството има задължение по договор за финансов лизинг за лек автомобил. Към 31 декември 2016 г. общият размер на задължението възлиза на 7 хил.лв., в т.ч. дългосрочна част в размер на 4 хил.лв. и краткосрочна част в размер на 3 хил.лв. Крайният срок на погасяване на задължението е 30 април 2018 г.

През 2016 г. дружеството има сключен договор за банков кредит овърдрафт, за сума в размер на максимум 500 хил.лв. Крайният срок на договора за банков кредит е 05.12.2016 г., която дата е крайният срок за издължаване на кредита. Кредитът овърдрафт е отпуснат с цел оборотни средства и е обезпечен със залог върху настоящи и бъдещи вземания, произтичащи от договор за оказване на болнична помощ по клинични пътеки, сключен с НЗОК. През 2016 г. дружеството е ползвало суми по кредита, които е възстановило.

Към 31.12.2016 г. дружеството няма сключен договор за заем, но е провело процедура за избор на изпълнител за предоставяне на финансови услуги от кредитни или финансови институции и на 13.01.2017 г. е сключило нов договор за ползване на кредит овърдрафт в размер на 800 хил.лв.

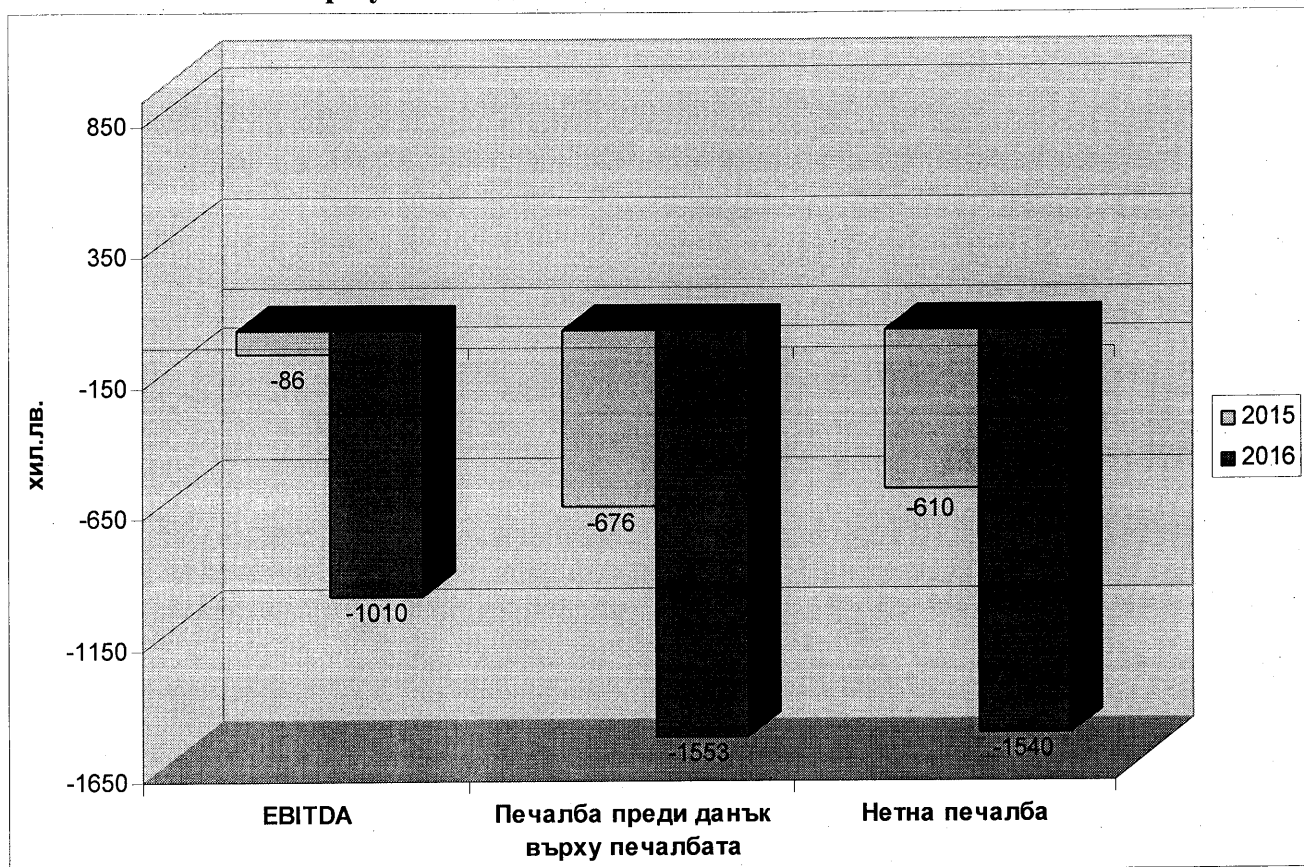
2.1.6. Парични потоци

Показатели	31.12.2016 год.	31.12.2015 год.
Нетни парични потоци от оперативна дейност	(859)	39
Нетни парични потоци от инвестиционна дейност	(251)	(562)
Нетни парични потоци от финансова дейност	440	152
Нетно увеличение на паричните средства	(670)	(371)
Парични средства на 1 януари	1 518	1 889
Парични средства на 31 декември	848	1 518

Нетните парични потоци за 2016 г., генерирани от оперативна дейност на дружеството са в размер на (859) хил.лв., от инвестиционна дейност (251) хил.лв. и от финансова дейност 440 хил.лв. В резултат на тези дейности паричните средства и еквиваленти нетно намаляват с 670 хил.лв. и към края на 2016 г. са в размер на 848 хил.лв., спрямо 1 518 хил.лв. към 31.12.2015 г.

Тревожна е отрицателната стойност на нетните парични потоци от оперативна дейност през 2016 г. Тя показва невъзможност на дружеството да покрива текущите си плащания с постъпленията от оперативната си дейност. Това е и основната причина за намалението на паричните средства към края на 2016 г. спрямо предходната година.

2.1.7. Финансов резултат от дейността

През 2016 г. дружеството отчита загуба преди лихви, данъци и амортизации (ЕБИТДА) в размер на 1 010 хил.лв., при загуба в размер на 86 хил.лв. за 2015 г.

Загубата преди данък върху печалбата през 2016 г. е в размер на 1 553 хил.лв. спрямо загуба в размер на 676 хил.лв. за 2015 г.

Нетната загуба за 2016 г. е в размер на 1 540 хил.лв. спрямо загуба от 610 хил.лв. за 2015 г.

Основната причина за отчетения отрицателен финансов резултат за годината е по-голямото увеличение на разходите на лечебното заведение в сравнение с увеличението на реализираните приходи от дейността.

Влияние върху резултатите в значителна степен оказват фактори, възможностите за въздействие върху които са силно ограничени:

- Намаляване на броя на обслужваното население, респективно на приходите;
- Фиксираните цени на клиничните пътеки и на дейностите, финансирани от МЗ, както и въведените бюджети и лимити, които ограничават възможностите на лечебното заведение за разширяване на дейностите.

- Недофинансиране на голяма част от медицинските дейности. Поредна година цените на клиничните пътеки не са променени. В същото време през разглеждания тригодишен период неколкостранно е увеличаван размерът на минималната работна заплата, на минималните осигурителни прагове и на максималния осигурителен доход.

- Недостатъчно субсидиране от Министерство на здравеопазването на дейностите, осъществявани от Спешно отделение и ТЕЛК, както и за активното лечение и амбулаторно проследяване на болни от туберкулоза;

- Условия на Националния рамков договор, водещи до намаляване на дейността на лечебното заведение, до липса на заплащане на част от дейностите или на недостатъчно заплащане. НЗОК не заплаща случаи на повторна хоспитализация по една и съща клинична пътека в рамките на 30 дни. Това условие съдържа презумпцията, че рехоспитализацията е резултат на недоизлекуване, т.е. недобре свършена работа, без да взема под внимание факти като неспазване на диета и прием на лекарства от страна на пациента, компенсаторни възможности на организма и др. Това създава поток от пациенти, които се хоспитализират по спешност, но лечебното заведение не получава финансиране за тяхното лечение. Освен това НЗОК заплаща само една клинична пътека в рамките на един болничен престой. В условията на застаряващо население и повишена заболяемост това оставя нефинансирани дейностите за лечение на придружаващи заболявания и усложнения в случаите с наличие на тежка коморбидност.

- Не всички диагнози и състояния, които се нуждаят от болнично лечение по спешност са обхванати от клиничните пътеки;

- Увеличаване на здравнонеосигурените лица и на случаите без заплащане за проведено лечение.

- Увеличаване на броя на пациентите в тежко и критично състояние, респективно на разходите за лечението им;

- Наред с лечебните си функции, болниците са натоварени да изпълняват и редица социални и поддържащи функции, за които са необходими значителни финансови средства.

- Текучество на персонала и липса на кадри в системата, което води до нарушаване на професионалната приемственост;

- Непрекъснато увеличение на минималната работна заплата и на минималния осигурителен доход, което предизвиква натиск за увеличение на всички основни работни заплати, създава допълнителна тежест върху разходите, води до невъзможност за изплащане на допълнителни възнаграждения и до демотивация на персонала;

- Недостиг на лекари-специалисти в редица специалности – ендокринология, съдова хирургия, инвазивна кардиология, гастроентерология, нефрология, образна диагностика и други, което е причина за невъзможността да бъде сключен договор с РЗОК за редица клинични пътеки. От друга страна, недостигът води до натоварване на широкоспектърните специалисти с допълнителни и неспецифични ангажменти, както и до повишаване на неудовлетвореността, претоварване и намаляване на работоспособността на наличните;

- Неудовлетвореност на персонала от нивата на възнаграждения, които при спазване на финансовата дисциплина няма как с наличните възможности да бъдат увеличени;

- Възрастовата структура на персонала, 40 % от който предстои да навърши пенсионна възраст в рамките от 1 до 5 години.;

- Недостатъчни средства за обновяване на медицинската апаратура и поддържане на материално-техническата база;

- Невъзможност за покриване на неотложни и непредвидени разходи поради липса на финансов резерв;

- Конкурентен натиск от съществуващи лечебни заведения. Повечето лечебни заведения на територията на областта нямат спешност, имат по-добро финансиране и по-високи

възнаграждения, което води до изтичане на кадри от МБАЛ-Шумен АД към тях. Предизвикателство е реализирането на мерки за привличане и насочване на пациенти с очни, ортопедични, гинекологични и онкологични заболявания към МБАЛ-Шумен АД, а не към конкурентни заведения извън Шумен. Сериозен проблем в тази връзка е наличието на още две големи лечебни заведения в един двор – КОЦ-Шумен ЕООД и СБАЛК Мадара АД, предимно с планов специализиран прием, което ограничава дейността на МБАЛ-Шумен АД и увеличава спешния и непривлекателен дял пациенти.

- Покачване на цените на основните материали и суровини;
- Непрекъснато увеличение на другите разходи, ограничени възможности за намаляването им и за реализиране на икономии;

2.1.8. Финансови показатели

По-важните показатели, характеризиращи финансово-икономическото състояние на дружеството през 2016 г. показват отрицателни тенденции.

Финансовият резултат за 2016 г. е загуба и коефициентите на рентабилност на приходите от продажби, на собствения капитал, на пасивите и на капитализация на активите са отрицателни величини.

Показател	2016 год.	2015 год.
Показатели за рентабилност		
Коефициент на рентабилност на приходите от продажби	-0,0945	-0,0385
Коефициент на рентабилност на собствения капитал	-0,2741	-0,0852
Коефициент на рентабилност на пасивите	-0,3300	-0,1555
Коефициент на рентабилност на активите	-0,1422	-0,0524
Показатели за ефективност		
Коефициент на ефективност на разходите	0,9175	0,9611
Коефициент на рентабилност на приходите	1,0899	1,0405
Показатели за ликвидност		
Коефициент на обща ликвидност	0,7254	1,1042
Коефициент на бърза ликвидност	0,6118	0,9728
Коефициент на незабавна ликвидност	0,2340	0,5220
Коефициент на абсолютна ликвидност	0,2340	0,5220
Показатели за финансова автономност		
Коефициент на финансова автономност	1,2040	1,8246
Коефициент на краткосрочна задлъжнялост	0,8305	0,5481
Показатели за обръщаемост на материалните запаси		
Времетраене на един оборот в дни	8,77	8,90
Брой на оборотите	41,07	40,43
Коефициент на заетост на материалните запаси	0,0244	0,0247
Показатели за вземанията и за погасяване на задълженията		
Период на събиране на вземанията	29,59	30,77
Период на погасяване на задълженията	51,16	56,57

Показатели за рентабилност

Рентабилността (доходността) е един от най-важните параметри, който характеризира финансовото състояние на търговските дружества. Отражава потенциала на предприятието да генерира и реализира доходи. Показателите за рентабилност са известни и като показатели за ефективност, за доходност или за възвращаемост на капитала. Тези показатели могат да се характеризират като количествени характеристики за възвръщаемостта на капитала.

Рентабилността се изчислява чрез система от показатели изразяващи съотношения между реализирани доходи и направени разходи или използвани активи. Изследването на доходността най-важният елемент във финансовата диагностика.

Най-добрият начин за установяване възможностите на фирмите да генерират доходи е анализът на съотношението между нетната печалба и сумата от общите активи. От равнището и динамиката на този показател се правят изводи за рационалното използване на разполагаемите ресурси.

Икономическата интерпретация на рентабилността на активите се състои в съпоставката на чистия финансов резултат (нетна печалба след облагане) с ресурсите (разполагаемите активи) които фирмата е използвала за реализацията на тази печалба.

- *Коефициентът на рентабилност на приходите от продажби* се изчислява като съотношение между финансовия резултат и нетния размер на приходите от продажби. Изразява възвращаемостта на единица приход, реализиран от дружеството при формиране на финансовия резултат. За 2016 г. стойността на показателя е -0,0945, при -0,0385 за 2015 г. и показва, че процентът на нетната загуба от дейността на дружеството е 9,45 %. Спрямо предходната година равнището на рентабилността на приходите намалява с 0,0559 пункта. Върху тази тенденция влияние оказват реализираните загуби от дейността през 2015 г. и 2016 г.

- *Коефициентът на рентабилност на собствения капитал* представлява съотношение между финансовия резултат и собствения капитал и показва степента на възвръщаемост на собствения капитал. През 2016 г. той е -0,2741, при -0,0852 за 2015 г., т.е. рентабилността на собствения капитал е намаляла с 0,1889 пункта спрямо предходната година.

- *Коефициентът на рентабилност на пасивите* е отношение на финансовия резултат към пасивите. Отражава възвращаемостта на привлечените от дружеството средства при формиране на финансовия резултат. За 2016 г. стойността му е -0,3300, при -0,1555 за 2015 г.

- *Коефициентът на капитализация на активите* се изчислява като отношение на финансовия резултат след облагане с данъци към сумата на реалните активи. Отражава рентабилността на реалните активи, използвани от дружеството при извършване на дейността му, отчита доколко реалните активи допринасят за увеличаване или намаляване на собствения капитал и колко печалба носи използването на всяка единица от реалните активи. За 2016 г. стойността му е -0,1422, т.е. през отчетния период губим 1,42 лв. от 100 лв. налични активи. Спрямо предходната година рентабилността на активите е намалена с 0,0898 пункта.

Резултатите от анализа на показателите за рентабилност показват намаление на ефективността на инвестирания капитал спрямо предходната година в резултат на увеличаване на размера на реализираната през годината загуба.

Показатели за ефективност

Изследването на доходността на дружеството се извършва с цел да се установи способността му да генерира приходи от продажбите, с които да е в състояние да възстанови извършените разходи по дейността и да осигури доходи.

- *Коефициентът на ефективност на разходите* се изчислява като отношение на приходите към разходите. През 2016 г. разходите на дружеството превишават приходите му и стойността на коефициентът е под единица – 0,9175, т.е. с 1 лв. разходи през отчетния период са реализирани 0,92 лв. приходи. В сравнение с предходната година стойността на коефициента е намалена с 0,0436 пункта.

- *Коефициентът на ефективност на приходите* представлява отношение на разходите към приходите и показва 1 лв. приходи срещу колко лева разходи са постигнати. За 2016 г. стойността на показателя е 1,0899 и е над единица, тъй като разходите превишават приходите, т.е. за реализирането на 1 лв. приходи са вложени 1,09 лв. разходи. Спрямо предходната година се отчита увеличение на вложените разходи за реализирането на 1 лв. приход с 0,05 лв.

Показатели за ликвидност

Показателите за ликвидност показват способността на дружеството да изплаща текущите си задължения с краткотрайните си активи.

- *Коефициентът на обща ликвидност* се изчислява като отношение на наличните краткотрайни активи на дружеството към краткосрочните му задължения. Стойността на показателя за 2016 г. е 0,7254 при 1,1042 за 2015 г., което означава, че с наличните си краткотрайни активи дружеството може бързо да покрие 72,54 % от краткосрочните си задължения.

- *Коефициентът на бърза ликвидност* елиминира влиянието на материалните активи като възможност за погасяване на краткосрочните задължения. Стойността на показателя за 2016 г. е 0,6118 и показва, че с наличните си парични средства и краткосрочни вземания дружеството може да покрие бързо 61,18 % от краткосрочните си задължения, което е с 36,11 % по-малко спрямо предходната година.

- *Коефициентът на абсолютна ликвидност* е отношение между паричните средства и текущите задължения. Към края на 2016 г. стойността му е 0,2340, т.е. с наличните си парични средства лечебното заведение може да покрие 23,4 % от краткосрочните си задължения. Стойността на показателя намалява спрямо предходната година, когато коефициентът е бил 0,5220, поради намалението на паричните средства. Общоприета стойност на показателя в рамките от 0,2 до 0,5.

Показатели за финансова автономност

Показателите за финансова автономност дават количествена характеристика на степента на финансовата независимост на дружеството от кредиторите.

- *Коефициентът на финансова автономност* представлява отношение между собствения капитал и пасивите. Стойността на показателя за 2016 г. е 1,204, т.е. собствения капитал е около 1,2 пъти по-голям от пасивите.

- *Коефициентът на задлъжнялост* представлява отношение на пасивите към собствения капитал. През 2016 г. стойността на коефициента е 0,8305 спрямо 0,5481 за 2015 г.

Показатели за обръщаемост на материалните запаси

Тези показатели характеризират ефективността на използване на краткотрайните материални активи.

- *Времетраенето на един оборот в дни* дава информация за времето, необходимо за извършване на един оборот от краткотрайните активи. Колкото по-кратък е периодът, толкова с по-малко ангажиран капитал може да се постигне добър финансов резултат. Резултатите от анализа показват, че през 2016 г. времетраенето на един оборот в дни е намалено на 8,77 дни спрямо 8,90 дни за 2015 г.

- *Брой на оборотите* е показател, показващ колко пъти краткотрайните материални активи са се превърнали в краен продукт. Броят на оборотите е увеличен от 40,43 за 2015 г. на 41,07 за 2016 г. Колкото по-висока е стойността на показателя, толкова повече приходи ще се получат при използването на едни и същи ресурси.

Показатели за вземанията и за погасяване на задълженията

• *Периодът на събиране на вземанията* е количествена характеристика на продължителността на уреждане на вземанията на дружеството. През 2016 г. периодът на събиране на вземанията е намален до 30 дни, при 31 дни за 2015 г.

• *Периодът на погасяване на задълженията* характеризира продължителността на погасяване на задълженията на дружеството към доставчиците. През 2016 г. стойността на показателя е 51 дни при 57 дни за 2015 г., т.е. през текущата година намаляваме периода на погасяване на задълженията към доставчици с 6 дни спрямо предходната година.

2.1.9. Икономически показатели

На база на формираните разходи през годината и реализирания брой преминали болни и леглодни, стойностите на икономическите показатели за дейността са следните:

Стойност за един:	2016 год. лв.	2015 год. лв.	Изм. 2016/2015 лв.	Изм. 2016/2015 %
Преминал болен	855,58	821,55	34,03	4,14
Лекарстводен	17,06	17,86	-0,80	-4,48
Консумативоден	12,45	12,50	-0,05	-0,40
Леглоден	161,21	153,42	7,79	5,08
Храноден	1,03	1,03	-	-

За лечението на един пациент през годината лечебното заведение е извършило среден разход в размер на 855,58 лв., което е с 34,03 лв. или с 4,14 % повече в сравнение с предходната година.

Стойността на един лекарстводен през 2016 г. е 17,06 лв. и е намален с 0,80 лв. или с 4,48 % спрямо 2015 г.

Стойността на един консумативоден през 2016 г. е 12,45 лв. и намалява незначително - с 0,05 лв. или с 0,40 % спрямо 2015 г.

Стойността на един леглоден също се увеличава – със 7,79 лв. или с 5,08 % - от 153,42 лв. на 161,21 лв.

Стойността на един храноден през 2016 г. запазва равнището си от 2015 г. в размер на 1,03 лв.

2.2. АНАЛИЗ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ

Човешките ресурси са най-важните активи на едно лечебно заведение и решаващ фактор за усъвършенстването и успеха му, но същевременно са най-трудни за регулиране и за управление. Без целенасочено управление на човешките ресурси в болницата не може да се очаква нито удовлетворяване на потребителите на болничния продукти нито осъществяване на интересите на нейния персонал. Човешките ресурси имат стратегическо значение не само за актуалното състояние, но и за техния потенциал и възможности за развитие.

Сравнителните данни за движението на персонала на лечебното заведение за периода 2015-2016 г. са отразени в таблицата по-долу:

Годи на	Общ брой по щат	Висш медицински персонал		Висш немедицински персонал		Медицински специалисти		Друг персонал	
		Щат	Зает щат	Щат	Зает щат	Щат	Зает щат	Щат	Зает щат
2015	715.50	154.25	152,25	22.25	22,25	307.25	306,25	231.75	231,25
2016	858.75	191.00	182	24.75	24,50	374.50	365,75	268.5	264

Анализът на данните показва увеличаване на общия брой на персонала през 2016 год. със 143,25 щатни длъжности, или с 20,02% спрямо 2015 год., причина за което е преминаването на персонала на "МБАЛ Д-р Добри Беров" ЕООД – Нови пазар към „МБАЛ – Шумен” АД по чл. 123а от КТ, считано от 06.04.2016 г. в резултат на сключване на договор за наемане на активите на едноличното дружество от областната болница и разкриване на втори адрес на дейност в гр. Нови пазар.

Възрастовата структура на персонала на лечебното заведение се запазва стабилна с постоянна тенденция към застаряване. Някои от причините за това са:

- общата тенденция в цялата страна за застаряване на населението, в частност на медицинските кадри;

- повечето от новозавършилите лекари и част от медицинските професионалисти по здравни грижи търсят реализация в чужбина или в болници в столицата и големите градове на страната;

- увеличената възраст, при която се придобива право на пенсия;

- намаляващ брой лица, обучаващи се за медицински специалисти и постъпващи след завършване на образованието си в болницата;

- по-добри условия на труд и по-високо заплащане, предлагани от конкурентни лечебни заведения в града, които привличат по-младите кадри, вкл. и от вече работещите в «МБАЛ – Шумен» АД.

Най-голям е дялът на служителите на възраст **над 55 години** – 39,03 %; 33,57 % от служителите в лечебното заведение са на възраст **между 45 и 55 години**; 21,22 % са на възраст **между 35 и 45 години**; 5,46% са на възраст **между 25 и 35 години**, а 0,72 % - до **25 години**.

Съотношението на лекарите на основен трудов договор по пол и възрастови групи към 31.12.2016 год. е отразено в следната таблица:

Лекари на основен трудов договор	Общо	Мъже	Жени
до 35 години	15	7	8
35-44 години	20	9	11
45-54 години	52	22	30
55-64 години	61	32	29
над 65 години	20	8	12
Общо:	168	78	90

От една страна високата възраст на персонала е гаранция за натрупан професионален опит и рутина, но от друга страна представлява опасност от намаляване и отпадане по естествен път на квалифицираните медицински кадри в относително кратки срокове и достигане до състояние на траен кадрови дефицит. Предвид факта, че 61 лекари от общо 168 са между 55 и 64-годишна възраст, а 20 от лекарите са над 65-годишна възраст, налице е риск този недостиг да настъпи рязко и да предизвика криза.

Преобладава делът на жените, който е 84,35%, а делът на мъжете е 15,65%, което е свързано със спецификата на професиите медицинска сестра, акушерка, лаборант.

Към 31.12.2016 г. броят на щатните лекарски длъжности в лечебното заведение е 191, а заети са 182, т. е. 95,29 % от щата на висшия медицински персонал е зает. Заетите лекари - физически лица са общо 184 бр., а 168 бр. са заетите лекари на основен трудов договор.

Длъжностите заети от лекари с придобити специалности са 156,25, а заетите от лекари с една специалност са 123,50. Длъжностите, заети от лекари без специалност са 34,75, в т. ч. 13 лекари, които специализират в момента. В структурно отношение 81,81 % от длъжностите са заети от висшия медицински персонал с придобити специалности, а 18,19 % са заети от лекари без специалност.

Лекарите с призната специалност на основен трудов договор по съответната специалност към 31.12.2016 год. са 143 души, т.е. 74,87% от общия брой по щат. Лекарите с две специалности са на 32,75 длъжности, т. е. 17,99 % от общия брой и 20,96 % от броя на лекарите с придобити специалности.

В „МБАЛ-Шумен” АД се изпълнява програма за специализация и продължително обучение на персонала.

Броят на специализиращите първа специалност лекари е 13 или 37,41 % от общия брой на лекарите без придобитата специалност. Лекарите, специализиращи втора специалност са трима – двама по Кардиология и един по Неонатология, а един лекар специализира трета специалност – Спешна медицина.

Сравнителните данни за лекарите специализанти в лечебното заведение за периода 2015 -2016 г. са отразени в таблицата:

Специалност, по която се провежда специализацията	Физически лица на основен трудов договор					
	2015 год.			2016 год.		
	Общо	I-ва специалност	II-ра специалност	Общо	I-ва специалност	II-ра специалност
ОБЩО:	11	7	4	16	13	3
Педиатрия	2	1	1	1	1	
Кардиология	3	1	2	4	2	2
Нервни болести				1	1	
Акушерство и гинекология	2	2		4	4	

Очни болести	1	1		1	1	
Клинична лаборатория				2	2	
Физикална и рехабилитационна медицина	1	1				
Пневмология и фтизиатрия	1		1			
Образна диагностика	1	1		2	2	
Неонатология						1

Анализът на данните показва увеличаване на броя на специализантите през 2016 год. спрямо предходната години с петима. Това се дължи от една страна на либерализиране на реда и условията за придобиване на специалности в системата на здравеопазването, въведен с Наредба 1/22.01.2015 г., а от друга страна на успешната акредитация на отделенията на лечебното заведение по отношение възможностите за обучение на студенти и специализанти, която направи възможно зачисляването за съответна специализация на работещите в тях млади лекари без специалност, както и привличането на новозавършили лекари, желаещи да специализират.

Към 31.12.2016 год. легловия фонд е 407 легла, при което един лекар обслужва средно 2,24 легла.

„МБАЛ – Шумен” АД не разполага с лекари специалисти по Ендокринология и Съдова хирургия и изпитва траен недостиг на лекари специалисти по следните специалности: Кардиология, Гастроентерология, Нефрология, Образна диагностика, Неонатология. Нещо повече, малкото работещи към момента в лечебното заведение специалисти по тези специалности са в предпенсионна или в пенсионна възраст. Възможността да бъдат осигурени необходимите специалисти е силно ограничена от следните фактори:

- работата в болничните лечебни заведения е по-непредпочитана, тъй като там, за разлика от извънболничната медицинска помощ, трудът е интензивен, работи се на денонощен график, полага се много нощен и извънреден труд за лечение на пациенти по спешност в критично или запуснато състояние, сериозно натоварване;

- трудовите възнаграждения в болницата са по-ниски от възможностите за формиране на доходи в извънболничната медицинска помощ;

- по-леките условия на работа /липса на спешност и болни с тежки усложнения/ и по-високото заплащане в конкурентните лечебни заведения в града.

В някои от структурите на болницата лекарите специалисти са достатъчни и дори надхвърлят минималните изисквания на съответния медицински стандарт – Отделение по педиатрия, ОКВБ, Клинична лаборатория, УНГ, Урологично отделение, I ХО, II ХО, Очно отделение, а в други отделения дори са повече – ОАИЛ, АГО, Отделение по неврология – Шумен, Ортопедотравматологично отделение.

Броят на медицинските специалисти, работещи в лечебното заведение по щат към 31.12.2016 год. е 374,50, като 365,75 са заети, т.е. 97,66 % от щата на медицинските специалисти е зает. Заетите медицински специалисти физически лица са 354 души, а 347 са на основен трудов договор. От общия брой медицински специалисти, работещи в лечебното заведение, 51 имат образователно-квалификационна степен бакалавър или магистър, като 32-ма са магистри по специалността „Управление на здравните грижи”, 2-ма са магистри по специалността „Обществено здравеопазване”, а 17 – бакалаври по специалността „Управление на здравните грижи”.

Съотношение на медицинските специалисти на основен трудов договор по пол и възрастови групи към 31.12.2016 год.:

Медицински специалисти на основен трудов договор	Общо	Мъже	Жени
до 35 години	22		22
35 - 44 години	81	1	80
45 - 54 години	113	3	110
55 - 64 години	112		112
над 65 години	19	1	18
Общо:	347	5	342

Както при лекарите, така и при професионалистите по здравни грижи основният дял от медицинските специалисти – 225 бр., са на възраст от 45 до 64 години, а видно от таблицата по-долу 52 бр. от тях са работещи пенсионери, 7 бр. са придобили право на пенсия, но не са се пенсионирали, а 20 бр. предстои да се пенсионира през 2017 г. Недостигът на млади кадри сред медицинските специалисти се дължи на закриването пред 2005 г. на учебното заведение, обучаващо медицински сестри в Шумен. През 2015 г. започна да функционира Медицински колеж към МУ – Варна, но първият випуск ще завърши през 2019 г. Част от него би могъл да „подмлади” състава на медицинските специалисти в лечебното заведение.

Едновременно с това коментираният възрастов състав и наличието на работещи пенсионери ще улесни оптимизирането на щата на болницата, без необходимост от освобождаване на медицински кадри в трудоспособна възраст.

Информацията за служителите в лечебното заведение, които са работещи пенсионери, придобили право на пенсия и такива, които предстои да се пенсионира по категории персонал и структури е дадена в таблицата по-долу:

Звена	Работещи пенсионери с изплатено обезщетение - 6 БРЗ			Придобили право на пенсия, но не са се пенсионирали до края на 2016 год.			Лица, които предстои да се пенсионира през 2017 год.		
	лекари	мед.спец.	друг персонал	лекари	мед.спец.	друг персонал	лекари	мед.спец.	друг персонал
Администрация						1			
Неонатология				1			1		
Детско отделение	3	6			1				
Инфекциозно		3							1
Неврологично	1	7	1			1			1
Очно						1			1
Ушно								1	1
I BO	2	4		1				1	
Хемодиализа	1	3		1		1		3	
ОАИЛ		1						1	1
ОТХ								2	
Рентген	2	3			1		1		
Кл.лаборатория		5			1				
Микробиология	2	1					1		
ОФРМ			1		1			2	

МБАЛ – Шумен АД

ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ЗА 2016 г.

II BO	3	3				1	1		
Ортопедично отделение		3				2	1		
Аптека		2							
Стопански дейности			2		1				
Отделение по ревматология	1	1							
Операционен блок		1			1				
СО	1	1				2	3	1	
ПКК - Нови пазар		1							
Първа хирургия		1			1	2	2		
Т Е Л К	4								
Втора хирургия	3	3	1				1	2	
Урология		2				1	1	1	
АГО		1			1		1	1	
ОКВБ	1							1	
	24	52	5	3	7	10	11	20	8

Съотношението на броя на лекарите към медицински специалисти е 1 : 2 и не се променя съществено спрямо предходната година.

Заета численост по категории персонал и по звена през 2015 год. и 2016 год.

	2016				2015				изменение
	общо	лекари	мед.спец.	друг персонал	общо	лекари	мед.спец.	друг персонал	
Администрация	41	2	2	37	32.25	1	1	30.25	8.75
Неонатология	29	6	18	5	28	6	18	4	1
Детско отделение	42	10.5	22	9.5	29	10	14	5	13
Инфекция	19.25	3.75	9	6.5	19.25	3.75	9	6.5	0
Неврологично	46	10.25	22.75	13	27	7	13	7	19
Очно	11.25	3.25	5	3	11.25	3.25	5	3	0
Ушно	18	6	7	5	17	6	7	4	1
I BO	37.75	9.75	17.75	10.25	29.75	8.75	13.75	7.25	8
Хемодиализа	24	4	12	8	24	4	12	8	0
ОАИЛ	51	14	25	12	48.25	11.25	25	12	2.75
Съдебна медицина	3.5	1	0.5	2	4	2	1	1	-0.5
О Т Х	13	2	8	3	14	2	9	3	-1
Рентген	23.5	6.5	13	4	14	4	7	3	9.5
Кл.лаборатория	29	6	18	5	21.5	3	14.5	4	7.5
Микробиология	13	4	6	3	9	2	5	2	4
ОФРМ	29	4	16	9	21	3	9	9	8
Патоанатомия	7	2	3	2	7	2	3	2	0
II BO	48	14.5	21.5	12	29	9	13	7	19

Ортопедично отделение	23.5	6	11	6.5	23	6	11	6	0.5
Аптека	6		5	1	9		3	6	-3
Стопански дейн.	35.75			35.75	28.5			28.5	7.25
Отделение по ревматология	14.5	5.5	6	3	14	5	6	3	0.5
Операционен блок	22.5	0.5	15	7	21.5	0.5	14	7	1
СО	48.75	12.75	18	18	41	11	14	16	7.75
Първа хирургия	26.5	8	10.5	8	26	8	11	7	0.5
Т Е Л К	15.25	7.25	1	7	9.25	4.25		5	6
Втора хирургия	43.5	9.5	19	15	27.25	7.25	13	7	16.25
Автотранспорт	8			8	21			21	-13
Урология	16	4	8	4	16	4	8	4	0
Отдел ПКВБИ	11	1	4	6	10.25	0.25	4	6	0.75
АГО	58	14	29	15	55	12	28	15	3
ОКВБ	9.5	2.5	5	2	9	2	5	2	0.5
КПП-кабинет Планов прием	12.25	1.5	7.75	3	5		5		7.25
Фтизиатрично отделение					11	4	5	2	-11
	836.25	182	365.75	288.5	712	152.25	306.25	253.5	

В края на 2015 г. с оглед оптимизиране на персонала беше извършено съкращение на 20 длъжности в Административно-стопанския блок - портиери, общи работници, шофьори, както и част от длъжностите бяха обединени. По този начин се оптимизираха функциите и взаимодействието между подструктурите на стопанския блок, а транспортът на консултантите и лекари на разположение по спешност се изнесе като външна услуга.

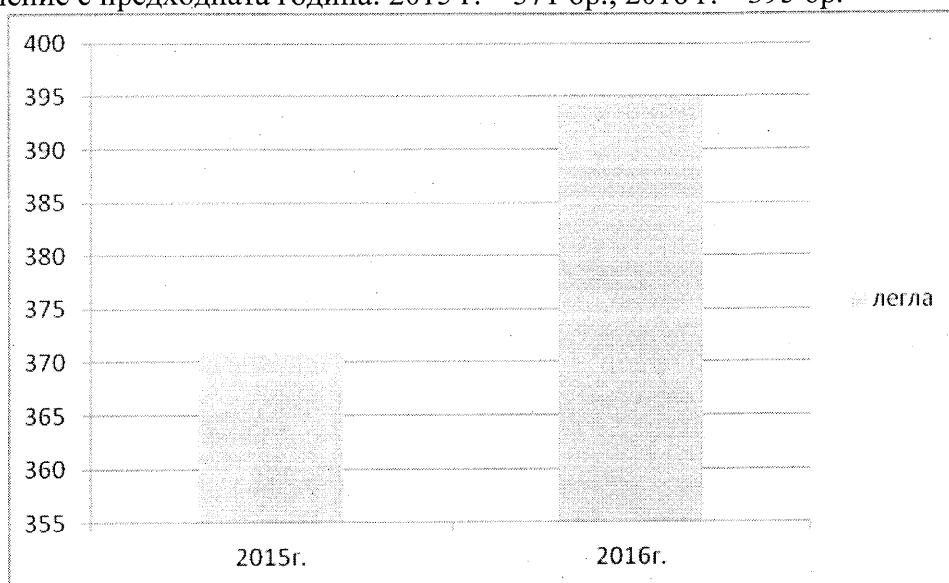
2.3. АНАЛИЗ НА КАЧЕСТВЕНИТЕ ПОКАЗАТЕЛИ

През 2015 г. „МБАЛ - Шумен” АД осъществява дейност на адрес гр. Шумен, ул. „Васил Априлов” № 63. През 2016 г. лечебното заведение е регистрирало нов адрес на дейност в гр. Нови пазар, ул. „Христо Ботев” № 22 с издадено Разрешение за осъществяване на лечебна дейност от министъра на здравеопазването № МД-125/06.04.2016 г. Лечебното заведение започна да извършва болнична помощ на новия адрес от 13.04.2016 г., като са разкрити 56 легла в структури по Вътрешни болести, Нервни болести, Хирургия, Педиатрия и Физикална и рехабилитационна медицина.

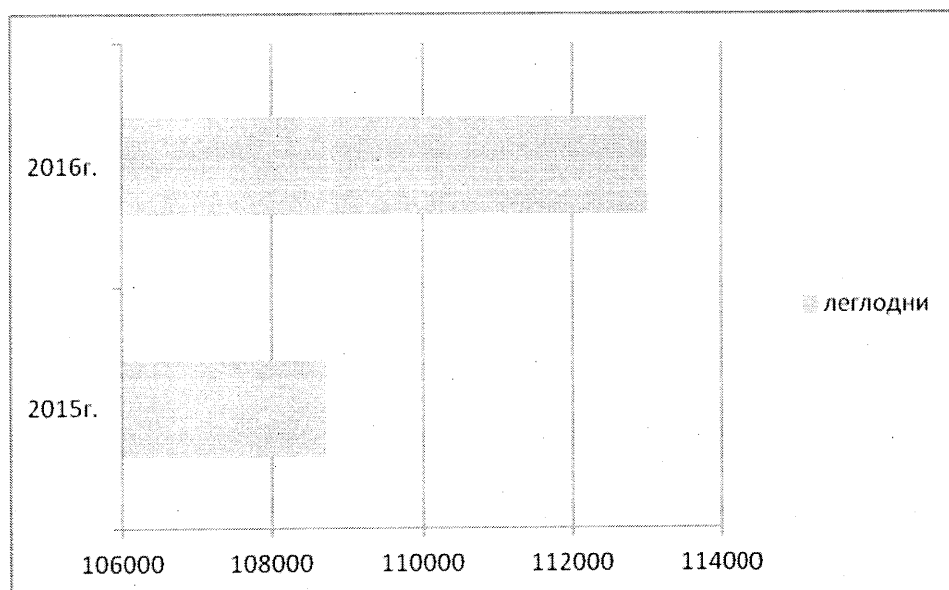
При интерпретирането на показателите, следва да се има предвид, че през 2016 г. „МБАЛ - Шумен” АД работи при условията на действащи НРД МД 2015 и Наредба № 40 от 24.11.2014 г. за определяне на основния пакет здравни дейности, гарантиран от бюджета на НЗОК (през първо тримесечие) и НРД МД 2015 и Решение № РД-НС-04-24-1/29.03.2016 г. на НС по чл. 54, ал. 9 и чл. 59а, ал. 6 от Закона за здравното осигуряване на Надзорния съвет на Националната здравноосигурителна каса и Наредба № 2 от 25 март 2016 г. за определяне на основния пакет от здравни дейности, гарантиран от бюджета на НЗОК (през второ, трето и четвърто тримесечие). През 2016г. за пръв път договора с НЗОК не е сключен от 01.01., а от 01.04.

При анализиране на дейността не е приложимо единствено просто сравнение с предходната година поради наличието на нормативни промени отразяващи се на начина на работа, както и поради разкриването на нов адрес на лечебното заведение и наличие на технологично време за организиране на дейността.

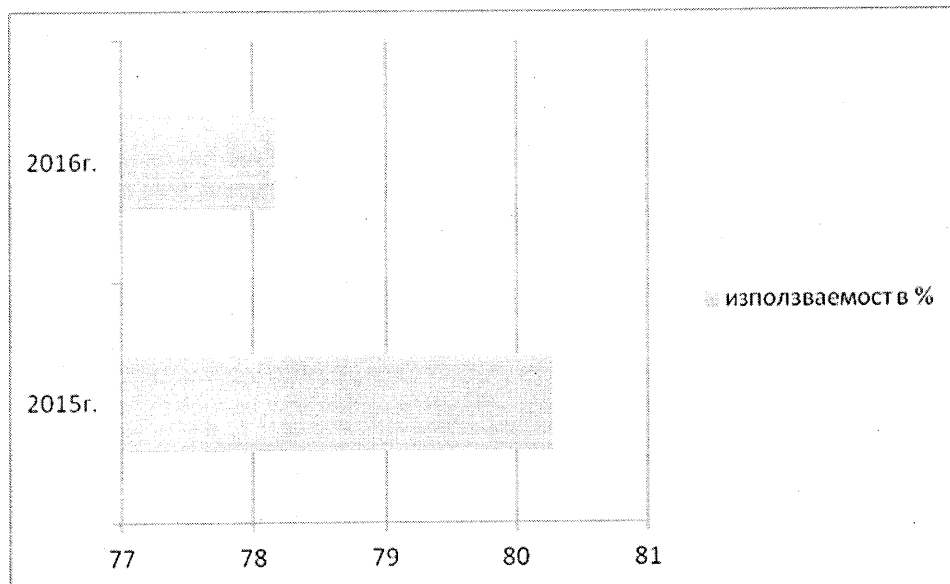
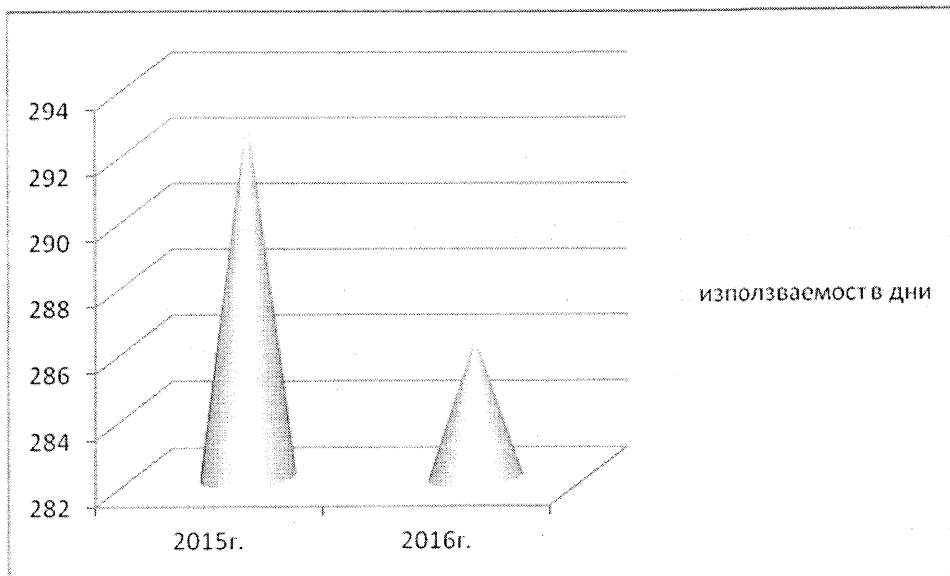
Средногодишният брой на леглата през 2016г. в лечебното заведение е увеличен в сравнение с предходната година: 2015 г. – 371 бр.; 2016 г. – 395 бр.

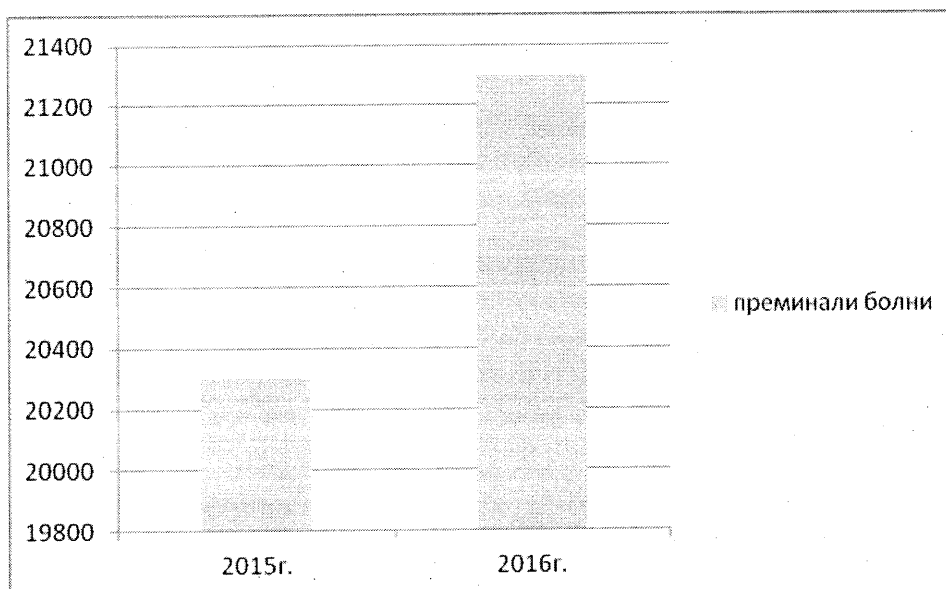
Броят на леглодните през 2016г. е увеличен с 4305 бр. в сравнение с 2015г.: 2015 г. – 108716 бр.; 2016 г. – 113021 бр.

Използваемостта в дни е леко намалена в сравнение с предходната година: 2015 г. – 293,04 дни; 2016 г. – 286,13 дни. **Използваемостта в %** за разглеждания период е съответно: 80,28%; 78,18%. Намалението на използваемостта през 2016 г. се дължи и на наличието на нормативните промени, отразяващи се на начина на работа, като например преобразуването на клинични пътеки в амбулаторни процедури.

Броят на преминалите болни през 2016 г. (21 296 бр.) е увеличен с 994 бр. в сравнение с предходната година (20 302 бр.), при наличие на разкрит втори адрес.

МБАЛ – Шумен АД

ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ЗА 2016 г.

Качествените показатели на "МБАЛ - Шумен" АД за 2015 г. и 2016 г.										
	Година	Среден брой легла	Леглодни	Използваемост дни	Използваемост %	Преминали болни	Изписани	Починали	Леталитет	Среден престой
МБАЛ-ШУМЕН АД	2015	371	108716	293,04	80,28	20302	19627	469	2,33	5,35
<i>на двата адреса</i>	2016	395	113021	286,13	78,18	21296	20618	433	2,06	5,31
Първо хирургично отделение	2015	23	6515	283,26	77,61	1740	1547	11	0,6	4,55
	2016	22	5873	266,95	72,94	1546	1395	5	0,32	3,8
Второ хирургично отделение за двата адреса	2015	26	8383	322,42	88,34	1844	1519	11	0,6	4,55
	2016	30	9214	307,13	83,92	2176	1816	17	0,78	4,23
	2015	15	4645	309,67	84,84	981	956	0	0	4,73
	2016	15	4031	268,73	73,42	857	820	1	0,12	4,7
Инфекциозно отделение										
Ортопедо-травматологично отделение	2015	18	4632	257,33	70,5	1143	960	2	0,18	4,05
	2016	18	4045	224,72	61,4	1091	931	4	0,37	3,71
	2015	12	3399	283,25	77,6	818	788	0	0	4,16
	2016	11	2435	221,36	60,48	619	595	2	0,32	3,93
Урологично отделение	2015	16	4512	282	77,26	1387	237	276	20	3,25
	2016	16	4334	270,88	74,01	1288	216	237	18,5	3,36
ОАИЛ										
Акушеро-гинекологично отделение, в т.ч.:	2015	38	12265	322,76	88,43	2664	2538	0	0	4,6
	2016	38	11882	312,84	85,48	2583	2450	0	0	4,6
	2015	5	1741	348,2	95,4	527	512	0	0	3,3
	2016	5	1841	368,2	100,6	512	495	0	0	3,6
Гинекология	2015	20	5907	295,35	80,92	1234	1212	0	0	4,75
	2016	20	6149	307,45	84	1273	1240	0	0	4,83
Родилна помощ										

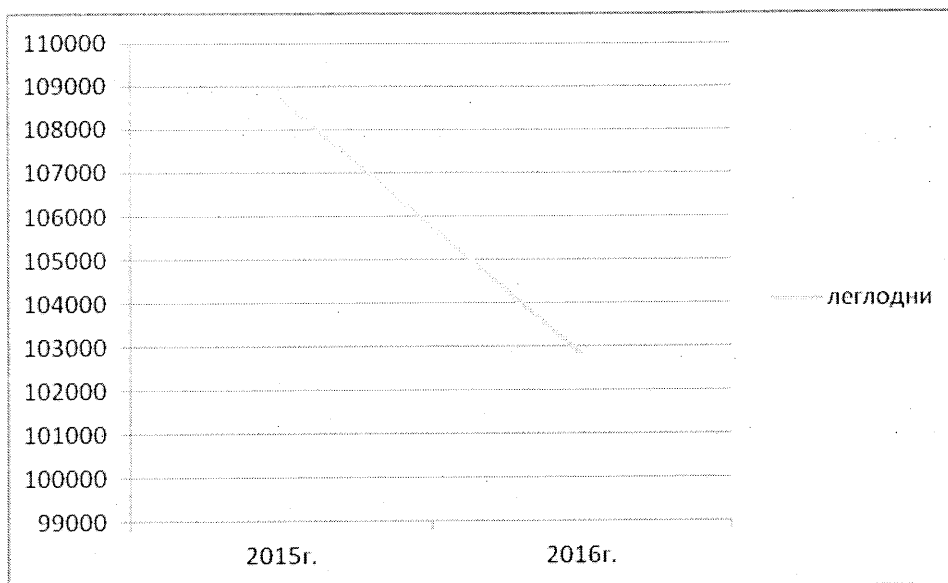
МБАЛ – Шумен АД

ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ЗА 2016 г.

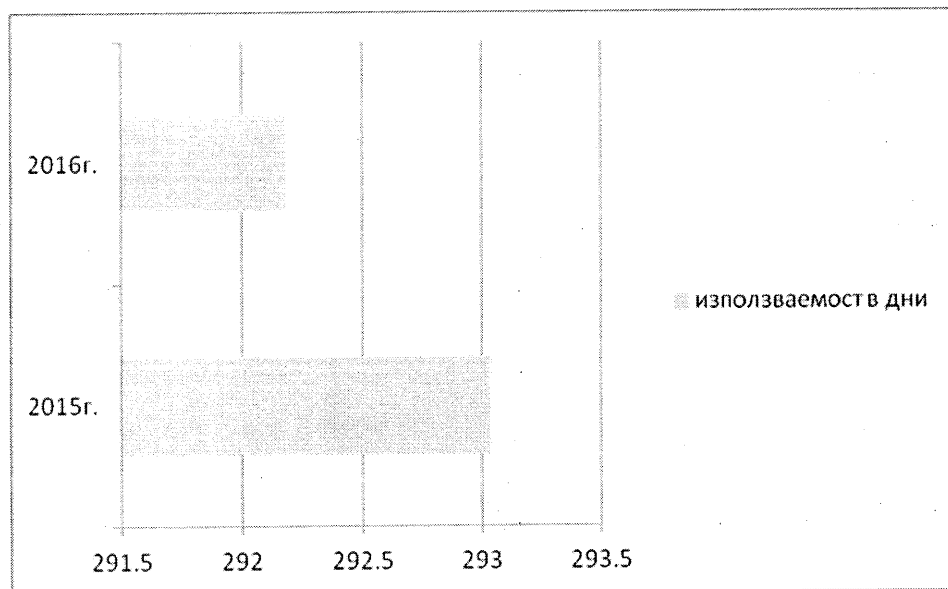
Патологична бременност	2015	13	4617	355,15	97,3	894	814	0	0	5,16
	2016	13	3898	299,85	81,93	798	715	0	0	4,88
Неонатологично отделение	2015	26	7272	279,69	76,63	1223	1202	8	0,66	5,95
	2016	25	7338	293,52	80,2	1246	1226	7	0,57	5,89
Отделение по нервни болести на двата адреса	2015	27	8500	314,81	86,25	1740	1632	60	3,46	4,89
	2016	39	10936	280,41	76,61	2121	2008	68	3,22	5,16
Първо вътрешно отделение	2015	35	11609	331,69	90,87	1714	1566	48	2,82	6,77
	2016	40	14127	353,18	96,5	1740	1568	37	2,15	8,12
Второ вътрешно отделение на двата адреса	2015	26	8170	314,23	86,09	1687	1572	49	2,92	4,84
	2016	37	10675	288,51	78,83	2202	2061	54	2,47	4,85
Очно отделение	2015	8	1840	230	63,01	684	682	0	0	2,69
	2016	8	1289	261,13	44,02	697	694	0	0	1,85
Ушно-носно-гърлено отделение	2015	13	3722	286,31	78,44	891	854	1	0,11	4,18
	2016	13	2814	216,46	59,14	799	771	0	0	3,52
Отделение по педиатрия на двата адреса	2015	34	10258	301,71	82,66	2013	1936	0	0	5,1
	2016	38	12430	327,11	89,37	2323	2250	0	0	5,35
ОФРМ на двата адреса	2015	20	3942	197,1	54	560	550	3	0,54	7,04
	2016	23	4872	211,83	57,88	689	682	0	0	7,07
Отделение по ревматология	2015	16	3620	226,25	61,99	751	750	0	0	4,82
	2016	15	4356	290,4	79,34	874	872	0	0	4,98
Отделение по кожни и венерически болести	2015	8	2523	315,38	86,4	293	285	0	0	8,61
	2016	7	2364	337,71	92,27	274	263	1	0,37	8,63
Фтизиатрично отделение	2015	10	2909	290,9	79,7	56	53	0	0	51,95
	2016	0	0	0	0	0	0	0	0	0

На адреса в гр. Шумен дейността през 2016 г. е осъществявана на среден брой легла – 352 бр.

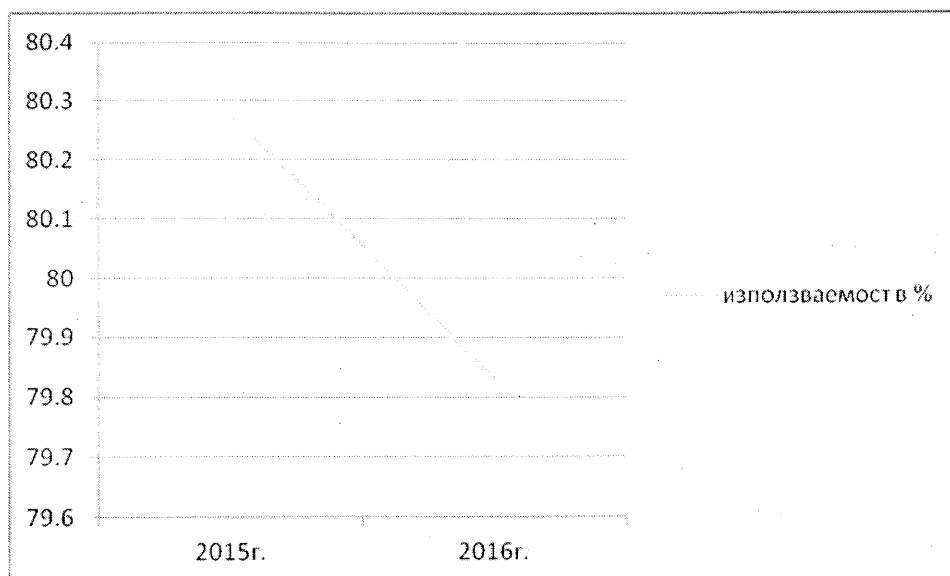
Проведените леглодни през 2016 г. на адреса в гр. Шумен (102852) в сравнение с 2015 г. (108716) са понижени.

Използваемостта в дни през 2016г. е леко намалена в сравнение с предходната година: 2015 г. – 293,04 дни; 2016 г. – 292,19 дни. Този показател следва да се разглежда в корелация със средния болничен престой. Използваемостта в % за разглеждания период е съответно: 80,28%; 79,83%.

Броят на преминалите болни на адреса в гр. Шумен през 2016 г. (19431 бр.) е намален с 871 бр. в сравнение с предходната година (2015 г. – 20302 бр.).

През 2016 г. на адреса на лечебното заведение в гр. Нови пазар са разкрити 56 легла, които функционират от 13.04.2016 г. Разгледани отделно проведените леглодни са 10169 бр., използваемостта в дни е 181,59 (при 263 дни работа). Използваемостта за периода на работа е 69,05%. Преминалите болни са 1865 бр.

За извършване на цялостна за оценка на дейността в условията на нова структура и нови правила за работа е необходимо да измине и се анализира по-голям период от време.

МБАЛ – Шумен АД

ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ЗА 2016 г.

Качествени показатели на "МБАЛ - Шумен" АД за 2015 г. и 2016 г. на адреса гр. Шумен										
Година	Среден брой легла	Леглодни	Използваемост дни	Използваемост %	Преминал и болни	Изписани	Починали	Леталитет	Среден престой	
2015	371	108716	293,04	80,28	20302	19627	469	2,33	5,35	
2016	352	102852	292,19	79,83	19431	18832	406	2,11	5,29	
2015	26	8383	322,42	88,34	1844	1519	11	0,6	4,55	
2016	25	7738	309,52	84,57	1807	1464	16	0,89	4,28	
2015	26	8383	322,42	88,34	1844	1519	11	0,6	4,55	
2016	25	7738	309,52	84,57	1807	1464	16	0,89	4,28	
2015	26	8170	314,23	86,09	1687	1572	49	2,92	4,84	
2016	26	7952	305,85	83,56	1704	1693	47	2,77	4,67	
2015	34	10258	301,71	82,66	2013	1936	0	0	5,1	
2016	30	10622	354,07	96,74	2055	1992	0	0	5,17	
2015	20	3942	197,1	54,00	560	550	3	0,54	7,04	
2016	15	3592	239,47	65,43	506	499	0	0	7,1	

Качествени показатели на "МБАЛ - Шумен" АД за 2016 г. – период 13 април - 31 декември, на адрес Нови Пазар (263 дни)										
Среден брой легла	Леглодни	Използваемост дни	Използваемост %	Преминал и болни	Изписани	Починали	Леталитет	Среден престой		
МБАЛ-ШУМЕН АД										
Общо за адрес Нови пазар	56	10169	181,59	69,05	1865	1786	27	1,48	5,45	
Второ хирургично отделение	6	1476	246	93,54	369	352	1	0,27	4	
Отделение по нервни болести	15	2882	192,13	73,05	547	525	19	3,49	5,27	
Второ вътрешно отделение	15	2723	181,53	69,02	498	468	7	1,43	5,47	
Отделение по педиатрия	10	1808	180,8	68,75	268	258	0	0	6,75	
ОФРМ	10	1280	128	48,67	183	183	0	0	6,99	

Първо хирургично отделение

През 2016г. има **намаление** на преминалите болни със 194 поради извършването на основен ремонт на отделението от м. август до м. декември 2016 г. Средния престой е скъсен при запазен брой легла, като съответно броят леглодни и използваемостта намаляват.

Второ хирургично отделение

Налице е **увеличение** на броя на преминалите болни и на проведените леглодни в отделението поради разкриване на втори адрес на отделението при намалена използваемост на леглата и сравнително еднакъв среден престой. Само за адреса на дейност в гр. Шумен за през 2016г. е налице **намаление** броя на преминалите през стационара в сравнение с предходната година. Съответно на това същата е намалена използваемостта и реализираните леглодни при почти еднакъв брой легла за разглеждания период. Средният престой се запазва постоянен.

Инфекциозно отделение

При запазен брой легла е налице **занижаване** на всички показатели през 2016г. спрямо предходната година при леко скъсяване на средния престой, което кореспондира с посоченото в анализа на РЗИ за здравно-демографското състояние на населението в гр. Шумен за посочения период и намаление на новооткритите инфекциозни заболявания в областта.

Ортопедотравматологично отделение

Броят на леглата за анализирания период остава един и същ, като е налице **намаляване** преминалите болни. Съответно на това са намалени показателите използваемост и леглодни. През 2016 г. двукратно е увеличен леталитетът.

Урологично отделение

За разлика от предните години, през 2016 г. е налице силно **намаление** на броя на преминалите (със 199 души) и в следствие на това влошаване на всички останали показатели. Фактор за намалението е и извършването на основен ремонт на отделението от м.август до м. декември и спряна дейност през целия м. декември 2016 г.

ОАИЛ

При постоянен брой легла е налице **намаляване** на преминалите пациенти през 2016г. спрямо 2015г. Съответно е налице снижение на използваемостта и на реализираните леглодни. Трябва да се отбележи, че лекото покачване на средния престой е резултат от увеличаването на тежките случаи.

Акушерогинекологично отделение

Понижението на показателите на структурата през 2016 г., както и през предходните години е резултат от постоянно намаляващия брой преминали пациентки и демографските процеси в областта и региона.

Неонатологично отделение

Броят на преминалите новородени е **леко намален** през 2016 г. спрямо 2015 г. в резултат на демографските процеси. Повишена е използваемостта на леглата.

Отделение по нервни болести

Средният брой на леглата е увеличен през 2016 г. с 12 бр. след разкриване на втори адрес на отделението. Броя на преминалите за двата адреса на дейност през 2016 г. е с **381 повече** от тези през 2015 г., като леглодните са също увеличени спрямо предходните години. Използваемостта през 2016 г. обаче за цялото отделение е намаляла. Удължен е болничният

престой. Само за адреса на дейност в гр. Шумен преминалите са със **166 по-малко**, съответно с по-малко проведени леглодни от 2015 г. Използваемостта за адреса в Шумен през 2016 г. е намалела в сравнение с предходната година.

Първо вътрешно отделение

Средният брой на леглата е увеличен през 2016 г. след обединяването с Фтизиатрично отделение. Броят на преминалите е по-голям през 2016 г. в сравнение с предходната година. Използваемостта нараства, както и реализираните леглодни. Увеличен е средния престой на пациентите (от 6 на 8 дни) в резултат на по-дългия престой на фтизиатричноболните пациенти.

Второ вътрешно отделение

След обединението на двете лечебни заведения средният брой легла е увеличен. Общо броят на преминалите е с **515 повече** през 2016 г. спрямо 2015 г. Увеличението е почти изцяло за сметка на преминалите на адреса в гр.Нови пазар. На адреса в гр. Шумен са преминали 17 пациенти **повече** от предходната година. Същата закономерност се наблюдава и в броя на реализираните леглодни. Използваемостта на леглата спада във връзка с по-ниската използваемост на адреса на дейност в гр. Нови пазар и намалената използваемост на адреса в Шумен, поради по-малък среден престой.

Очно отделение

Броят на преминалите болни през 2016 г. е леко **увеличен** в сравнение с 2015 г., като е намален средният престой и проведените леглодни, съответно много е намалена използваемостта, поради въвеждането на амбулаторните процедури.

Ушно-носно-гърлено отделение

Броя на леглата в отделението не е променян. Броя на преминалите е с **92 по-малко** през 2016 г. спрямо предходната години. С въвеждането на амбулаторните процедури е скъсен средният престой на болните и е намалена използваемостта и проведените леглодни.

Отделение по педиатрия

След обединението на лечебното заведение средният брой легла е увеличен. Броят на приетите деца за разглеждания период постоянно нараства. Общо броят на преминалите болни за двата адреса е с 310 в повече през 2016 г. спрямо 2015 г.

На адреса в гр. Шумен за 2016 г. са преминали 42 деца повече от предходната година. За адреса на дейност в гр.Нови пазар средният престой е относително висок при ниска използваемост на легловия фонд.

Отделение по физикална и рехабилитационна медицина

След разкриването на втори адрес през 2016 г. е увеличен средният брой легла в отделението. Поради това са увеличени преминалите болни, проведените леглодни и използваемостта. За адреса в гр. Шумен леглата са намалени, преминалите болни са **по-малко** през 2016 г. спрямо 2015 г. при подобрена използваемост. Използваемостта в гр. Нови пазар е по-ниска поради наличие на кадрови проблеми.

Отделение по ревматология

През 2016г. броят на преминалите и проведените леглодни **нарастват** в сравнение с тези през 2015г. Подобрена е използваемостта.

Отделение по кожни и венерически болести

Налице е леко **намаление** на броя на преминалите пациенти и реализираните леглодни при относително дълъг среден престой (8 дни) и повишена използваемост.

През 2015г. лечебното заведение работи съгласно изискванията на НРД МД 2015 и Наредба № 40 от 24.11.2014 г. за определяне на основния пакет здравни дейности, гарантиран от бюджета на НЗОК.

През 2016 г. „МБАЛ - Шумен” АД работи при условията на действащи НРД МД 2015 и Наредба № 40 от 24.11.2014 г. за определяне на основния пакет здравни дейности, гарантиран от бюджета на НЗОК (през първо тримесечие) и НРД МД 2015 и Решение № РД-НС-04-24-1/29.03.2016 г. на НС по чл. 54, ал. 9 и чл. 59а, ал. 6 от Закона за здравето осигуряване на Надзорния съвет на Националната здравноосигурителна каса и Наредба № 2 от 25 март 2016 г. за определяне на основния пакет от здравни дейности, гарантиран от бюджета на НЗОК (през второ, трето и четвърто тримесечие).

КЛИНИЧНИ ПРОЦЕДУРИ					
от 01.01.2016 до 31.03.2016			от 01.04.2016 до 31.12.2017		
№	наименование	брой	№	наименование	брой
			КПр. 01	Спешна диализа	63
КПр. 09	Лечение на болни на ИБВ	305	КПр. 03	Лечение на болни на ИБВ	800
КПр. 10	Лечение на болни без ИБВ	751	КПр. 04	Лечение на болни без ИБВ	2025

АМБУЛАТОРНИ ПРОЦЕДУРИ					
от 01.01.2016 до 31.03.2016			от 01.04.2016 до 31.12.2017		
№	наименование	брой	№	наименование	брой
АПр. 04	Спешна диализа	18			
			АПр. 11	Консервативно лечение на бъбречна колика	27
			АПр. 18	УНГ операции с малък обем	40
АПр. 01	Хемодиализа	272	АПр. 01	Хемодиализа	8510
АПр. 03	Хемодиализа	182	АПр. 03	Хемодиализа	489
			АПр. 19	Оперативно лечение на катаракта	230
			АПр. 21	Очни операции със среден обем	48
			АПр. 20	Хирургично лечение на глаукома	1
			АПр. 22	Малки операции на ръката	104
			АПр. 23	Малки операции на долен крайник	13
			999	Клинично наблюдение до 48 часа	2

МБАЛ – Шумен АД
ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ЗА 2016 г.

Дейност по КП за период
от 01/01/2016 00:00 до 01/01/2017 00:00

Код	Клинична пътека	2016		2015	
		Отчетени дейности	Легло дни	Отчетени дейности	Легло дни
001 (144)	*144 Стационарни грижи при бременност с повишен риск	537	2572	640	3309
002 (143)	*143 Пренатална инвазивна диагностика на бременността и интензивни грижи при бременност с реализиран риск	87	587	108	739
003 (148)	*148 Оперативни процедури за задържане на бременност	11	43	14	50
004.1 (142.1)	*142.1 Преждевременно прекъсване на бременността спонтанно или по медицински показания до 13 гест. с. включително	93	247	95	216
004.2 (142.2)	*142.2 Преждевременно прекъсване на бременността спонтанно или по медицински показания от 14 гест. с. до 26 г.с. на плода	28	125	30	125
005 (141)	*141 Раждане	1219	6339	1193	5930
006 (279)	*279 Грижи за здраво новородено дете	682	2543	707	2659
007 (271)	*271 Диагностика и лечение на новородени с тегло над 2500 грама, първа степен на тежест	163	1084	146	965
008 (272)	*272 Диагностика и лечение на новородени с тегло над 2500 грама, втора степен на тежест	248	2026	223	1889
009 (269)	*269 Диагностика и лечение на новородени с тегло от 1500 до 2499 грама, първа степен на тежест	14	74	11	58
010 (270)	*270 Диагностика и лечение на новородени с тегло от 1500 до 2499 грама, втора степен на тежест	78	808	80	928
011 (268)	*268 Диагностика и лечение на новородени с тегло под 1499 грама	7	204	4	113
013 (275)	*275 Диагностика и интензивно лечение на новородени с дихателна недостатъчност, първа степен на тежест	14	132	20	191
015.1 (277)	*277 Диагностика и интензивно лечение на новородени с еднократно приложение на сърфактант, независимо от теглото	1	1	1	2
015.2 (278)	*278 Диагностика и интензивно лечение на новородени с многократно приложение на сърфактант, независимо от теглото	24	467	16	341
016 (047.1,047.2)	*047.1 Диагностика и лечение на нестабилна форма на ангина пекторис/остър миокарден инфаркт без инвазивно изследване и/или интервенционално лечение	115	363	32	75
	*047.2			82	291

МБАЛ – Шумен АД

ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ЗА 2016 г.

027 (050)	*050	Диагностика и лечение на остър коронарен синдром с фибринолитик	3	11		
029 (052)	*052	Диагностика и лечение на остра и изострена хронична сърдечна недостатъчност без механична вентилация	822	4508	737	4425
030 (053)	*053	Диагностика и лечение на остра и изострена хронична сърдечна недостатъчност с механична вентилация	4	26	7	23
031 (054)	*054	Диагностика и лечение на инфекциозен ендокардит	1	23	3	98
032 (055)	*055	Диагностика и лечение на заболявания на миокарда и перикарда	59	362	72	512
033 (056)	*056	Диагностика и лечение на ритъмни и проводни нарушения	434	1219	404	1005
034 (057)	*057	Диагностика и лечение на артериална хипертония в детската възраст	9	32	6	27
035 (058)	*058	Диагностика и лечение на хипоксемични състояния при вродени сърдечни малформации в детска възраст	2	6		
036 (059)	*059	Диагностика и лечение на белодробен тромбоемболизъм без фибринолитик	90	593	100	823
037 (060)	*060	Диагностика и лечение на белодробен тромбоемболизъм с фибринолитик	17	111	14	130
038 (090)	*090	Диагностика и лечение на хронична обструктивна белодробна болест – остра екзацербация	368	2269	346	2214
039 (091)	*091	Диагностика и лечение на бронхопневмония и бронхолит при лица над 18 годишна възраст	783	5656	577	4642
040.1 (092)	*092	Бронхиална астма: среднотежък и тежък пристъп при лица над 18-годишна възраст	57	307	84	435
040.2 (093)	*093	Бронхиална астма: среднотежък и тежък пристъп при лица под 18-годишна възраст	13	91	17	94
041.2 (095)	*095	Диагностика и лечение при инфекциозно-алергични заболявания на дихателната система при лица под 18 години	67	352	118	641
042.1 (096)	*096	Гнойно-възпалителни заболявания на бронхо-белодробната система при лица над 18 години	34	332	34	362
043 (098.1)	*098	Бронхоскопски процедури с неголям обем и сложност в пулмологията	9	21		
045 (099)	*099	Лечение на декомпенсирана хронична дихателна недостатъчност при болести на дихателната система	168	1271	123	957
047 (101)	*101	Лечение на декомпенсирана хронична дихателна недостатъчност при болести на дихателната система с механична вентилация	1	4	4	13
048 (102)	*102	Диагностика и лечение на бронхопневмония в детска възраст	559	3941	366	2634
049 (103)	*103	Диагностика и лечение на бронхолит в детската възраст	935	5426	764	4428
050 (001)	*001	Диагностика и лечение на исхемичен мозъчен инсулт без тромболиза	660	3781	629	3330
051 (002)	*002	Диагностика и лечение на исхемичен мозъчен инсулт с тромболиза	23	205	22	196

МБАЛ – Шумен АД

ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ЗА 2016 г.

052 (003)	*003	Диагностика и лечение на паренхимен мозъчен кръвоизлив	54	486	57	508
053 (004)	*004	Диагностика и лечение на субарахноиден кръвоизлив	11	94	9	49
054 (005)	*005	Диагностика и лечение на остра и хронична демиелинизираща полиневропатия (Гилен-Баре)	1	20	1	22
056 (007)	*007	Диагностика и лечение на болести на черепно-мозъчните нерви (ЧМН), на нервните коренчета и плексуси, полиневропатия и вертеброгенни болкови синдроми	926	4854	661	3476
057 (009,010)	*009	Диагностика и лечение на остри и хронични вирусни, бактериални, спирохетни, микотични и паразитни менингити, менингоенцефалити и миелити	15	207	30	320
	*010				1	13
060 (015)	*015	Диагностика и лечение на невро-мускулни заболявания и болести на предните рога на гръбначния мозък	3	19	6	68
061 (017)	*017	Диагностика и лечение на мултипленна склероза	26	121	12	56
062 (018)	*018	Диагностика и лечение на епилепсия и епилептични пристъпи	131	465	146	513
063 (019)	*019	Лечение на епилептичен статус	37	219	45	218
064.1 (021)	*021	Миастения гравис и миастенни синдроми при лица над 18 години	8	53	16	97
067 (025)	*025	Диагностика и лечение на паркинсонова болест	17	61	25	91
068 (026)	*026	Диагностика и лечение на заболявания на горния гастроинтестинален тракт	100	402	90	332
071 (030)	*030	Диагностика и лечение на заболявания на тънкото и дебелото черво	7	39	6	41
072 (031)	*031	Ендоскопско и медикаментозно лечение при остро кървене от гастроинтестиналния тракт	229	1027	219	1064
074 (033)	*033	Диагностика и лечение на заболявания на хепатобилиарната система, панкреаса и перитонеума	261	1553	218	1282
075 (034)	*034	Диагностика и лечение на декомпенсирани чернодробни заболявания (широза)	93	954	95	1081
076 (036)	*036	Диагностика и лечение на хронични чернодробни заболявания	15	147	13	125
078.1 (104)	*104	Декомпенсиран захарен диабет при лица над 18 години	78	467		
078.2 (105)	*105	Декомпенсиран захарен диабет при лица под 18 години	4	14	9	34
084 (061)	*061	Диагностика и лечение на остър и хроничен обострен пиелонефрит	302	1649	256	1406
087.1 (066)	*066	Остра бъбречна недостатъчност при лица над 18 години	67	542	81	616
087.2 (067)	*067	Остра бъбречна недостатъчност при лица под 18 години	1	6	1	10
088.1 (068)	*068	Хронична бъбречна недостатъчност при лица над 18 години	98	827	121	1010
089.1 (286)	*286	Системни заболявания на съединителната тъкан при лица над 18 години	97	536	109	473

МБАЛ – Шумен АД
ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ЗА 2016 Г.

090.1 (288)	*288	Възпалителни ставни заболявания при лица над 18 години	701	3446	577	2819
091 (290)	*290	Диагностика и лечение на дегенеративни и обменни ставни заболявания	73	373	83	404
092 (245)	*245	Диагностика и лечение на тежкопротичащи булзни дерматози	13	141	10	124
093 (246)	*246	Диагностика и лечение на тежкопротичащи бактериални инфекции на кожата	152	1255	170	1356
094 (247)	*247	Диагностика и лечение на тежкопротичащи форми на псориазис - обикновен, артропатичен, пустулозен и еритродермичен	82	821	89	895
096 (249)	*249	Лечение на кожни прояви при съединително-тъканни заболявания и васкулити	11	97	4	34
097 (250)	*250	Лечение на сифилис при бременни жени и при малигнени форми (на вторичен и третичен сифилис) с кристален пеницилин	2	14		
098 (226,227)	*226	Диагностика и лечение на остро протичащи чревни инфекциозни болести с диаричен синдром	662	2743	147	724
	*227				669	2992
099 (228,229)	*228	Диагностика и лечение на инфекциозни и паразитни заболявания, предавани чрез ухапване от членестоноги	28	207	28	216
100 (230)	*230	Диагностика и лечение на остър вирусен хепатит А и Е	47	510	11	133
101 (231)	*231	Диагностика и лечение на остър вирусен хепатит В, С и D	9	135	8	136
104 (234)	*234	Диагностика и лечение на контагиозни вирусни и бактериални заболявания - остро протичащи, с усложнения	50	296	67	413
106.1 (291)	*291	Токсоалергични реакции при лица над 18 години	78	262	53	168
106.2 (292)	*292	Токсоалергични реакции при лица под 18 години	166	555	159	466
107 (293,294)	*293	Диагностика и лечение на отравяния и токсични ефекти от лекарства и битови отрови	179	579	106	361
	*294				123	262
111 (308)	*308	Диагностика и лечение на остри внезапно възникнали състояния в детската възраст	25	66	29	63
113.1 (116.1)	*116.1	Консервативно лечение на световъртеж, разстройства в равновесието от периферен и централен тип (диагностична)	17	62	8	22
113.2 (116.2)	*116.2	Консервативно лечение на световъртеж, разстройства в равновесието от периферен и централен тип с минимален болничен престой 4 дни	210	894	183	804
114 (129)	*129	Интензивно лечение на коматозни състояния, неиндицирани от травма	11	21	24	103
115 (130)	*130	Интензивно лечение при комбинирани и/или съчетани травми	3	7	7	21
127 (194)	*194	Консервативно лечение на съдова недостатъчност	61	376	88	557
130 (135)	*135	Оперативни процедури върху придатъците на око с голям обем и сложност	162	340	201	290

МБАЛ – Шумен АД
ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ЗА 2016 г.

131 (136)	*136	Други операции на очната ябълка с голям обем и сложност	108	246	24	112
133 (138)	*138	Консервативно лечение на глаукома, съдови заболявания на окото и перфоративни травми	67	302	73	314
134 (139)	*139	Консервативно лечение при инфекции и възпалителни заболявания на окото и придатъците му	68	367	59	411
136 (117,119,122)	*117	Оперативно лечение на заболявания в областта на ушите, носа и гърлото с много голям обем и сложност	18	246		
	*119				21	136
	*122				31	375
137 (119,121,122,123,127,128)	*119	Оперативно лечение на заболявания в областта на ушите, носа и гърлото с голям обем и сложност	134	536	21	136
	*121				66	186
	*122				31	375
	*123				89	360
	*127				14	40
	*128				6	14
138 (118,120,121,123)	*118	Оперативно лечение на заболявания в областта на ушите, носа и гърлото със среден обем и сложност	205	694	190	779
	*120				66	177
	*121				66	186
	*123				89	360
139 (114)	*114	Високотехнологична диагностика при ушно-носно-гърлени болести	55	236	30	162
140 (000)	*000	Консервативно парентерално лечение при ушно-носно-гърлени болести	10	41		
141 (070)	*070	Трансуретрално оперативно лечение при онкологични заболявания на пикочния мехур	36	210	45	234
143 (072)	*072	Трансуретрална простатектомия	26	142	75	390
144 (073)	*073	Отворени оперативни процедури при доброкачествена хиперплазия на простатната жлеза и нейните усложнения	4	50	11	133
145 (076)	*076	Ендоскопски процедури при обструкции на горните пикочни пътища	254	1202	409	1788
147 (078)	*078	Оперативни процедури върху мъжка полова система	128	313	155	378
148 (079)	*079	Оперативни процедури на долните пикочни пътища с голям обем и сложност	3	44	5	51

МБАЛ – Шумен АД
ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ЗА 2016 г.

149 (080)	*080	Оперативни процедури на долните пикочни пътища със среден обем и сложност	6	52	4	38
152 (083)	*083	Ендоскопски процедури при обструкции на долните пикочни пътища	52	216	38	178
158 (184.1)	*184.1	Оперативни интервенции при инфекции на меките и костни тъкани	328	1357	258	1158
159 (219)	*219	Артроскопски процедури в областта на скелетно-мускулната система	18	59	10	30
160 (145)	*145	Нерадикално отстраняване на матката	24	214	43	399
161 (146)	*146	Радикално отстраняване на женски полови органи	3	34	1	9
162 (147)	*147	Оперативни интервенции чрез коремен достъп за отстраняване на болестни изменения на женските полови органи	33	266	27	224
163 (149)	*149	Оперативни интервенции чрез долен достъп за отстраняване на болестни изменения или инвазивно изследване на женските полови органи	171	442	174	354
164 (150)	*150	Корекции на тазова (перинеална) статика и/или на незадържане на урината при жената	10	70	14	87
165 (151)	*151	Диагностични процедури и консервативно лечение на токсо-инфекциозен и анемичен синдром от акушеро-гинекологичен произход	96	657	75	508
166 (152)	*152	Корекции на проходимост и възстановяване на анатомия при жената	2	18	3	18
171 (156)	*156	Оперативни процедури на хранопровод, стомах и дуоденум с голям и много голям обем и сложност, при лица над 18 години	56	627	56	667
173 (158)	*158	Оперативни процедури на хранопровод, стомах и дуоденум със среден обем и сложност, при лица над 18 години	1	11	0	0
175 (160)	*160	Оперативни процедури на тънки и дебели черва, вкл. при заболявания на мезентериума и ретроперитонеума с голям и много голям обем и сложност, при лица над 18 години	175	2141	173	2029
176 (161)	*161	Оперативни процедури на тънки и дебели черва, вкл. при заболявания на мезентериума и ретроперитонеума с голям и много голям обем и сложност, при лица под 18 години	4	40	4	51
177 (162)	*162	Оперативни процедури на тънки и дебели черва със среден обем и сложност, при лица над 18 години	21	187	7	62
179 (164)	*164	Оперативни процедури върху апендикс	232	819	190	648
180 (165)	*165	Хирургични интервенции за затваряне на стома	3	34	13	123
181 (166)	*166	Хирургични интервенции на ануса и периналното пространство	208	759	188	672
182 (167)	*167	Оперативни процедури при хернии	347	1340	318	1327
183 (168)	*168	Оперативни процедури при хернии с инкарпация	44	173	31	163
184 (169)	*169	Конвенционална холецистектомия	7	63	12	114
185 (170)	*170	Лапароскопска холецистектомия	89	445	124	620
186 (171)	*171	Оперативни процедури върху екстрахепаталните жлъчни пътища	38	592	50	769

МБАЛ – Шумен АД
ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ЗА 2016 Г.

187 (172)	*172	Оперативни процедури върху черен дроб	3	17	1	7
188 (173)	*173	Оперативни процедури върху черен дроб при ехинококова болест	5	67	6	68
190 (175)	*175	Оперативни процедури върху панкреас и дистален холедох, със среден обем и сложност	1	5		
191.1 (176)	*176	Оперативни процедури върху далака при лица над 18 години	6	126	4	71
191.2 (177)	*177	Оперативни процедури върху далака при лица под 18 години	1	8	1	8
192 (178)	*178	Оперативни интервенции при диабетно стъпало, без съдово-реконструктивни операции	201	1344	123	877
193 (179)	*179	Оперативно лечение на онкологично заболяване на гърдата: стадии Tis 1-4 N 0-2 M0-1	18	121	25	169
194 (180)	*180	Оперативни интервенции върху гърда с локална ек்சизия и биопсия	31	84	44	96
195 (181)	*181	Оперативно лечение при остър перитонит	99	828	132	1081
196 (182)	*182	Оперативно лечение на интраабдоминални абсцеси	2	37	5	50
197 (183)	*183	Консервативно лечение при остри коремни заболявания	191	736	135	515
199 (185)	*185	Лечение на тумори на кожа и лигавици - злокачествени и доброкачествени новообразувания	149	354	195	404
204 (198)	*198	Тежка черепно-мозъчна травма - оперативно лечение	14	234	22	302
205 (199)	*199	Тежка черепно - мозъчна травма - консервативно поведение	20	249	28	314
208 (202)	*202	Консервативно поведение при леки и средно тежки черепно-мозъчни травми	225	815	240	745
209 (203)	*203	Хирургично лечение при травма на главата	9	44	12	87
210 (204)	*204	Периферни и черепномозъчни нерви (екстракраниална част) – оперативно лечение	30	108	41	139
215 (214.1)	*214.1	Оперативно лечение на болести на бял дроб, медиастиnum, плевра и гръдна стена, без онкологични заболявания	67	922	61	889
216 (214.2)	*214.2	Спешни състояния в гръдната хирургия	97	915	75	637
217 (215)	*215	Оперативни процедури с голям и много голям обем и сложност на таза и долния крайник	182	1578	208	1906
218 (216)	*216	Оперативни процедури с алопластика на тазобедрена и колянна става	70	633	55	524
219 (217)	*217	Оперативни процедури на таза и долния крайник със среден обем и сложност	163	701	147	734
220 (220)	*220	Оперативни процедури в областта на раменния пояс и горния крайник с голям обем и сложност	63	306	62	321
221 (221)	*221	Оперативни процедури в областта на раменния пояс и горния крайник с много голям обем и сложност	1	9		
222 (222)	*222	Средни оперативни процедури в областта на раменния пояс и горния крайник	192	547	225	763

МБАЛ – Шумен АД

ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ЗА 2016 г.

223 (224)	*224	Оперативни процедури при заболявания на гърдния кош	47	110		
226 (260)	*260	Оперативно лечение в лицево-челюстната област с голям обем и сложност	10	52	9	42
227 (121,125,261)	*121	Оперативни процедури в лицево-челюстната област със среден обем и сложност	32	109	66	186
	*125				12	58
	*261				34	84
228 (263)	*263	Оперативно лечение на възпалителни процеси в областта на лицето и шията	77	310	95	419
229 (264)	*264	Консервативно лечение при заболявания на лицево-челюстната област	79	388	114	535
232 (280)	*280	Хирургично лечение на изгаряния с площ от 5% до 10% при възрастни и до 3% при деца	4	17	4	32
235 (283)	*283	Оперативно лечение на поражения, предизвикани от ниски температури (измръзване)	6	39		
236 (284)	*284	Оперативно лечение на последствията от изгаряне и травма на кожата и подкожната тъкан	2	13		
244 (253)	*253	Диагностика и лечение на хеморагични диатези. Анемии	218	1271	183	1002
254		Продължително лечение и ранна рехабилитация след острия стадий на исхемичен и хеморагичен мозъчен инсулт с остатъчни проблеми за здравето	365	365		
260 (240)	*240	Физикална терапия и рехабилитация при детска церебрална парализа	3	30	1	10
262 (237)	*237	Физикална терапия и рехабилитация на болести на централна нервна система	118	821	123	869
263 (241)	*241	Физикална терапия и рехабилитация при болести на периферна нервна система	166	1171	120	861
265 (244)	*244	Физикална терапия и рехабилитация при болести на опорно-двигателен апарат	393	2817	299	2134
999		Наблюдение до 48 часа в стационарни условия след проведена амбулаторна процедура	2	5		
		ОБЩО	20208	109675	19196	105422

МБАЛ – Шумен АД

ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ЗА 2016 г.

**АНАЛИЗ НА ПРИЕМА НА ПАЦИЕНТИ В МБАЛ-ШУМЕН
2015 – 2016 г. с Нови пазар**

ПАЦИЕНТИ	2015 г.	2016г.	РАЗЛИКА
Хоспитализирани КПП (планов прием)	8095	7310	-785
Отделение по ревматология	662	721	59
Родилна помощ - АГО	0	0	0
Гинекология - АГО	9	0	-9
Патологична бременност -АГО	0	0	0
Очно отделение	574	531	-43
<i>Отделение по нервни болести</i>	852	1042	190
Ортопедограмматологично отделение	324	331	7
Първо хирургично огд.	847	673	-174
<i>Второ хирургично отд.</i>	580	494	-86
Фтизиатрично отделение	16	0	0
Първо вътрешно отделение	928	714	-214
Второ вътрешно отделение	672	528	-144
УНГ отделение	592	471	-121
Урологично отделение	556	385	-171
Инфекциозно отделение	189	141	-48
ОКВБ	243	202	-41
<i>ОФРМ</i>	552	640	88
Отделение по педиатрия	499	437	-62

**АНАЛИЗ НА ПРИЕМА НА ПАЦИЕНТИ В МБАЛ-ШУМЕН
2015 – 2016 г. без Нови пазар**

ПАЦИЕНТИ	2015 г.	2016г.	РАЗЛИКА
Хоспитализирани КПП (планов прием)	8095	6735	-1360
Отделение по ревматология	662	721	59
Родилна помощ - АГО	0	0	0
Гинекология - АГО	9	0	-9
Патологична бременност -АГО	0	0	0
Очно отделение	574	531	-43
<i>Отделение по нервни болести</i>	852	689	-163
Ортопедограмматологично отделение	324	331	7
Първо хирургично огд.	847	673	-174
<i>Второ хирургично отд.</i>	580	455	-125
Фтизиатрично отделение	16	0	0
Първо вътрешно отделение	928	714	-214
Второ вътрешно отделение	672	528	-144
УНГ отделение	592	471	-121
Урологично отделение	556	385	-171
Инфекциозно отделение	189	141	-48
ОКВБ	243	202	-41
<i>ОФРМ</i>	552	457	-95
Отделение по педиатрия	499	437	-62

Преминали СО, спешен прием	25172	26299	1127
Амбулаторни:	16609	17839	1230
Починали:	33	37	4
Хоспитализирани:	8530	9716	1186
Ревматологично отд.	95	81	-14
ОАИЛ	526	494	-32
Родилна помощ - АГО	11	9	-2
Гинекология - АГО	89	81	-8
Патол. бременност - АГО	270	259	-11
Очно отделение	67	66	-1
<i>Отделение по нервни болести</i>	827	931	104
Ортопедотравматологично отделение	632	556	-76
Първо хирургично отд.	728	653	-75
<i>Второ хирургично отд.</i>	963	1327	364
Фтизиатрично отделение	27	0	0
Първо вътрешно отделение	669	816	147
<i>Второ вътрешно отделение</i>	929	1513	584
УНГ отделение	268	257	-11
Урологично отделение	232	163	-69
Инфекциозно отделение	701	627	-74
ОКВБ	52	41	-11
<i>Отделение по педиатрия</i>	1444	1842	398

Преминали СО, спешен прием	25172	26299	1127
Амбулаторни:	16609	17839	1230
Починали:	33	37	4
Хоспитализирани:	8530	8423	-107
Ревматологично отд.	95	81	-14
ОАИЛ	526	494	-32
Родилна помощ - АГО	11	9	-2
Гинекология - АГО	89	81	-8
Патол. бременност - АГО	270	259	-11
Очно отделение	67	66	-1
<i>Отделение по нервни болести</i>	827	737	-90
Ортопедотравматологично отделение	632	556	-76
Първо хирургично отд.	728	653	-75
<i>Второ хирургично отд.</i>	963	1007	44
Фтизиатрично отделение	27	0	0
Първо вътрешно отделение	669	816	147
<i>Второ вътрешно отделение</i>	929	1007	78
УНГ отделение	268	257	-11
Урологично отделение	232	163	-69
Инфекциозно отделение	701	627	-74
ОКВБ	52	41	-11
<i>Отделение по педиатрия</i>	1444	1569	125

През кабинетите за планов прием (КПП) постъпват предимно пациенти, насочени от извънболничната медицинска помощ (ПИМП и СИМП - част от които на лекари, работещи в МБАЛ-Шумен).

При сравнението на 2016 г. с 2015 г. е видно увеличение на преминалите в Спешно отделение (СО) на адреса в гр. Шумен с 1127 и в същото време намаление на хоспитализираните през СО със 107 души спрямо 2015 г. Намалението е най-вече за сметка на приетите в Отделение по нервни болести, Ортопедотравматологично отделение, Първо хирургично, Урологично и Инфекциозно отделение и в по-малка степен за УНГ-отделение, ОКВБ и ОАИЛ. Прави впечатление Нараства броя на приети пациенти в Отделение по педиатрия за сметка на намаления планов прием там. Причината е разкриването на спешен педиатричен кабинет към СО през 2013г., който е предпочитан от населението.

През 2016 г., в сравнение с 2015г., за адреса в Шумен приемът на пациенти е намалял в по-голяма степен за сметка на насочените към болницата от структури на извънболничната медицинска помощ и в по-малка степен за сметка на приема на пациенти, насочени към СО.

Намалението на преминалите болни и използваемостта на някои от структурите в лечебното заведение води до влошени финансови резултати на съответното звено и на общия финансов резултат на дружеството.

2.4. ПРЕГЛЕД НА РИСКОВИТЕ ФАКТОРИ. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК.

2.4.1. Основни рискове и несигурности пред лечебното заведение, свързани с дейността и отрасъла, в който дружеството извършва тази дейност:

- Недофинансиране на голяма част от медицинските дейности;
- Недостатъчно субсидиране от Министерство на здравеопазването на дейностите, осъществявани от Спешно отделение, Първо вътрешно отделение по отношение лечението на туберкулозно болни пациенти и ТЕЛЖ;
- Лимитиране на дейността по договор с РЗОК, което води до увеличаване на броя на случаите без заплащане за проведено лечение;
- Увеличаване на броя на пациентите в тежко и критично състояние, респективно на разходите за лечението им;
- Недостатъчни средства за обновяване на медицинската апаратура и поддържане на материално-техническата база;
- Невъзможност за покриване на неотложни и непредвидени разходи поради липса на финансов резерв;
- Текучество на персонала и липса на кадри в системата, което води до нарушаване на професионалната приемственост;
- Риск от конкурентен натиск от съществуващи лечебни заведения и от навлизане на нови участници в пазарния сегмент.

2.4.2. Рискове, свързани с макроикономическата среда

- Намаляване на броя на обслужваното население, респективно на приходите;
- Непрекъснато увеличение на минималната работна заплата и на минималния осигурителен доход, което предизвиква натиск за увеличение на всички основни работни заплати, създава допълнителна тежест върху разходите и води до невъзможност за изплащане на допълнителни възнаграждения и демотивация на персонала;
- Риск от покачване на цените на основните материали и суровини;
- Непрекъснато увеличение на другите разходи, ограничени възможности за намаляването им и за реализиране на икономии;
- Ограничена възможност на акционерите за инвестиции, както и на населението за плащания;

- Влошаване на икономическата конюнктура и наличие на голям брой неосигурени лица.

В хода на обичайната си дейност дружеството може да бъде изложено на различни финансови рискове, най-важните от които са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск. Пазарният риск е рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансовият инструмент ще варират поради промените в пазарните цени. Пазарният риск включва валутен риск, лихвен риск и ценови риск. Кредитният риск е рискът, че едната страна на финансовият инструмент ще причини финансова загуба на другата, в случай че не изпълни договореното задължение. Ликвидният риск е рискът, че дружеството би могло да има затруднения при посрещане на задълженията си по финансовите пасиви.

През последните години в страната се наблюдава забавяне на икономическия растеж, намаляване на приходите и проблеми в ликвидността. Това създава предпоставки дружеството да продължи своята дейност в една трудна икономическа обстановка. Ръководството очаква, че съществуващите капиталови ресурси и източници на финансиране на дружеството ще бъдат достатъчни за развитието на дейността му.

От страна на ръководството на дружеството финансовите рискове текущо се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, за да се определят адекватни цени на услугите, предоставяни от дружеството, цената на привлечените заеми и да се оценят адекватно формите на поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск.

2.4.3. Валутен риск

Дружеството не е изложено на значим валутен риск, доколкото сделките на дружеството обичайно са деноминирани в български лева. То не поддържа валутна експозиция, деноминирана във валута, различна от националната валута.

2.4.4. Лихвен риск

Дружеството използва банкови кредити, чиито лихви се определят от общите икономически и финансови условия в страната. Ръководството на дружеството не счита, че съществуват допълнителни значими рискове от промяна в лихвените проценти извън общоприетите за съществуващата среда.

2.4.5. Ценови риск

Дружеството не е изложено на пряк ценови риск, защото неговите приходи са основно от Националната здравноосигурителна каса, като цените на услугите са регламентирани в Националния рамков договор.

Дружеството не притежава активи, чиито цени са свързани с цените на международните пазари.

2.4.6. Кредитен риск

При осъществяване на своята дейност дружеството е изложено на кредитен риск, който е свързан с риска някой от клиентите му да не бъде в състояние да изпълни изцяло и в обичайно предвидените срокове задълженията си към него. Около 85 % от приходите на дружеството за 2016 г. са от Националната здравноосигурителна каса. Събираемостта и концентрацията на другите вземания се контролират текущо.

Разплащателните операции на дружеството са съсредоточени в търговска банка, избрана след проведена процедура по Постановление № 127 на Министерски съвет от 27.05.2014 г. за допълнение на правилника за реда за упражняване правата на държавата в търговските дружества с държавно участие в капитала, приет с Постановление № 112 на Министерския съвет от 2003 г.

2.4.7. Ликвиден риск

Ликвидният риск се изразява в негативната ситуация дружеството да не бъде в състояние да посрещне безусловно всички свои задължения съгласно техния падеж.

Вътрешен източник на ликвидни средства за дружеството е основната му стопанска дейност. Външни източници на финансиране са банките. Дружеството прави финансово планиране, с което да посрещне изплащането на разходи и текущите си задължения за период от 30 дни. Това планиране изключва потенциалния ефект на извънредни обстоятелства, които не могат да се предвидят при нормални условия.

Дружеството осъществява постоянно контролно наблюдение на фактическите и прогнозни парични потоци по периоди напред и се стреми да поддържа оптимални наличности от парични средства, така че във всеки един момент да е в състояние да посрещне задълженията си.

2.5. ОПОВЕСТЯВАНЕ НА СЪДЕБНИТЕ ДЕЛА

Към 31.12.2016 г. не са приключили следните съдебни дела:

1. ТД № 652/2013 г. по описа на Варненски окръжен съд, образувано по искова молба на МБАЛ-Шумен АД срещу Хигия ЕАД за заплащане на сумата 30 хил.лв., представляваща договорна неустойка за забава на доставки по договор, както и на законната лихва и направените по делото разноски. С Решение от 15.01.2014 г. Варненският окръжен съд отхвърля иска, предявен от МБАЛ-Шумен АД. Решението е обжалвано пред Варненски апелативен съд, който с Решение от 30.06.2014 г. потвърждава решението на Варненския окръжен съд. Делото е обжалвано във Върховен касационен съд, който отменя решението на Варненски окръжен съд. Делото е върнато за преразглеждане във Варненски апелативен съд, след което е отново обжалвано пред Върховен касационен съд и чака решение.

2. ТД № 98/2012 г. на Върховен касационен съд срещу Макрофарм АД Стара Загора за сумата от 125 хил.лв. Тази сума е изтеглена от сметките на МБАЛ-Шумен АД по и.д. № 54/2008 г. на СИС при РС-Стара Загора, образувано по изпълнителен лист, издаден срещу МБАЛ-Шумен АД по г.д. № 2569/2003г. на РС Стара Загора по записи на заповед, издадени от директора по това време – д-р Маргит Цанев. Искът ни пред две инстанции бе отхвърлен. С решение от 28.08.2014 г., ВКС отменя решенията на предходните инстанции и осъжда Макрофарм АД да заплати на МБАЛ-Шумен АД сумата от 125 хил.лв. и 14 хил.лв. направени разноски за всички съдебни производства. От МБАЛ-Шумен АД е образувано изпълнително дело за събиране на дължимите суми, като до 31.12.2016 г. по делото няма постъпили суми в полза на МБАЛ-Шумен АД.

3. ГД № 210/2015 г. на Шуменски окръжен съд, образувано по искова молба на Валентин Ганчев срещу МБАЛ-Шумен АД за сумата от 105 261,91 лв., представляваща 100 000,00 лв. главница и 5 261,91 лв. лихви по чл. 49 във връзка с чл. 52 от ЗЗД, за причинена смърт на Снежанка Дим. Ганчева поради лекарска грешка. Делото е спечелено на две инстанции от МБАЛ-Шумен АД. В момента тече срок за обжалване от другата страна пред Върховен касационен съд.

4. ГД № 1396/2015 г. на Шуменски районен съд, образувано по искова молба на МБАЛ-Шумен АД срещу Буки 76 ЕООД за сумата от 13 356,79 лв., представляваща неплатени наем и разходи за електроенергия и вода. Делото е приключило през м.ноември с влязло в сила решение. Ответникът е осъден да заплати на МБАЛ-Шумен АД дължимите суми ведно с лихвите и направените разноски. Заведено е изпълнително дело за събиране на сумите.

5. ГД № 2883/2016 г. на Шуменски окръжен съд, образувано по искова молба на Маргарита Тодорова Мечкова срещу МБАЛ-Шумен АД за частичен иск от 25 хил.лв. за непозволено увреждане. Към 31.12.2016 г. делото е висящо. Насрочено е заседание за 04.04.2017 г.

6. Девет административни дела от 2016 г. на Шуменски административен съд срещу наказателни постановления за наложени санкции или покани за доброволно изпълнение от РЗОК-Шумен. Осем от делата са висящи пред Шуменски административен съд, едно е във Върховен административен съд.

2.6. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ФИНАНСОВИ И МЕДИКО-СТАТИСТИЧЕСКИ ПОКАЗАТЕЛИ, ВКЛЮЧЕНИ В ДОГОВОРА ЗА УПРАВЛЕНИЕ МЕЖДУ ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА СЪВЕТА НА ДИРЕКТОРИТЕ И ИЗПЪЛНИТЕЛНИЯ ДИРЕКТОР

- Дружеството приключва отчетната 2016 г. със загуба по счетоводен баланс в размер на 1 540 хил.лв.
- Дружеството има просрочени задължения към доставчици към 31.12.2016 г. в размер на 279 хил.лв.
- Коефициентът на ефективност на разходите, представляващ отношение на приходите към разходите за дейността е 0,9175.
- Използваемостта на легловия фонд е 78,18 %.
- Времетраенето на един оборот в дни, т.е. отношението на средната годишна наличност на материалните запаси, включително запаси от медикаменти и горива, към приходите от основна дейност е намалено от 8,90 дни на 8,77 дни, т.е. с 1,46 % спрямо предходната година.
- Размерът на разходите за лекарства и медицински консумативи представлява 17,71 % от общите разходи за дейността.
- Коефициентът на абсолютна ликвидност, представляващ отношение на паричните средства към краткосрочните задължения е 0,234.
- Леталитетът през 2016 г. е 2,06 % и е намален с 0,09 процентни пункта спрямо средната стойност в лечебното заведение през последните три години - 2,15 %.
- Средният престой на преминал болен е 5,31 дни и е намален спрямо предходната година.

От анализа на показателите може да се обобщят следните изводи:

1. Не са налице условията, при които Съветът на директорите има право да предложи на Общото събрание на акционерите да вземе решение за допълнително възнаграждение на Изпълнителния директор и на членовете на Съвета на директорите, съгласно чл.6.8. и 2.4. от договора за възлагане на управлението на „МБАЛ-Шумен” АД, тъй като дружеството приключва текущата година с отрицателен финансов резултат и просрочени задължения.

2. Не са налице обстоятелствата, при които Съветът на директорите има право да предложи на Общото събрание на акционерите да намали размера на възнаграждението на Изпълнителния директор и на членовете на Съвета на директорите за срок от 1 до 3 месеца с от 10 до 50 на сто, съгласно чл. 6.3. и 2.4. от договора за възлагане на управлението на „МБАЛ-Шумен” АД, тъй като са изпълнени само три /при необходими пет/ от изброените в т.6.3. седем условия.

3. ВАЖНИ СЪБИТИЯ, НАСТЪПИЛИ СЛЕД ДАТАТА, КЪМ КОЯТО Е СЪСТАВЕН ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

През 2017 г. предстои сключване на договори с РЗОК-Шумен за извършване на болнична медицинска помощ по клинични пътеки, амбулаторни и клинични процедури, които ще гарантират бъдещата му дейност.

С Министерство на здравеопазването на 19.01.2017 г. е сключен договор за оказване на спешна медицинска помощ за пациенти със спешни състояния, преминали през спешно отделение, за лечение на болни с активна туберкулоза, в т.ч. за амбулаторно проследяване (диспансеризация) на болни с туберкулоза и за активно лечение на пациенти с туберкулоза и за медицинска експертиза, осъществявана от ТЕЛК.

Към 31.12.2016 г. дружеството е провело процедура за избор на изпълнител за предоставяне на финансови услуги от кредитни или финансови институции и на 13.01.2017 г. е сключило нов договор за ползване на кредит овърдрафт в размер на 800 хил.лв.

По инициатива на основния акционер – държавата, представлявана от министъра на здравеопазването, Съветът на директорите на дружеството е свикал извънредно общо събрание на акционерите за приемане на разработена от Съвета на директорите програма, която да съдържа конкретни мерки за подобряване финансовото състояние на лечебното заведение за постигане и/или запазване на устойчиво развитие на дружеството.

4. ДЕЙСТВИЯ В ОБЛАСТТА НА НАУЧНО-ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКАТА ДЕЙНОСТ

През 2016 г. дружеството не е извършвало научно-изследователска и развойна дейност.

5. НАЛИЧИЕ НА КЛОНОВЕ НА ДРУЖЕСТВОТО

„МБАЛ-Шумен” АД не притежава клонове.

6. ИНФОРМАЦИЯ, ИЗИСКВАНА ПО РЕДА НА ЧЛ. 187”Д” И ЧЛ.247, АЛ.2 ОТ ТЗ

6.1. Информация по реда на чл. 187 „д” от ТЗ

През 2016 г. дружеството няма придобити или прехвърлени собствени акции. Акциите на дружеството са поименни, безналични. Всяка акция дава право на един глас в Общото събрание на акционерите, право на дивидент и на ликвидационен дял, съразмерни на номиналната стойност на акцията. Прехвърлянето им се извършва с джиро и трябва да бъде вписано в книгата на поименните акционери, за да има действие спрямо дружеството. Акциите на „МБАЛ-Шумен” АД не се търгуват на фондови борси. „МБАЛ-Шумен” АД не притежава собствени акции.

6.2. Информация по реда на чл.247, ал.2 от ТЗ

6.2.1. Възнаграждения, получени общо през годината от членовете на Съвета на директорите

Начислените за 2016 г. и изплатените през годината възнаграждения на членовете на Съвета на директорите на „МБАЛ-Шумен” АД са както следва:

Име, презиме и фамилия	Длъжност в СД	Начислена за 2016 г. сума /лв./	Изплатена през 2016 г. сума /лв./
Лиляна Маринова Куздова	Зам.-председател на СД	23 743,70	23 630,43
Атанас Георгиев Атанасов	Изпълнителен директор	44 670,71	44 177,55
Общо за СД		68 414,41	67 807,98

6.2.2. Придобити, притежавани и прехвърлени от членовете на Съвета на директорите през годината акции и облигации на дружеството

Членовете на Съвета на директорите не са придобивали, не притежават и не са прехвърляли акции или облигации на дружеството през 2016 г.

6.2.3. Права на членовете на Съвета на директорите да придобиват акции и облигации на дружеството

В устава на дружеството няма регламентирано право членовете на Съвета на директорите да придобиват акции и облигации на дружеството.

6.2.4. Участие на членовете на Съвета на директорите в търговски дружества като неограничено отговорни съдружници, притежаване на повече от 25 на сто от капитала на друго дружество, както и участието им в управлението на други дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети.

Членовете на Съвета на директорите, заедно и поотделно, не участват в търговски дружества като неограничено отговорни съдружници, не притежават повече от 25 % от капитала на друго дружество, не участват в управлението на други дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети.

6.2.5. Договори по чл. 240 „б” от ТЗ, сключени през годината

Членовете на Съвета на директорите на „МБАЛ-Шумен” АД или свързани с тях лица не са сключвали през 2016 г. договори с дружеството по чл. 240 б от Търговския закон.

6.2.6. Предстоящи сделки от съществено значение за дейността на дружеството

През 2017 г. предстои сключване на договори с РЗОК-Шумен за извършване на болнична медицинска помощ по клинични пътеки, амбулаторни и клинични процедури, които ще гарантират бъдещата му дейност.

7. ИНФОРМАЦИЯ, ИЗИСКВАНА ПО РЕДА НА ЗППЦК

„МБАЛ-Шумен“ АД попада в обхвата на §1д от ДР на Закона за публично предлагане на ценни книжа (ЗППЦК) и има задължението за разкриване на информация по реда на глава шеста „а” от същия закон.

Акциите на дружеството не се търгуват на регулиран пазар, поради което за дружеството не е приложим Кодексът за добро корпоративно управление, уреждащ специфични правоотношения в борсово търгувани дружества. Поради тази причина дружеството не представя декларация за корпоративно управление по чл.100н, ал.7 от ЗППЦК със съдържанието по чл.100н, ал.8 от ЗППЦК.

7.1. Информация, дадена в стойностно и количествено изражение относно основните категории стоки, продукти и/или предоставени услуги, с посочване на техния дял в приходите от продажби на емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК като цяло и промените, настъпили през отчетната финансова година.

Информация в стойностно и количествено изражение относно основните категории стоки, продукти и предоставени услуги, с посочване на техния дял в приходите от продажби на дружеството и промените, настъпили през отчетната финансова година е оповестена в т.2.1.2. Приходи и т. 2.3. Анализ на качествените показатели.

7.2. Информация относно приходите, разпределени по отделните категории дейности, вътрешни и външни пазари, както и информация за източниците за снабдяване с материали, необходими за производството на стоки или предоставянето на услуги с отразяване степента на зависимост по отношение на всеки отделен продавач или купувач/потребител, като в случай, че относителният дял на някой от тях надхвърля 10 на сто от разходите или приходите от продажби, се предоставя информация за всяко лице поотделно, за неговия дял в продажбите или покупките и връзките му с емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК.

Информация относно приходите, разпределени по категории дейности е посочена в т.2.1.2. Приходи. Приходите на „МБАЛ-Шумен” АД са формирани предимно на вътрешен пазар, като малка част от приходите от медицински услуги по договори за клинични проучвания в размер на 39 хил.лв. или 0,23 % от общите приходи са формирани на външен пазар.

Основни доставчици на материали, необходими за дейността на лечебното заведение, са водещи фирми в областта на търговията с лекарствени продукти, медицински изделия, консумативи и други. Дружеството има сключени договори за доставка на медикаменти, медицински консумативи, хранителни продукти, електроенергия, газ и други след проведени

процедури по реда на ЗОП. Няма доставчик, чийто относителен дял надхвърля 10 на сто от разходите на дружеството.

Клиент с над 10 % от приходите от продажби е РЗОК-Шумен, като информацията за дела в продажбите на дружеството, както и за останалите източници на финансиране е представена в т.2.1.2. Приходи.

7.3. Информация за сключени съществени сделки.

На 25.03.2016 г. дружеството е сключило договор за наем на обособена част от търговско предприятие, съгласно който наема недвижими имоти, движимо, помощно и медицинско оборудване и апаратура от „МБАЛ Д-р Добри Беров” ЕООД гр. Нови пазар и от 06.04.2016 г. осъществява дейност на два адреса: в гр.Шумен и в гр.Нови Пазар. Реализираните приходи и извършените разходи в тази връзка, както и оценката на влиянието им върху резултатите на дружеството през текущата година, са представени в т. 2.1. Финансово-икономически отчет и анализ на настоящия доклад.

С Министерство на здравеопазването на 14.04.2016 е сключен договор за 2016 г. за оказване на спешна медицинска помощ за пациенти със спешни състояния, преминали през спешно отделение, за лечение на болни с активна туберкулоза, в т.ч. за амбулаторно проследяване (диспансеризация) на болни с туберкулоза и за активно лечение на пациенти с туберкулоза и за медицинска експертиза, осъществявана от ТЕЛК.

На 26.05.2016 г. лечебното заведение е сключило допълнително споразумение с РЗОК-Шумен към договора за оказване на болнична помощ по клинични пътеки, сключен през 2015 г. със срок на действие от м. април 2016 г. до срока на действие на НРД за МД за 2015 г. и Решение № РД-НС-04-24-1/29.03.2016 г. на Надзорния съвет на НЗОК. Допълнителното споразумение към договора от 2015 г. е в сила до приемането на нов или при промяна на действащия НРД.

На 26.05.2016 г., считано от 01.04.2016 г., дружеството е сключило договори с РЗОК-Шумен за извършване на болнична медицинска помощ по амбулаторни и клинични процедури на адресите в гр.Шумен и в гр. Нови Пазар, а на 03.05.2016 г. - договор за извънболнична медицинска помощ за извършване на специализирани медико-диагностични изследвания от пакет „Образна диагностика” и за специализирани и високоспециализирани медицински дейности от пакет по специалност „Физикална и рехабилитационна медицина” на адреса в гр.Нови пазар.

През годината, след проведени процедури по Закона за обществените поръчки, лечебното заведение е сключило договори за доставка на лекарствени продукти, лабораторни реактиви и консумативи, електроенергия, апаратура, ваучери, транспортни услуги, ремонтни и възстановителни работи и други.

7.4. Информация относно сделките, сключени между емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК и свързани лица, през отчетния период, предложения за сключване на такива сделки, както и сделки, които са извън обичайната му дейност или съществено се отклоняват от пазарните условия, по които емитентът, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК или негово дъщерно дружество е страна с посочване на стойността на сделките, характера на свързаността и всяка информация, необходима за оценка на въздействието върху финансовото състояние на емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК.

Свързани лица на дружеството са Медицински център МБАЛ-Шумен ЕООД – дъщерно дружество, 100 % собственост на МБАЛ-Шумен АД, акционерите, Съветът на директорите, Изпълнителният директор.

По извършените през годината сделки със свързаните лица няма необичайни условия и отклонения от пазарните цени.

През годината са извършени следните по-съществени сделки със свързани лица:

МБАЛ – Шумен АД

ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ЗА 2016 г.

Сделка	Оборот 2016 г. хил.лв	Оборот 2015 г. хил.лв
„МЦ МБАЛ-Шумен” ЕООД, дъщерно дружество, 100 % собственост на „МБАЛ-Шумен” АД		
Доставени стоки и услуги от „МБАЛ-Шумен” АД на „МЦ МБАЛ-Шумен” ЕООД		
1. Отдадени под наем помещения и апаратура	13	15
2. Стерилизация	3	3
3. Изследвания образна диагностика	21	21
4. Медицински консултации	-	7
5. Електротехнически, водопроводни и дърводелски услуги	1	1
6. Административни такси	-	1
6. Ел.енергия	10	13
7. Вода	1	1
	49	62
Министерство на здравеопазването – основен акционер		
Доставени услуги от „МБАЛ-Шумен” АД на МЗ по договори за извършване на медицински дейности	714	504
Общо	763	566

Текущите вземания от свързани лица към 31 декември, са както следва:

<i>В хиляди лева</i>	31 декември 2016 г.	31 декември 2015 г.
„МЦ МБАЛ-Шумен” ЕООД – дъщерно дружество	35	31
Министерство на здравеопазването – основен акционер	25	3
Общо	60	34

Задълженията към свързани лица към 31 декември, са както следва:

<i>В хиляди лева</i>	31 декември 2016 г.	31 декември 2015 г.
Министерство на здравеопазването - основен акционер	945	604
Община Шумен - акционер	358	258
Община Смядово - акционер	2	-
Общо	1,305	862

Със задълженията към Министерство на здравеопазването към 31 декември 2016 г. в размер на 945 хил.лв., представляващи предоставени от бюджета капиталови разходи по договори за целеви субсидии, Министерство на здравеопазването ще увеличи капитала на дружеството, като държавата записва нови акции, без да се прилагат разпоредбите на Търговския закон и устава на дружеството.

Задълженията към Община Шумен към 31 декември 2016 г. в размер на 358 хил.лв., представляват предоставени през 2016 г. (100 хил.лв.), 2015 (58 хил.лв.), 2014 г. (100 хил.лв.) и 2013 г. (100 хил.лв.) средства за капиталови разходи на дружеството, които ще се трансформират в записан капитал на дружеството след вписване в Търговския регистър.

Задълженията към Община Смядово (2016 г.: 2 хил.лв.; 2015 г.: няма) представляват предоставени през 2016 г. средства за капиталови разходи на дружеството, които ще се трансформират в записан капитал след вписване в Търговския регистър.

Дружеството е получило централна доставка на медикаменти и консумативи от Министерство на здравеопазването на стойност 6 хил.лв. (2015 г.: 8 хил.лв.).

Съставът на управленския персонал е оповестен в настоящия доклад в т. 1.1. Представяне, правен статут, собственост и управление, а начислените и изплатени възнаграждения и други краткосрочни доходи на ключовия управленски персонал – в т. 6.2.1. Възнаграждения, получени общо през годината от членовете на Съвета на директорите.

Към 31.12.2016 г. няма нови предложения за сключване на сделки със свързани лица. През отчетния период дружеството не е сключвало сделки, които са извън обичайната му дейност или които съществено се отклоняват от пазарните условия.

7.5. Информация за събития и показатели с необичаен за емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК характер, имащи съществено влияние върху дейността му, и реализираните от него приходи и извършени разходи; оценка на влиянието им върху резултатите през текущата година.

Няма събития и показатели с необичаен за дружеството характер, имащи съществено влияние върху дейността му, реализираните приходи и извършените разходи.

7.6. Информация за сделки, водени извънбалансово - характер и бизнес цел, посочване финансовото въздействие на сделките върху дейността, ако рискът и ползите от тези сделки са съществени за емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК и ако разкриването на тази информация е съществено за оценката на финансовото състояние на емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК.

Няма сделки, водени извънбалансово, рискът и ползите от които са съществени за лечебното заведение и разкриването на информация за които да е съществено за оценката на финансовото състояние на дружеството.

7.7. Информация за дялови участия на емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, за основните му инвестиции в страната и в чужбина (в ценни книжа, финансови инструменти, нематериални активи и недвижими имоти), както и инвестициите в дялови ценни книжа извън неговата група предприятия по смисъла на Закона за счетоводството и източниците/начините на финансиране.

„МБАЛ-Шумен” АД има дялово участие в „Медицински център МБАЛ-Шумен” ЕООД в размер на 5 хил.лв., представляващи 100 % от капитала. Дружеството няма инвестиции в ценни книжа, финансови инструменти, нематериални активи и недвижими имоти, както и дялови ценни книжа извън неговата група.

7.8. Информация относно сключените от емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, от негово дъщерно дружество или дружество майка, в качеството им на заемополучатели, договори за заем с посочване на условията по тях, включително на крайните срокове за изплащане, както и информация за предоставени гаранции и поемане на задължения.

През 2015 г. и 2016 г. дружеството, в качеството на заемополучател, има сключен договор за банков кредит - тип овърдрафт, за сума в размер на максимум 500 хил.лв. Договореният лихвен процент по кредита е в размер на 6 % фиксирана годишна лихва. Крайният срок на договора за банков кредит е 05.12.2016 г., която дата е крайният срок за издължаване на кредита. Кредитът – тип овърдрафт е за оборотни средства. Обезпечен е със залог върху настоящи и бъдещи вземания, произтичащи от договор за оказване на болнична помощ по клинични пътеки № 270305 от 24.02.2015 г., сключен с НЗОК и всички анекси към него, настоящи и бъдещи вземания по договори за оказване на болнична помощ по клинични пътеки, които ще бъдат сключени между МБАЛ-Шумен АД и НЗОК и евентуалните анекси към тях, както и настоящи и бъдещи вземания, представляващи коя да е част от постъпилите плащания на вземанията по договорите с НЗОК. Към 05.12.2016 г. дружеството изцяло е погасило задълженията си по кредита и към 31.12.2016 г. няма сключени договори за заеми. Лечебното заведение не е предоставяло гаранции и не е поемало задължения.

Дъщерното дружество „Медицински център МБАЛ-Шумен” ЕООД няма сключени договори за заем и също не е предоставяло гаранции и поемало задължения.

7.9. Информация относно сключените от емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, от негово дъщерно дружество или дружество майка, в качеството им на заемодатели, договори за заем, включително предоставяне на гаранции от всякакъв вид, в това число на свързани лица, с посочване на конкретните условия по тях, включително на крайните срокове за плащане, и целта, за която са били отпуснати.

МБАЛ-Шумен АД, както и дъщерното му дружество Медицински център МБАЛ-Шумен ЕООД не са сключвали, в качеството им на заемодатели, договори за заем, включително не са предоставяли гаранции от всякакъв вид, в това число на свързани лица.

7.10. Информация за използването на средствата от извършена нова емисия ценни книжа през отчетния период.

През отчетния период дружеството не е извършвало нова емисия на ценни книжа.

7.11. Анализ на съотношението между постигнатите финансови резултати, отразени във финансовия отчет за финансовата година, и по-рано публикувани прогнози за тези резултати.

Дружеството няма публикувани по-рано прогнози за финансовите си резултати, касаещи изминалата финансова 2016 година.

7.12. Анализ и оценка на политиката относно управлението на финансовите ресурси с посочване на възможностите за обслужване на задълженията, евентуалните заплахи и мерки, които емитентът е предприел или предстои да предприеме с оглед отстраняването им.

С цел оптимизиране на управлението на финансовите ресурси, обслужване на задълженията и минимизиране на рисковете, свързани както с дейността и отрасъла, в който дружеството извършва дейността си, така и с макроикономическата среда, Съветът на директорите на МБАЛ-Шумен АД е приел Програма за подобряване на финансовото състояние на лечебното заведение за постигане на устойчиво развитие на дружеството, която ще бъде предложена и разгледана на извънредно общо събрание на акционерите.

Целта на програмата и плана за реализирането ѝ е подобряване на финансово-икономическото състояние на лечебното заведение и гарантиране на финансовата му стабилност, както и оптимизиране на болничната дейност в съответствие с динамиката на здравните потребности и повишаване качеството на предлаганите медицински услуги.

Поставената цел ще бъде постигната с изпълнението на следните задачи:

- Оптимизиране на организационната структура на лечебното заведение;
- Намаляване на разходите без да се нарушава диагностично-лечебния процес, при гарантиране на здравна сигурност и качество на медицинските услуги;
- Увеличаване на приходите от основна дейност чрез изготвяне на план на структурните звена и контрол на изпълнението му;
- Постепенно намаляване на просрочените задължения до пълното им изплащане в срок до края на 2017 г., съгласно изготвен погасителен план.

Фокусът на програмата е към преразглеждане на цялостната дейност и работните процеси, анализ на критичните точки, стратегически мерки за редуциране на счетоводната загуба, разкриване на доходоносни обеми и дейности и начините за постигането им, стратегически инициативи за намаляване на разходите и ефективно използване на ресурсите.

7.13. Оценка на възможностите за реализация на инвестиционните намерения с посочване на размера на разполагаемите средства и отразяване на възможните промени в структурата на финансиране на тази дейност.

Инвестиционните намерения, както и оценката на възможностите за реализацията им с посочване на размера на разполагаемите средства и отразяване на възможните промени в структурата на финансиране на тази дейност, са посочени в т. 8 от настоящия доклад.

7.14. Информация за настъпили промени през отчетния период в основните принципи за управление на емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК и на неговата група предприятия по смисъла на Закона за счетоводството.

През отчетния период няма настъпили промени в основните принципи за управление на дружеството и на неговата група предприятия по смисъла на Закона за счетоводството.

7.15. Информация за основните характеристики на прилаганите от емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК в процеса на изготвяне на финансовите отчети система за вътрешен контрол и система за управление на рискове.

Финансовото управление и контрол е цялостен процес, за осъществяването на който в МБАЛ-Шумен АД е утвърдена Система за финансово управление и контрол (СФУК), включваща политики и процедури, въведени и адаптирани към дейността на дружеството.

Целта на СФУК е да се осигури разумна увереност, че целите на дружеството ще бъдат постигнати чрез спазване на принципите за законосъобразност, добро финансово управление и прозрачност.

Системата е разработена в съответствие с изискванията на Закона за финансово управление и контрол в публичния сектор и Методическите насоки по елементите на финансовото управление и контрол на Министерство на финансите и осигурява функционирането на следните пет взаимосвързани елемента:

- Контролна среда;
- Управление на риска;
- Контролни дейности;
- Информация и комуникация;
- Мониторинг.

Основните контролни дейности, които се извършват в МБАЛ-Шумен АД са правила, процедури и действия, насочени към намаляване на рисковете за постигане на целите на организацията и допринасящи за изпълнение решенията на ръководството и включват:

- Процедури за разрешаване и одобряване;
- Разделяне на отговорностите;
- Система за двоен подпис;
- Правила за достъп до активите и информацията;
- Предварителен контрол за законосъобразност;
- Процедури за пълно, вярно, точно и своевременно осчетоводяване на всички операции;
- Докладване и проверка на дейностите – оценка на ефикасността и ефективността на операциите;
- Процедури за наблюдение;
- Правила за управление на човешките ресурси;
- Правила за документиране на всички операции и действия, свързани с дейността на организацията и за архивиране и съхраняване на информацията;
- Правила за спазване на лична почтеност и професионална етика.

Управлението на риска в МБАЛ-Шумен АД включва процеси на идентифициране, оценяване и мониторинг на рисковете, които могат да повлияят върху постигане на целите на организацията и въвеждането на необходимите контролни дейности, с цел ограничаване на рисковете до едно приемливо равнище.

От страна на ръководството на дружеството финансовите рискове текущо се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, за да се определят адекватни цени на услугите, предоставяни от дружеството, цената на привлечените заеми и да се оценят адекватно формите на поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск.

7.16. Информация за промените в управителните и надзорните органи през отчетната финансова година.

През отчетната финансова година няма настъпили промени в управителните органи на дружеството.

7.17. Информация за размера на възнагражденията, наградите и/или ползите на всеки от членовете на управителните и на контролните органи за отчетната финансова година, изплатени от емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, независимо от това, дали са били включени в разходите на емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК или произтичат от разпределение на печалбата, включително:

- а) получени суми и непарични възнаграждения;
- б) условни или разсрочени възнаграждения, възникнали през годината, дори и ако възнаграждението се дължи към по-късен момент;
- в) сума, дължима от емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК или неговите дъщерни дружества за изплащане на пенсии, обезщетения при пенсиониране или други подобни обезщетения.

Информация за размера на възнагражденията, наградите и/или ползите на всеки от членовете на Съвета на директорите за отчетната финансова година, изплатени от МБАЛ-Шумен АД и неговото дъщерно дружество, е представена в т. 6.2.1. от настоящия доклад. Членовете на Съвета на директорите на дружеството не са получавали непарични възнаграждения и нямат условни или разсрочени възнаграждения, възникнали през годината. Няма дължими суми от МБАЛ-Шумен АД или неговото дъщерно дружество за изплащане на пенсии, обезщетение при пенсиониране или други подобни обезщетения на членовете на Съвета на директорите.

7.18. Информация за известните на дружеството договорености (включително и след приключване на финансовата година), в резултат на които в бъдещ период могат да настъпят промени в притежавания относителен дял акции или облигации от настоящи акционери или облигационери.

Към 31.12.2016 г. дружеството отчита задължения към свързани лица (Министерство на здравеопазването и общините акционери), които след усвояване и вписване в търговския регистър съгласно чл. 100 от ЗЛЗ, ще се трансформират в записан капитал. Размерът им е 1 305 хил.лв. и включва:

- Предоставени от Министерство на здравеопазването средства за капиталови разходи през 2014 г., усвоени през 2015 г. в размер на 605 хил.лв., за които има решение на общото събрание на акционерите за увеличаване на записания капитал и с които съгласно ЗЛЗ следва да бъде увеличен записания капитал на дружеството;
- Получени от Министерство на здравеопазването през 2016 г. средства за капиталови разходи в размер на 150 хил.лв. за изграждане и ремонт на асансьори;
- Предоставени от Министерство на здравеопазването средства за капиталови разходи в размер на 190 хил.лв. за закупуване на медицинска апаратура;
- Предоставени от Община Шумен за периода от 2012 г. до 2016 г. средства за капиталови разходи в размер на 358 хил.лв.;
- Предоставени от Община Смядово през 2016 г. средства за капиталови разходи в размер на 2 хил.лв.

Съгласно сключения между лечебното заведение и Министерство на здравеопазването договор за предоставяне на целева субсидия за капиталови разходи за проектиране и изграждане на външен асансьор, преустройство на част от Хирургически блок и подмяна на 2 бр. вътрешни асансьори, през 2017 г. дружеството е получило останалите 50 % от капиталовия трансфер по договора в размер на 150 хил.лв.

С тези средства, в бъдеще, след усвояването им по предназначение и вписване в Търговския регистър, ще бъде увеличен дялът на притежаваните от държавата, съответно от Община Шумен и Община Смядово, акции.

7.19. Информация за висящи съдебни, административни или арбитражни производства, касаещи задължения или вземания на емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК в размер най-малко 10 на сто от собствения му капитал; ако общата стойност на задълженията или вземанията на емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК по всички образувани производства надхвърля 10 на сто от собствения му капитал, се предоставя информация за всяко производство поотделно.

Дружеството няма висящи съдебни, административни или арбитражни производства, касаещи негови задължения или вземания в размер най-малко 10 на сто от собствения му капитал. Неприклучилите съдебни дела към 31.12.2016 г. са оповестени в т. 2.5. от настоящия доклад - Оповестяване на съдебните дела. Общата стойност на задълженията или вземанията на дружеството по всички образувани производства не надхвърля 10 на сто от собствения му капитал.

8. БЪДЕЩО РАЗВИТИЕ И ИНВЕСТИЦИОНЕН ПЛАН НА ДРУЖЕСТВОТО ЗА 2017 Г.

Очакваното развитие на дружеството е основано на Програмата за развитие и управление на „МБАЛ-Шумен” АД до 2020 г. и свързаните с нея инвестиционни намерения, както и на изготвената Програма за подобряването на финансовите и икономическите показатели на „МБАЛ-Шумен” АД за периода април 2017 г. - април 2018 г.

И през 2017 г. лечебното заведение ще продължи да изпълнява своите стратегически цели и задачи:

- Подобряване на качеството и ефективността на диагностично-лечебния процес;
- Повишаване на технологичното ниво, подобряване на условията на труд и лечение;
- Кадрова политика, насочена към инвестиции в кадри и непрекъсната квалификация на персонала;
- Повишаване на икономическата ефективност от дейността с оглед гарантиране на финансова стабилност на дружеството;
- Повишаване на общата конкурентноспособност на лечебното заведение.

Основната цел е доказване и утвърждаване на дружеството като лечебно заведение, осъществяващо диагностична, консултативна, лечебна и рехабилитационна помощ на най-високо ниво в Шуменска област и извън нея, опирайки се на медицинските знания и умения, амбициите и таланта на персонала и високото ниво на медицинската апаратура.

Стремежът на лечебното заведение е чрез технологичното обновление, подобряване на организацията, условията и качеството на дейността, дружеството да предложи още по-качествени и ефективни здравни услуги, да повиши удовлетвореността на пациентите и да увеличи пазарния си дял на пазара на здравни услуги в област Шумен.

В краткосрочен план, лечебното заведение следва да работи в следните насоки:

- Увеличаване на приходите от дейността чрез полагане на усилия за сключване на договор с РЗОК за максимален брой клинични пътеки и за извършване на нови дейности, повишаване на качество на услугите като цяло, комуникация с пациентите и реклама на дейността, създаване на мотивация в персонала за подобряване на дейността, повишаване на квалификацията и увеличаване на интензивността и производителността на труда, осъществяване на дейности, насочени към потребителите на медицинските услуги - подобряване отношението, грижите и вниманието към пациентите, търсене на допълнително финансиране чрез изготвяне и кандидатстване с проекти;

- Контрол и оптимизиране на разходите за дейността чрез провеждане на процедури по ЗОП, целящи постигане на по-добри условия за доставка на стоки и услуги, прецизиране на приема на пациенти, спазвайки строго индикациите за хоспитализация с цел ограничаване на загубите, оптимизиране на организационната структура и организацията на дейността на

лечебното заведение, продължаване на започнатия процес на оптимизиране на щата чрез търсене на баланс в съотношенията персонал / легла / преминали болни / ефективност, обсъждане с началниците на неефективните отделения на структурни и организационни промени за оптимизиране на дейността;

- Повишаване технологичното ниво на работа, условията на труд и лечение чрез търсене на възможности за финансиране на проекти от други финансиращи институции, изготвяне на инвестиционни проекти за финансиране на дейности със собствени приходи.

Предложените мерки в разработената Програма за подобряването на финансовите и икономическите показатели на „МБАЛ-Шумен” АД за периода април 2017 г. - април 2018 г. за оптимизация на разходите и структурата на „МБАЛ – Шумен” АД с оглед балансиране на бюджета, чрез реструктуриране на част от звената ще позволят нормалното устойчиво функциониране на лечебното заведение. Оптимизацията на персонала няма да повлияе негативно на работата на болницата, а ще доведе до икономия от средства. До края на 2017 г. ще бъде преодолян финансов дефицит и ще бъдат погасени просрочените задължения на дружеството. Намаляването на разходите и привличането на нови приходи са основните фактори за повишаване на доверието в лечебното заведение и преутвърждаването му като водещо в региона. В хода на изпълнение на програмата могат да бъдат предприети допълнителни мерки или да се модифицират настоящите предвид динамиката във факторите на външната среда.

Основните прогнозни очаквания вследствие на реализацията на посочените в Програма за подобряването на финансовите и икономическите показатели на „МБАЛ-Шумен” АД за периода април 2017 г. - април 2018 г. мерки са:

- **Увеличение на приходите** с 1 009 хил. лв. или с 5,84% спрямо 2016 г., в резултат на увеличение на приходите от РЗОК с 847 хил. лв., на приходите от други медицински услуги със 113 хил. лв., на приходите от продажби на медицински изделия с 42 хил. лв., на приходите от финансираня с 31 хил. лв., на другите приходи с 3 хил. лв. и на намаление на финансовите приходи с 27 хил. лв. поради намаление на лихвите по банкови сметки.

- **Намаление на разходите** с 549 хил. лв. в резултат на намаление на разходите за материали със 71 хил. лв., на разходите за външни услуги с 49 хил. лв., на разходите за персонал с 349 хил. лв., на разходите за амортизации с 64 хил. лв., на другите разходи с 15 хил.лв. и на финансовите разходи с 1 хил.л в.

- Постигане на **положителен финансов резултат** в размер на 5 хил. лв. в края на периода;

- Положителни стойности на показателите за **рентабилност**;

- Ефективно извършване на разходите и постигане на коефициент на **ефективност на разходите** над единица;

- Подобряване на стойностите на показателите за **ликвидност**;

- **Липса на просрочени задължения** към доставчици и намаление на общата сумата на задълженията към тях;

- **Финансова стабилност** на лечебното заведение.

Едни от основните проблеми на лечебното заведение са незадоволителното състояние на част от сградния фонд, амортизираната апаратура и невъзможността да се отделят достатъчно средства за ремонт и закупуване на нова такава. Проблемът е значим и поради необходимостта от изпълнение на изискванията на националните медицински стандарти в различните специалности и определяне на нивата на отделните структури. Необходимият финансов ресурс в редица случаи надхвърля възможностите на лечебното заведение, което налага формулиране на приоритети, мобилизиране на ресурс, търсене на алтернативни форми и източници на финансиране и изработване на инвестиционна програма.

Участията на държавата и на община Шумен в капитала на дружеството формират траен ангажимент и задължения в посока на финансиране на строително-ремонтни дейности и закупуване на нова диагностично-лечебна апаратура.

Инвестиционният план на ръководството на лечебното заведение си поставя за задача да очертае основните приоритети в сферата на инвестициите, които стоят пред “МБАЛ - Шумен” АД с оглед запазване и разширяване на дейността и повишаване качеството на медицинското обслужване.

Конкретните задачи на инвестиционния план, са:

- Поетапно обновяване на медицинската апаратура, съобразено с приоритетите, произтичащи от потребностите от здравни услуги за региона, състоянието на съществуващата апаратура, възвръщаемост и изисквания на РЗОК;

- Ремонтни дейности с цел подобряване условията на труд на персонала и на лечение на пациентите в отделни структурни звена;

- Инвестиционни инфраструктурни проекти.

За осъществяването им в краткосрочен план се планират следните инвестиционни проекти по източници на финансиране:

I. Проекти, финансирани с капиталови разходи от Министерство на здравеопазването:

- Проектиране и изграждане на външен асансьор на стойност 300 хил.лв.

- Осигуряване на медицинска апаратура на обща стойност 190 хил.лв., както следва:

- респиратор, необходим за дейността на ОАИЛ;

- многофункционална енергийна платформа за отворена и лапароскопска хирургия, необходима за дейността на Първо хирургично отделение;

- ехокардиограф и система за архивиране и разпространение на образи, необходими за дейността на II ВО и Отделение по образна диагностика;

- Доставка на медицинска апаратура за диагностика и лечение на пациенти в критични състояния на обща стойност 190 хил.лв., в т.ч.

- транспортен респиратор – 3 бр.;

- ехограф – 1 бр.;

- анестезиологичен апарат – 1 бр.;

- хидравличен транспортър за пациенти – 1 бр.;

- операционна маса многофункционална – 1 бр.;

- операционна лампа таванен тип – 1 бр.;

- електрокардиограф 6-канален – 1 бр.;

- мобилен ехограф – 1 бр.;

- ларингоскоп с флексибилна лъжица – 1 бр.

II. Проекти, финансирани от капиталови разходи от Община Шумен:

- Перфузори – 5 броя за нуждите на Отделение по нервни болести, Отделение по педиатрия, Инфекционно отделение, Първо вътрешно отделение и ОАИЛ на обща стойност 10 хил.лв.

- Урологична маса с възможност за използване и на рентгенова интраоперативна установка тип С рамо на стойност 70 хил.лв. Съгласно Медицински стандарт „Урология” апаратурата е част от задължителното оборудване на операционната зала на Урологично отделение. С помощта на тази апаратура се извършват всички операции по повод бъбречнокаменна болест – ендоскопски и отворени /ориентация къде е конкремента/, уретерореноскопии, литотрипсии, екстракция на конкременти, протезиране на бъбрек, перкутанна нефростомия и перкутанна литотрипсия.

- Апаратура за УВЧ терапия на стойност 20 хил.лв., необходима за нуждите на Отделение по физикална и рехабилитационна медицина. Използва се за лечение на различни възпалителни и дегенеративни заболявания. На месец средно 40-50 пациенти имат нужда от лечение с такъв апарат, но единственият наличен такъв е морално и физически остарял и амортизиран и не подлежи на ремонт.

III. Проекти, финансирани със собствени средства, дарители и други източници:

• Автоматичен анализатор за определяне на гликиран хемоглобин 1 бр., необходим за Клинична лаборатория

• Детски холтер на стойност 3 хил.лв.;

• Подмяна на таванното осветление на Операционен блок на стойност 20 хил.лв.;

• Перфузори 10 бр. на обща стойност 20 хил.лв.;

• Инструменти за лапароскопски урологични операции, съвместими с наличната в блока конфигурация „Олимпус” - спирална кошница за екстракция на конкременти, граспер за камъни на стойност 6 хил.лв.;

• Инструменти за резектоскоп „Щорц” за Урологично отделение – електрокоагулираща биопсична щипка, щипка за камъни, механичен литотриптер за конкременти на стойност 4,5 хил.лв.;

• Биполярен резектоскоп за трансуретрална хирургия за Урологично отделение на стойност 40 хил.лв.;

• Кардиотокографски монитори – 6 бр. за Акушерогинекологично отделение, необходими за проследяване на състоянието на плода в хода на раждането и при бременност с висок и реализиран риск, на обща стойност около 10 хил.лв.

• Инструменти за лапароскопска хирургия за Първо хирургично отделение: режещ форцепс, чернодробен екартъор за лапароскопска хирургия, коагулиращ форцепс с големи браншове, форцепс за отворена хирургия с извити браншове, дисектор с дълги извити браншове, форцепс тип Вавсок с дълги браншове, граспер форцепс с дълги браншове, прав лапароскопски иглодържател, зъбчат лапароскопски иглодържател на обща стойност 7,5 хил.лв.;

• Инструменти за ендоскопска миниинвазивна хирургия за Първо хирургично отделение – апликатор за лигатури, ножица за лигатури, дръжка за апликатора, лигатури на обща стойност 3,5 хил.лв.;

• Троякарни портове за лапароскопска хирургия за Второ хирургично отделение на стойност 2 хил.лв. за брой;

• Инструменти за ОТО за отворена хирургия – огъвач за бедрени плаки, дистрактори за горен и долен крайник на обща стойност 2,5 хил.лв.;

• Инструменти за артроскопска хирургия на стойност 3 хил.лв.;

В средносрочен и дългосрочен план трябва да се потърсят възможности за реализиране на следните инвестиционни намерения:

• Закупуване на следната медицинска апаратура:

- Родилни легла за Акушерогинекологично отделение – 3 бр. на обща 100 хил.лв.;

- Екстракорпорален литотриптер за Урологично отделение на стойност 150 хил.лв., необходим поради насочване на пациентите към Варна, София и Разград, където има такива апарати;

- Лазерен апарат Тулитум за резекция на простатата, на туморни формации и разбиване на камъни за Урологично отделение на стойност 100 хил.лв.;

- Ехограф с абдоминален и трансректален трансдюсер с работни канали за пункции на бъбречни кисти и простатна жлеза с възможност за вземане на биопсия за Урологично отделение на стойност 30 хил.лв.

- Доставка на 2 бр. операционни маси за Операционен блок на обща стойност 35 хил.лв.;

- Доставка на 2 бр. ехографи за Операционен блок и I ВО на обща стойност 80 хил.лв.

- Закупуване на ядрено магнитен резонанс на стойност 2 000 хил.лв.

• Подмяна на 2 бр. пътнически асансьори и 2 бр. асансьори за носилки в Хирургически блок;

- Ремонт на помещения на третия етаж на Терапевтичен блок с цел пребазиране на болничната администрация и освобождаване на помещения за Спешно отделение;

- Ремонт на помещения в Терапевтичен блок с цел пребазиране на Болнична аптека;

- Изготвяне и провеждане на обследвания за енергийна ефективност в дружеството с цел оценка на съществуващата енергийна консумация и идентифициране на възможностите за спестяване на енергия и набиеляване на мерки за енергийна ефективност;

- Последващо прилагане на препоръчаните в резултат на енергийния одит мерки, в т.ч. извършване на строително-монтажни работи, които водят до намаляване на енергоемкостта на съществуващия сграден фонд, придобиване на дълготрайни материални и нематериални активи, които допринасят за подобряване на енергийната ефективност, придобиване на системи за отопление и охлаждане и/или производство на електрическа енергия от възобновяеми енергийни източници за собствено потребление на компанията. Дружеството е кандидатствало с проект пред Министерство на здравеопазването за извършване на СМР и изграждане на отоплителна и соларна системи на Терапевтичен блок на стойност 1 200 хил.лв. и извършване на основен ремонт на сградния фонд и на топлопреносната мрежа и подмяна на дограми.

- Основен ремонт и оборудване на Операционен блок на стойност 2 500 хил.лв.

Основната цел на инвестиционните намерения на ръководството е гарантиране качеството на медицинските услуги, въвеждане на нови методи на диагностика и лечение, подобряване на битовите условия за пациентите и условията на труд на персонала с цел разширяване на продуктивния портфейл и пазарния дял на лечебното заведение.

24.03.2017 г.

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР:

/д-р АТАНАС АТАНАСОВ/

